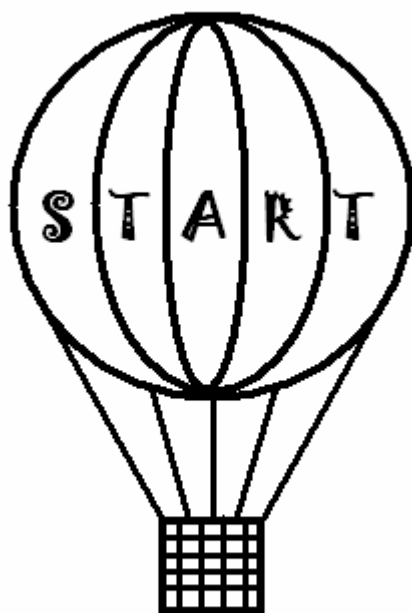

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

START

*ZÁKLADNÍ ŠKOLA
DUKELSKÝCH HRDINŮ,
KARLOVY VARY, MOSKEVSKÁ 25*

Obsah:

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
	PREAMBULE	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	VELIKOST A ÚPLNOST ŠKOLY	6
2.2	VYBAVENÍ ŠKOLY	6
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	6
2.4	ROČNÍKOVÉ A CELOŠKOLNÍ PROJEKTY	7
2.5	SPOLUPRÁCE S RODIČI	7
2.6	PARTNEŘI ŠKOLY	8
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.1	POJETÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.2	Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	10
3.3	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
3.4	STRATEGIE NAPLŇOVÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ	12
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	13
3.5.1	<i>Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů</i>	16
3.6	POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE	19
3.7	PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	20
	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZDRAVOTNÍM A SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM	20
	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM PROBÍHÁ FORMOU INTEGRACE DO BĚŽNÝCH TRÍD. VE VŠECH ORGANIZAČNÍCH FORMÁCH VZDĚLÁVÁNÍ JE NUTNÉ VYTVOŘIT ŽÁKŮM PODMÍNKY PRO JEJICH ÚSPĚŠNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A USPOKOJOVÁNÍ JEJICH SPECIÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH POTŘEB.	20
3.8	PÉČE O TALENTOVANÉ A MIMOŘÁDNĚ NADANÉ ŽÁKY	21
	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	21
3.9	ŠKOLNÍ DRUŽINA	22
3.10	ZOTAVOVACÍ POBYTY ŽÁKŮ VE ZDRAVOTNĚ PŘÍZNIVÉM PROSTŘEDÍ	22
3.11	ZÁJMOVÉ KROUŽKY	23
3.12	ŘÍZENÍ A ORGANIZACE VÝUKY	23
3.13	PROFIL ABSOLVENTA	23
4	UČEBNÍ PLÁN	25
4.1	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	27
5	UČEBNÍ OSNOVY	28
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	28
5.1.1	<i>Anglický jazyk</i>	29
5.1.2	<i>Německý jazyk</i>	37
5.1.3	<i>Český jazyk a literatura</i>	46
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	85
5.2.1	<i>Matematika</i>	85
5.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	106
5.3.1	<i>Informatika</i>	106
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	112
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	123
5.5.1	<i>Dějepis</i>	123
5.5.2	<i>Občanská výchova</i>	140
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	157
5.6.1	<i>Fyzika</i>	159
5.6.2	<i>Chemie</i>	168
5.6.3	<i>Přírodopis</i>	180
5.6.4	<i>Zeměpis</i>	189
	CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	189
5.7	UMĚNÍ A KULTURA	205
	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	205
5.7.1	<i>Hudební výchova</i>	205

5.7.2	Výtvarná výchova	221
5.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	231
5.8.1	Tělesná výchova.....	231
5.8.2	Výchova ke zdraví.....	251
PŘEDMĚT VÝCHOVA KE ZDRAVÍ SE VYUČUJE JAKO SAMOSTATNÝ PŘEDMĚT V 6. – 9. ROČNÍKU JEDNU VYUČOVACÍ		
HODINU TÝDNĚ.....		
5.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	258
5.9.1	Praktické činnosti	258
5.9.2	Svět práce	265
5.10	DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	268
5.10.1	Anglický jazyk	269
5.10.2	Německý jazyk.....	274
5.10.3	Francouzský jazyk.....	282
5.10.4	Mediaální seminář	288
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU.....		
5.10.5	Sportovní hry.....	295
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	302
6.1	PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	302
6.1.1	Způsoby hodnocení žáků.....	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
6.1.2	Kritéria hodnocení žáků	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
6.2	AUTOEVALUACE ŠKOLY	302

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

START - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Kód: 79 – 01 – C/01

Název školy: Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25 příspěvková organizace

Adresa školy: Moskevská 1117/25
360 01, Karlovy Vary

IČO: 70933766

IZO: 102088527

REDIZO: 600067441

Ředitelka školy:

Mgr. Bc. Eva Doušová

Zástupkyně ředitelky:

Mgr. Bc. Hana Lejsková

Koordinátorky ŠVP:

Mgr. Bc. Hana Lejsková

Mgr. Miloslava Procházková

Kontakty:

telefon:+420 353 226 984

web: www.zsdukla.cz

e-mail: zsdukla@seznam.cz

e-mail: info@zsdukla.cz

Zřizovatel školy:

Název: Město Karlovy Vary

Adresa: Moskevská 2035/21
361 20, Karlovy Vary

IČO: 254657

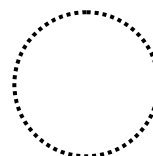
Kontakty: telefon: 353 118 111
www.mmkv.cz

Platnost dokumentu:

Od 1.9. 2007

ŠVP byl schválen Radou školy dne 12.9.2007

.....
Mgr. Bc. Eva Doušová
ředitel školy

razítko školy

Preambule

Změny ve vzdělávání pro XXI. století úzce souvisí se změnami ve společnosti. Vzdělávání je nutné přizpůsobit a zaměřit na osobnost dítěte. Společnost se výrazně globalizuje, neustále dochází k přílivu nových informací. S touto situací se musí každý občan vyrovnat, informace musí umět vyhledávat a využívat. Takovému postoji je blízké tematizování obsahu vzdělávání, ne soustředování se jen úzce na izolované předměty.

„Účelem vzdělávání není pouze vědět, ale především umět používat.“

H. Spencer

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Dukelských hrdinů, Karlovy Vary, Moskevská 25 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni je zpravidla po dvou paralelních třídách v ročníku. Kapacita školy je 500 žáků.

Budova základní školy je situována v centru města v těsné blízkosti autobusového a vlakového nádraží a zastávky městské autobusové hromadné dopravy. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí, neboť již od roku 1904 poskytuje žákům zázemí, vzdělání a dobrou přípravu pro život.

2.2 Vybavení školy

Škola disponuje kmenovými učebnami pro každou třídu, odbornými učebnami pro chemii, fyziku a nově vybudovanou jazykovou učebnou pro výuku cizích jazyků, dvěma tělocvičnami a školním hřištěm. Ve škole je zřízena počítačová učebna s 28 pracovními místy, školní cvičná kuchyňka a školní dílna pro výuku praktických činností. Všechny třídy jsou vybaveny moderním školním nábytkem. Škola splňuje všechny hygienické a estetické požadavky. Žáci mají možnost o přestávkách využívat prostory chodeb pro volný pohyb, mohou využívat potravinového a nápojového automatu, který zaručuje dodržování pitného režimu žáků. Sociální zázemí splňuje všechny hygienické normy pro žáky a učitele. V přízemí školy jsou vybudovány prostory pro šatny žáků.

Školní kuchyně zajišťuje přípravu a výdej obědů ve školní jídelně s možností výběru ze dvou jídel. Prostory školního stravování jsou náležitě vybavené a rovněž splňují přísné hygienické normy.

Škola provozuje školní družinu pro žáky prvního stupně, školní klub pro žáky druhého stupně a nabízí žákům odpolední volnočasové aktivity formou kroužků (sportovních, výtvarných, cizojazyčných a informatiky). Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím programu „Jednička s hvězdičkou“ (funguje jako žákovská knížka přes internet) a pomocí webových stránek, kde jsou mj. zveřejňovány důležité školní dokumenty jako např. organizační zajištění příslušného školního roku, výroční zprávy školy, řády školy, měsíční plány školy a jídelníček školní jídelny.

Škola má k dispozici i prostory pro pedagogické a nepedagogické pracovníky (ředitelnu, kancelář zástupkyně, sekretariát a kancelář ekonoma školy aj.). Kancelář výchovné poradkyně slouží nejenom pro práci výchovného poradce, ale i ke konzultacím rodičů s vyučujícími. Pedagogové mají možnost využívat moderně vybavené sborovny. Všechny kanceláře jsou vybaveny komunikační technikou, která umožňuje rychlý kontakt s rodiči i širokou veřejností.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku žáků zajišťuje plně kvalifikovaný a aprobovaný pedagogický sbor, který tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, učitelé I. a II. stupně, včetně 1 výchovné poradkyně, 1 koordinátora prevence sociálně-patologických jevů, 1 koordinátora ICT, a vychovatelek školní družiny a školního klubu. Naše škola má rovněž k dispozici kvalifikovanou pedagogickou asistentku pro postižené žáky, logopedickou asistentku a asistentky pro nápravy SPU.

Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý, od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Počet pedagogů odpovídá celostátním normativům.

Vzdělávání pedagogů probíhá dle Dlouhodobého plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Většina vyučujících se pravidelně zúčastňuje celé řady kursů a seminářů např. pro reedukaci vývojových poruch – dyslexii, dysgrafii a dysortografii, o moderních trendech alternativního vzdělávacího procesu, projektovém vyučování, výchovných problémech mládeže, a prevence šikany. Vyučující na I. i na II. stupni si průběžně doplňují jazykové vzdělání v různých kursech.

Všichni pracovníci školy mají možnost využívat ke své práci moderní výpočetní techniku s připojením k internetu.

2.4 Ročníkové a celoškolské projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové – krátkodobé (např. Přírodou krok za krokem – 2. roč., Člověk – 3. roč., Děti dětem – 3. roč.), dlouhodobé – měsíční (např. Zima – 1. roč., MDD – 6. roč., Tělo a duše – 8. roč., Zakládám svou vlastní firmu – 9. roč.), půlroční (např. Ve zdravém těle zdravý duch – 2. roč., Projedeme se po Evropě – 7. roč., Cestovní kancelář – 5. roč.), celoroční (např. Umíme udělat časopis – 4. roč.) a celoškolské (např. Volby – 1. – 9. roč.). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech žáků a pedagogů. Žáci v těchto projektových aktivitách získávají velmi důležité poznatky z oblasti výuky a procvičují si týmovou spolupráci, která mimo jiné vede k zlepšování vztahů ve třídním kolektivu. Projekty procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Prostřednictvím projektů žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. S mezinárodními projekty nemá naše škola zatím žádné zkušenosti, ale současná skladba členů pedagogického sboru je dobrým předpokladem k jejich realizaci.

2.5 Spolupráce s rodiči

Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách nebo při konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dobrou dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí.

Rodiče mají možnost poradenských služeb z oblasti výchovy a vzdělávání žáků kvalifikovaným výchovným poradcem a metodikem primární prevence. Výsledky této spolupráce se pozitivně odrážejí ve výuce žáků.

Školská rada

Školská rada byla ustanovena 30.11.2005 jako pětičlenný orgán zástupců nezletilých žáků, pedagogických pracovníků školy a zástupců zřizovatele. Zájmem vedení školy i všech jejích pracovníků je, aby obě strany úzce spolupracovaly a napomáhaly tak budovat otevřené a pozitivní vztahy s širokou veřejností.

2.6 Partneři školy

Jsme školou úzce spolupracující s několika institucemi a osobnostmi, které podporují rozvoj školy, vzdělávací program a jeho evaluaci. Patří mezi ně celá řada státních institucí, partnerských škol, ale i neziskových organizací.

Krajské muzeum Karlovy Vary

Zámecký vrch 463/22
360 01 Karlovy Vary

Městská policie Karlovy Vary

Moskevská 913/34
360 01 Karlovy Vary

Pedagogicko psychologická poradna

Západní 15
360 01 Karlovy Vary

Krajská knihovna Karlovy Vary

Závodní 378/84
360 06 Karlovy Vary - Dvory

SOS dětská vesnička

Svatošská 271/21
360 02 Karlovy vary Doubí

Úřad práce Karlovy Vary

Svahová 725/16
360 01 Karlovy Vary

Speciálně pedagogické centrum

Vančurova 83
Karlovy Vary – Stará Role

Zřizovatel

Magistrát města Karlovy Vary
Moskevská 21
360 20 Karlovy Vary

Česká školní inspekce

Kollárova 552/15
Karlovy vary – Drahovice

Krajský úřad Karlovarského kraje

Závodní 353/88
Karlovy Vary – Dvory

Dopravní hřiště

Rolavská
Karlovy Vary- Stará Role

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdůvodněně považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. O podobnou proměnu školy se pokoušíme společně s rodiči našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,

- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „START“ klade hlavní důraz na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního. Chceme, aby absolvování tohoto vzdělávacího programu bylo pro žáka dobrým startem do života, stabilní základnou, kterou lze rozvíjet, rozšiřovat a budovat po celý život.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít zdravé sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací,
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
  - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
  - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.),
kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
  - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
  - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při zpracovávání třídních a školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti třídy a školy. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalostí pracovních postupů a dovedností, používat pracovní nástroje v nejširším smyslu, je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tématické okruhy všech průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, integrujeme je do vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Přehled aktuálních projektů v jednotlivých ročnících (zvolená forma, časová dotace a výsledný produkt) je zpracován v dodatku ŠVP.

Pro průřezové téma Mediální výchova jsme vytvořili samostatný vyučovací předmět Mediální seminář, který si mohou žáci od sedmého ročníku zvolit v rámci volby doplňujícího vzdělávacího oboru.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygienu

Kreativita

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

3.5.1 Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů

	ZKR.	Č	A	N	M	INF	PRV	VL	PŘÍR	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	DVO
Osobnostní a sociální výchova	Osv																				
<i>Osobnostní rozvoj</i>	<i>OR</i>																				
Rozvoj schopnosti poznávání	RSP	123	3	34	123						6				6						6789
Sebezpoznání a sebepojetí	SS	6	6	6							8		8	8				123		67	
Seberegulace a sebeorganizace	SES	7			45																9
Psychohygiena	PS			45		5												6789		6789	
Kreativita	KR	8			789		1									1-9	6		45		89
<i>Sociální rozvoj</i>	<i>SR</i>																				
Poznávání lidí	PL						1				6								4		9
Mezilidské vztahy	MLV						2				67						8	8		8	
Komunikace	KO	248	3								6						12345		5	678	789
Kooperace a kompetice	KK	4			6789													678		678	9
<i>Morální rozvoj</i>	<i>MR</i>																				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ŘPRD						2				79								69	6789	
Hodnoty, postoje, praktická etika	HPPE	689					2				8		9								

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25
Školní vzdělávací program

	ZKR	Č	A	N	M	INF	PRV	VL	PŘÍR	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	DVO
Výchova dem. občana	VDO																				
<i>Občanská společnost a škola</i>	OSŠ										6							4-9		89	789
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	OOSS	18					3				89									89	
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	FPO										8										
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	PD									9	89							67		67	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VM																				
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	ES	78	7	7				45		7	7			9	78	5					89
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	OE	78	7	7				5		67	7				78						7
<i>Jsme Evropané</i>	JE	67	67	7						7	79				78	7					89
Multikulturní výchova	MKV																				
<i>Kulturní diference</i>	KD	36	6	6				5		6	67				67						
<i>Lidské vztahy</i>	LV	38																			
<i>Etnický původ</i>	EP			9				5			6				68		6				
<i>Multikulturalita</i>	MK	7									6				69						7
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	PSSS							45													

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25
Školní vzdělávací program

	ZKR	Č	A	N	M	INF	PRV	VL	PŘÍR	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	DVO
Environmentální výchova	EV																				
<i>Ekosystémy</i>	ES						3							79	6						
<i>Základní podmínky života</i>	ZPŽ								4			6		689							
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	LAŽP											789	89	8	69						
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	VČP	7					12					789	8	8	69						
Mediaální výchova	MV																				
<i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	KČVMS	56																			789
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	IVMSR																				789
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	SMS																				789
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	VAMS																				789
<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>	FVMS																				789
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>	TMS	45				6															789
<i>Práce v realizačním týmu</i>	PRT	4				6															789

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, speciální pedagog školy ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovného poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči,

učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

3.7 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště speciální pedagog, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Vzdělávání žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním probíhá formou integrace do běžných tříd. Ve všech organizačních formách vzdělávání je nutné vytvářet žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat při jejich vzdělávání těchto kombinací speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a při jejich vzdělávání poskytují se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc střediska výchovné péče, školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení, (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra aj..) a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště (zejména speciální pedagog nebo psycholog).

Podmínky vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit využívat všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků
- uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečit odbornou výuku předmětů speciálně pedagogické péče
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby

spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů)

- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- umožnit využít ve všech ročnících k posílení předmětů, které vzhledem k postižení žáků vyžadují vyšší časovou dotaci, nebo k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče maximální týdenní časové dotace stanovené pro jednotlivé ročníky ve školském zákoně
- upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva
- umožnit – pokud zdravotní postižení žáka (žáků) objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru RVP ZV nebo jeho části – nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho (jejich) vzdělávacím možnostem
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině

Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje speciální pedagog školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Speciálně pedagogická individuální a skupinová práce probíhá zpravidla v pracovně speciálního pedagoga mimo třídu. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje se speciálním pedagogem, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

3.8 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pro rozpoznávání a rozvíjení mimořádného nadání má základní vzdělávání zcela zásadní význam. Především jde o etapu vzdělávání, kterou prochází celá populace žáků, zároveň jde o období, které je dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznávání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech. Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh,

rozhovory se žákem a jeho rodiči. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru. Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, žákům z odlišného kulturního a znevýhodňujícího sociálního prostředí.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí
- Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.
- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

3.9 Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelé se seznámili s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojili do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

3.10 Zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí

Do ročních plánů činnosti jednotlivých ročníků jsou zapracovány společné zotavovací pobyty žáků, přednostně vždy celého ročníku, ve zdravotně příznivém prostředí. Tyto výjezdy jsou realizovány podle vnitřní směrnice školy a jejich cílem je naplnění těch očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, které je přirozené realizovat ve volné přírodě. Jde

například o různá pozorování a určování přírodnin, topografické měření a sportovně zaměřené aktivity

3.11 Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti cca 10 kroužků. Kroužky jsou zaměřeny na celkový rozvoj žáka a nabízíme kroužky se zaměřením na sportovní aktivitu (basketbal, florbal, atletické hry, aerobic), výtvarnou činnost (práce s netradičními materiály a technikami), dramatický kroužek, jazykové vybavení žáků (francouzský jazyk a anglický jazyk pro začátečníky), seznamování s informační technologií (informatika) a deskové hry (šachy). Žáci s problémy výslovnosti mohou navštěvovat kroužek logopedie.

3.12 Řízení a organizace výuky

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník, na principu horizontálního propojení tříd v jednotlivých ročnících. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciacce a individualizace vyučovacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně připravují celoroční plán výuky, který je konkretizován do měsíčních plánů. Připravují a realizují ročníkové projekty. V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

Řízení a koordinace práce žáků

Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách. Práce ve skupinách má charakter kooperativního učení, projektového učení. V této části pracují žáci víceméně samostatně. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků (například pomocníci u „prvňáčků“, zpravodajové o dění ve vyšších ročnících, případně společná práce na projektu, jehož výstupy jsou tvořeny výsledky dílčích úkolů, na kterých spolupracují žáci různých ročníků).

3.13 Profil absolventa

Žák by měl

- Zvládnout základní učivo definované v ŠVP ZV START tak, aby je mohl v běžném životě využívat.
- Samostatně myslet a pohotově se rozhodovat.

- Samostatně řešit zadané úkoly a samostatně získávat informace potřebné ke splnění zadaného úkolu.
- Při získávání informací umět pracovat s textem, mluveným slovem, elektronickými nosiči dat, s Internetem.
- Osvojit si pohotový a kultivovaný ústní a písemný projev v mateřském jazyce.
- Pochopit historii našeho státu v kontextu světových dějin.
- Vytvořit si základní mravní a estetické postoje své osobnosti.
- Pochopit základy analýzy společenských jevů a problémů, na základě vlastního hodnotového žebříčku vytvořit jasné názory a postoje.
- Ovládat znalosti informačních technologií na odpovídající úrovni.
- Rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

4 Učební plán

I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	8+1	7+1	6+1	7	42	51
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	6	13
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	14
	Výtvarná výchova	1	1+1	1+1	2	2	2	9	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5
Týdenní hodinová dotace		20	22	25	25	26	14	118	118

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	3+1	4	4	2	17	29
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12	
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	4	3+1	2	17	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	2	2	2	1	8	12
	Občanská výchova	1	1	1	1	0	4	
Člověk a příroda	Fyzika	1	1+1	2	2	1	7	27
	Chemie	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodopis	1+1	2	1+1	2	2	8	
	Zeměpis	2	1+1	2	1+1	2	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4	12
	Výtvarná výchova	2	2	1+1	1+1	2	8	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	12
	Výchova ke zdraví	1	1	0+1	0+1	2	4	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1+1	1+1	0	2	5	6
	Svět práce	0	0	0	0+1	1	1	
Doplňující vzdělávací obory	Druhý cizí jazyk Mediální seminář Sportovní hry	0	0+2	0+2	0+2	6	6	6
Týdenní hodinová dotace		29	30	32	31	24	122	122

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Na I. stupni jsme využili **14 disponibilních hodin** k posílení Českého jazyka v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku (celkem 7 disponibilních hodin), Matematiky v 2., 3., 4., a 5. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny), Výtvarné výchovy ve 2. a 3. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny). Vyučovací předmět Vlastivěda jsme ve 4. ročníku posílili o 1 disponibilní hodinu, neboť je nezbytné, aby žáci postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice, seznámili se s významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, využívali informace z různých zdrojů, naučili se samostatně vyhledávat a třídit.

Na II. stupni jsme využili **24 disponibilních hodin** rovněž s ohledem na posílení klíčových kompetencí žáka. Dvě hodiny z celkového množství disponibilních hodin jsme použili na navýšení časové dotace předmětu Český jazyk v 6. a 7. ročníku, v Matematice jsme přidali celkem 2 disponibilní hodiny, a to v 6. a 9. ročníku, jednou hodinou jsme posílili výuku dějepisu v 6. ročníku. Celkem 6 disponibilních hodin jsme vyčlenili pro vzdělávací oblast Člověk a příroda, pro předmět Fyzika v 7. ročníku (1 disponibilní hodina), pro Chemii v 8. ročníku (1 disponibilní hodina), pro Přírodopis v 6. a 8. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny) a pro Zeměpis v 7. a 9. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny). V procesu uměleckého osvojování světa, k rozvoji specifického cítění, tvořivosti a vnímání umění dochází v rámci předmětu Výtvarná výchova, který jsme navýšili v 8. a 9. ročníku o 2 disponibilní hodiny. Z důvodů upevňování pracovních kompetencí a s ohledem na výběr budoucího povolání došlo k navýšení časové dotace v předmětu Praktické činnosti v 7. a 8. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny) a v předmětu Svět práce v 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu. Nedílnou součástí rozvoje mladého člověka je výchova ke zdraví, která přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Proto jsme zařadili 2 disponibilní hodiny ve prospěch předmětu Výchova ke zdraví v 8. a 9. ročníku. Zbývajících 6 disponibilních hodin je použito k zajištění Doplňujících vzdělávacích oborů, pro který jsou vyčleněny vždy 2 disponibilní hodiny od 7. až do 9. ročníku (celkem 6 disponibilních hodin). Z nabídky druhého cizího jazyka, což je Německý jazyk, Anglický jazyk a Francouzský jazyk, dále předmětů Mediální seminář a Sportovní hry, si mohou žáci zvolit předmět, který nejlépe vyhovuje jejich zájmu a budoucímu profesní orientaci.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk a německý jazyk, přičemž všem žákům je od třetího ročníku nabídnut anglický jazyk, dále pak německý jazyk. V sedmém ročníku nabízíme žákům volbu dalšího cizího jazyka. Tyto vyučovacích předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky jazykovými dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení.

Oblast zahrnuje vyučovacích předměty:

- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Český jazyk a literatura

5.1.1 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku, v každém ročníku 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Ve škole je k dispozici odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem, s cizojazyčnými texty a časopisy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,

- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel a jednoduchých básniček sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. 	<ul style="list-style-type: none"> čísla (1-20), základní fonetické značky slovní zásoba z tematických celků 	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. 	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. 	<ul style="list-style-type: none"> abeceda (spelling) četba z autentických textů psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. 	<ul style="list-style-type: none"> otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty osobní zájmena 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> používá abecední slovník učebnice. 	<ul style="list-style-type: none"> abeceda, hláskování (jména) 	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. 	<ul style="list-style-type: none"> pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa, odlišnosti českého a anglického slovosledu četba autentického textu - volný překlad 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z tématických celků četba autentického textu poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a0, foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. 	<ul style="list-style-type: none"> četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. 	<ul style="list-style-type: none"> odvození významu slova z kontextu tvorba otázky a záporu porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> používá dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> četba autentického textu, četba pohádek 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů, vypravovat a zahrát 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu. 	<ul style="list-style-type: none"> pohádku, hrát hru, slovní zásoba z tématických celků 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu. 	<ul style="list-style-type: none"> tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu porovnávání smyslu textů reprodukce čteného a slyšeného textu 	4.-5.	
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat sebe i svoje oblečení, umí popsat zvíře, umí vyjádřit co má a nemá rád. 	<ul style="list-style-type: none"> osobní a přivlastňovací zájmena slovesa: být, mít, umět přítomný čas sloves (prostý) tématické celky: tělo, oblečení, jídlo, zvířata 	4.-5.	
<ul style="list-style-type: none"> aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení reakce na otázky, čas a směr, cesta 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech textů a rozhovorů z učebnice 	6. – 7.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí, kulturní diferenciacce Projekt: „Mezinárodní den dětí“
<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuálních opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky, odvodí pravděpodobný význam nových slov z textu. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení krátkých textů z učebnice četba časopisů četba textů ze zeměpisnou tematikou – země a národnosti, práce s mapou 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tématických celků umí popsat svoje záliby, denní program, třídu, rodinu, město. 	<ul style="list-style-type: none"> tématické celky: škola, rodina, bydlení, sporty, hudba, město, denní program 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> umí říct, kolik je hodin. 	<ul style="list-style-type: none"> určování času předložka at 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> umí říct správně datum. 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky řadové předložka on 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> vyžádá jednoduchou informaci, umí se omluvit, požádat o pomoc, vyjádřit přání . 	<ul style="list-style-type: none"> omluva žádost o pomoc přání 	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. 	<ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa (can, must, mustn't) • budoucí čas sloves • minulý čas sloves – sloveso být, slovesa pravidelná 	6. – 7.	7. ročník Výchova v evropských a globálních souvislostech Projekt: „Projdeme se po Evropě“
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché sdělení, neformální dopis bez problémů vyhledává slova v dvojjazyčném slovníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní dopisu kamarádovi 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • bez problémů vyhledává slova v dvojjazyčném slovníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem 		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 8. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozumí zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech textů a rozhovorů z učebnice 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu textů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky a je schopen stručné reprodukce obsahu textu. 	<ul style="list-style-type: none"> četba textů z učebnice četba časopisů četba textů s tematikou životního prostředí četba textů o anglicky mluvících zemích - práce s mapou 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích, umí se zeptat na cestu a vysvětlit trasu, umí si objednat jídlo apod. 	<ul style="list-style-type: none"> tématické okruhy: cestování, orientace ve městě, nakupování, v restauraci, u lékaře určování směru 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty. 	<ul style="list-style-type: none"> předložky stupňování přídavných jmen budoucí čas sloves minulý čas sloves (nejpoužívanější nepravidelná slovesa, otázka a zápor) předpřítomný čas sloves trpný rod 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví formální dopis (žádost) a životopis. 	<ul style="list-style-type: none"> náležitosti psaní dopisů a životopisu 	8. – 9.	

5.1.2 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku, vždy 3 vyučovací hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tématických okruhů průřezových témat RVP pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi v rámci integrované Evropy. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Cílové zaměření výuky německého jazyka

Cílem předmětu Německý jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci 1. stupně jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu.

Žáci 2. stupně pracují s delšími texty a konverzují spolu německy v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v české jazyce. Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny německého jazyka se realizují též v multimediální učebně, kde žáci pracují s interaktivní tabulí.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v němčině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit německy s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky v němčině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 3.- 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vstupní fonetický kurz <ul style="list-style-type: none"> • postupně si osvojuje správnou výslovnost. • umí pozdravit, představit se. • zná barvy, číslice 1-10, dny v týdnu. • umí vyjádřit souhlas, nesouhlas. • zná, dovede reprodukovat říkanky, písničky, rozpočítadla, jazykolamy. 	<ul style="list-style-type: none"> • říkanky, rozpočítadla, písničky, jazykolamy • jména, pozdravy, barvy, číslice 1-10, dny v týdnu 	3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
Komunikace – slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • čte nahlas plynule jednoduché výrazy, texty, obsahující známou slovní zásobu. • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpoví na otázku. • umí jednoduše popsat obrázek. • používá dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> • já a moje rodina, bydliště, • škola, školní potřeby • hry a hračky, činnosti ve volném čase • narozeniny, blahopřání, pozvání • časové údaje, roční období, měsíce 	3.- 4.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 3.- 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Fonetika – tvarosloví,skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • postupně se seznamuje se základními fonetickými jevy, výslovností německých hlásek, intonací základních typů vět. • rozlišuje rozdílné fonetické jevy v němčině od češtiny. • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. • reaguje na otázku zjišťovací. • pokouší se o samostatný písemný projev. 	<ul style="list-style-type: none"> • základy fonetiky • osvojování slovní zásoby v písemné formě • přídavná jména v přísudku • časování známých sloves v Sg., Pl. • 4. pád podstatných jmen • zápor – nicht, kein • slovosled věty oznamovací, tázací • předložky – am, um, in, für • plurál některých podstatných jmen • časování sloves se změnou kmenové samohlásky, slovesa s odlučitelnou předponou 	3.- 4.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 3.- 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikace – slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům, jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. • čte a rozumí jednoduchým textům obsahující známou slovní zásobu. • učí se vyhledat v jednoduchých textech potřebnou informaci. • umí vyjmenovat činnosti dne, rozvrh hodin, povinnosti, které má. • dokáže se jednoduše orientovat ve městě. • umí vyjádřit pocity – radost, bolest, strach. • vypráví, zda byl v německy mluvících zemích, která města viděl. • umí popřát k Velikonocům, Vánocům. 	<ul style="list-style-type: none"> • můj den, denní program, škola, nákupy, povinnosti • dopravní prostředky, cestování, město, vesnice • zdraví – nemoci, části lidského těla • počasí, oblečení • svátky – Vánoce, Velikonoce 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiéna
Tvarosloví - skladba <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu probíraný gramatický jev. • doplní správnou koncovku, předložku, sloveso ve cvičení. • gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké celky. • zvládá jednoduchý popis situace – činnost, časový údaj, počasí. připraví projekt o sobě.	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky do 1000 • W-otázky (wann, wie, was) • předložky se 3. pádem • časování způsobových sloves I. • další nepravidelná slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou 	4. – 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Komunikace – slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a rozumí obsahu textu s využitím vizuální opory. • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky. • zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tematických celků. • umí se omluvit, vyjádřit přání, objednat si nápoj, jídlo. • umí popsat své nejoblíbenější zvíře. • sestaví neformální dopis kamarádovi. • bez problémů pracuje s dvojjazyčným slovníkem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola, rozvrh hodin, škola v Německu • Zvířata, v zoo, mé nejoblíbenější zvíře • Volný čas, mimoškolní aktivity, prázdniny v Rakousku • Bydlení, domácí povinnosti • Stravování, zdravá výživa, národní jídla 	6.	<p>6. ročník Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Projekt: „Mezinárodní den dětí“</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p>
<p>Tvarosloví - skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v textu probíraný gramatický jev. • doplní správné koncovky, tvary sloves, předložky ve cvičeních. • gramaticky správně. obměňuje věty, cvičení • sestaví gramaticky. správně neformální dopis na daná témata. • zpracuje projekt na zvolené téma 6. ročníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Préteritum sloves Sein, haben • Časování dalších modálních sloves • Imperativ • Číslovky do 1 000 000 • Plurál podstatných jmen, Dativ v Plurálu • Perfektum slabých sloves, sloves pohybu • Skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen • Předložky s 3. a 4. pádem • Stupňování přídavných jmen a příslovcí 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 6. -9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Komunikace – slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí textu s novou slovní zásobou. • obohacuje slovník pokynů a příkazů používaných ve škole a v běžném životě. • vyhledává odpověď na otázku – odpoví jednoduchou větou. • vyplní dotazník se základními informacemi o žákovi. • sestaví krátké sdělení podle vzoru. • předvede scénku v obchodě s potravinami, s oblečením. • obměňuje rozhovory s předloženými variantami. • pracuje s dvojjazyčným slovníkem. 	<ul style="list-style-type: none"> • svět pohádek – Červená Karkulka • přátelství, prostředky komunikace, kontakty • hovorový čas • oblečení, svět módy, nákupy • cestování, dopravní prostředky • sport, olympijské hry • životní prostředí, jeho ochrana, předpověď počasí 	7.	7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Projekt: Projdeme se po Evropě“
<p>Tvarosloví - skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na zjišťovací otázku. • vyhledává v textu, cvičení probíraný gramatický jev. • doplní správné předložky, zájmena, slovesa ve cvičeních. • sestaví gramaticky správný neformální dopis na téma přátelství, cestování. • zpracuje projekt na libovolně zvolené téma učiva 7. ročníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • préteritum • vedlejší věty s „dass“, „wenn“, „weil“ • vyjadřování českého „svůj“ • další nepravidelná slovesa • předložkové vazby I • neurčitý podmět „man“ • osobní zájmena v akuzativu (4.p.) • zvrtná slovesa • vztažná zájmena • sloveso „werden“ - užití 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikace – slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> shrnuje, třídí získané informace předloženého textu, vedoucí k jeho porozumění. rozumí zřetelně vyslovované konverzaci. vyplní dotazník, komunikuje na internetu. požádá o pomoc, o službu, o informaci. orientuje se v prostoru, vyjádří, kde se nachází, kterým směrem směřuje. osloví druhou osobu, reaguje na oslovení, omluví se, reaguje na omluvu. rozlišuje druhy slovníků, pracuje s výkladovým slovníkem. 	<ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl výměnný pobyt žáků v Německu sdělovací prostředky – jejich role v životě člověka hudba, nové hudební směry plány do budoucnosti, volba povolání 	8.	
Tvarosloví - skladba <ul style="list-style-type: none"> odhaduje význam složenin, zná znaky dělení slov. rozlišuje význam užití spojení – „als“, „damit“, „um zu“. chápe rozdíly v užití trpného rodu v češtině a v němčině. 	<ul style="list-style-type: none"> trpný rod spojky souřadné, podřadné použití infinitivu účelové věty s „damit“, „um zu“ zvrtná slovesa ukazovací zájmena předložky s 2. pádem časové spojky „als“, „wenn“ podmiňovací způsob – opisný tvar s „würde“ 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Komunikace – slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí diskutovat o daném tématu. • požádá o opakování. Informace. • přihlásí se do kurzu, na studium. • vyjádří vlastní názor • informuje se o možnostech bydlení. • blahopřeje k důležitým životním událostem. • formuluje pravidla slušného chování. • popíše vlastnosti osoby. • vyhledá informaci. • vytvoří vlastní inzerát. 	<ul style="list-style-type: none"> • vše o sobě – představení se, strukturovaný životopis • ideální bydlení- inzerát, internet • celoživotní vzdělávání – škola, školský systém u nás, v Německu • oslavy, životní a pracovní výročí, setkávání s lidmi, názory 	9.	<p>Multikulturní výchova Etnický původ</p>
	<p>Tvarosloví - skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpodstatnělá přídavná jména, skloňování • tvoření slov • práce s textem na základě osvojených gramatických jevů • skloňování slabých podstatných jmen „N – skloňování“ • postavení příslovce ve větě • slovosled v souvětí 	9.	

5.1.3 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. V prvním, druhém a třetím ročníku probíhá výuka českého jazyka a literatury 9 hodin týdně, ve čtvrtém ročníku 8 a v pátém ročníku 7 krát týdně. Na 2. stupni se vyučuje tento předmět v šestém ročníku 5 hodin v týdnu a v sedmém, osmém a devátém ročníku 4 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. 	<ul style="list-style-type: none"> komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvěcí a posluchač 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. 	<ul style="list-style-type: none"> výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. 	<ul style="list-style-type: none"> správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání 	1. - 3.	1. ročník Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Projektový den: „Příběhy k problematice lidských práv a práv dítěte“
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> členění jazykového projevu 	2. - 3.	2.ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. 	<ul style="list-style-type: none"> souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy 	3.	„Přírodou krok za krokem“
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. 	<ul style="list-style-type: none"> dodržování hygienických návyků správného psaní 	1.- 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. 	<ul style="list-style-type: none"> automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> plynulý a úhledný písemný projev 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. 	<ul style="list-style-type: none"> hláskosloví, stavba slov, nauka o slově 	1. - 2.	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. 	<ul style="list-style-type: none"> slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost. 	<ul style="list-style-type: none"> třídění slov seznamování se s některými slovními druhy 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> ohebné a neohebné slovní druhy 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> užívá v mluveném projevu správně 	<ul style="list-style-type: none"> souvislý mluvený projev 	2. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> význam slov 		
<ul style="list-style-type: none"> spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy 	2. - 3.	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě,mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. 	<ul style="list-style-type: none"> znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku. 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu. 	<ul style="list-style-type: none"> líčení atmosféry příběhu 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. 	<ul style="list-style-type: none"> základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) 	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce textu dramatinace pohádky, povídky nebo básně • volná reprodukce textu dramatinace pohádky, povídky nebo básně. 	1. - 3.	3. ročník Multikulturní výchova Kulturní diferenciacce, lidské vztahy „ Pohádky a příběhy celého světa“

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. 	<ul style="list-style-type: none"> uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v textu 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. 	<ul style="list-style-type: none"> vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. 	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru. 	<ul style="list-style-type: none"> členění vět, frázování, síla a barva hlasu 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. 	<ul style="list-style-type: none"> spisovná, hovorová a nespisovná mluva 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. 	<ul style="list-style-type: none"> spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace ve stavbě textu členění na odstavce 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vyprávění a na jejím 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla sestavování osnovy 	4. - 5.	4. ročník Mediální výchova

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • členění příběhu 		Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu „Umíme udělat časopis?“
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. 	<ul style="list-style-type: none"> • význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba slova 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy a jejich třídění • tvary slov • mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen 	4. - 5.	4. ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice, komunikace „Nácvik tvarosloví“
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s větou 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. 	<ul style="list-style-type: none"> • výstavba věty, základní větné členy • věta jednoduchá, souvětí • smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanité spojovací výrazy 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • píše správně i/y ve 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovaná slova 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
sloveh po obojetných souhláskách.	práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. 	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku podmětem 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. 	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. 	<ul style="list-style-type: none"> tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé typy uměleckých textů. 	<ul style="list-style-type: none"> druhy a žánry dětské literatury literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<ul style="list-style-type: none"> literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým 	4. - 5.	5.ročník Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního obsahu, tvorba med. sdělení „Jak nás ovlivňuje reklama“
<ul style="list-style-type: none"> projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy. 	<ul style="list-style-type: none"> psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace) 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat. pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků. 	<ul style="list-style-type: none"> herní dovednosti (vstup do role) sociálně komunikační dovednosti dodržování pravidel hry dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků. 			

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov ohebných a vědomě jich správně používá ve vhodné komunikační situaci. • bezpečně zařadí i složitější případy slovních druhů. • správně určí základní gramatické kategorie ohebných slovních druhů. • rozlišuje pravopis jmen obecných a vlastních. • rozezná nepravidelnosti u skloňování podstatných jmen. • správně tvoří tvary přídavných jmen. • ovládá pravopis jmenných tvarů. • vyhledá zájmena v textu, vysvětlí jejich funkci. • správně skloňuje podle vzorů. • vyhledá číslovky v textu, ovládá jejich pravopis. • užívá spisovných tvarů podmiňovacího způsobu ovládá morfologický pravopis. 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy slov, ohebné slovní druhy • mluvnické významy, tvary slov • podstatná jména – konkrétní, abstraktní • podstatná jména – pomnožná, hromadná látková • podstatná jména obecná, vlastní, místní • odchylky od pravidelného skloňování • druhy přídavných jmen, pravopis koncovek • stupňování přídavných jmen • skloňování přídavných jmen • jmenné tvary přídavných jmen • druhy zájmen • skloňování zájmen já, ten, nás, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj • skloňování zájmena týž, tentýž • skloňování zájmena jenž (orientačně) • druhy číslovek • užívání číslovek, jejich skloňování • mluvnické kategorie sloves • tvary podmiňovacího způsobu • průběžně: morfologický pravopis 	6.	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Skladba <ul style="list-style-type: none"> • správně vyhledá a určí základní větné členy ve větě. • rozliší větu jednoduchou a souvětí, graficky znázorní stavbu věty jednoduché. • správně určí rozvíjející větné členy. • v psaném projevu používá znalosti syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem). • určuje druh souvětí a počet jeho vět. • rozliší v textu větu hlavní a vedlejší. • sestaví grafické schéma souvětí (orientačně). • používá znalosti syntaktického pravopisu (interpunkce v souvětí). 	<ul style="list-style-type: none"> • větná stavba • věta jednoduchá, souvětí • základní a rozvíjející větné členy • graf věty jednoduché • souvětí • věta hlavní a vedlejší • graf souvětí • syntaktický pravopis (nejobvyklejší spojovací výrazy) 	6.	6. ročník Multikulturní výchova Kulturní diference Projekt: „Mezinárodní den dětí“
Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. • vysvětlí rozdíly mezi zvukovou a písemnou podobou slova. • správně používá slovní přízvuk, rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě. 	<ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví • spisovná a nespisovná výslovnost • zvuková stránka věty 	6.	
Jazykověda a její složky <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu. 	<ul style="list-style-type: none"> • jazykověda a její složky • rozvrstvení národního jazyka 		
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní jejich využití. • samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami a slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • jazyková norma a kodifikační příručky • jazyková kultura 		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
(PČP, SSČ). <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních systémech řazení hesel ve slovnících. 			
Komunikační a slohová výchova Jednoduché tiskopisy <ul style="list-style-type: none"> vyplní poštovní poukázku, podací lístek, telegram, napíše krátkou textovou zprávu, vzkaz. sestaví jednoduchý inzerát, objednávku, zprávu, oznámení. 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s útvary prostědělovacího stylu jednoduché tiskopisy 	6.	
Dopis <ul style="list-style-type: none"> nastylizuje soukromý dopis, osvojí si zásady psaní dopisu úředního. vhodně volí příslušné jazykové prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> soukromý dopis úřední dopis 	6.	
Popis <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje druhy a funkce popisu. stylizuje ústní i písemnou formu jednoduchého popisu v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně používá verbálních i dalších prostředků. 	<ul style="list-style-type: none"> popis a jeho funkce popis budovy, místnosti, postavy, krajiny popis pracovního postupu 	6.	
Výtah, výpisky <ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, formuluje základní myšlenku textu. vytvoří heslovitě (příp. souvislými větami) výpisky ze snadného textu. 	<ul style="list-style-type: none"> výtah, výpisky 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> stylizuje psané i mluvené vypravování podle zásad daného stylu i jazykové normy. umí sestavit osnovu vypravování, respektuje časovou posloupnost vypravování. při písemném projevu uplatňuje znalosti o přímé řeči. využívá slova významově bohatá a působivá. 	<ul style="list-style-type: none"> zásady vypravování časová posloupnost osnova vypravování jazykové prostředky ve vypravování vypravování podle obrázku 	6.	
Literární výchova Vztah k vlasti <ul style="list-style-type: none"> vyjádří citově neokázalý vztah k vlastní zemi. vysvětlí pojem personifikace, vyloží pojem obrazné vyjádření. 	Téma: Ta krásná země <ul style="list-style-type: none"> na žánrově různých textech s tematikou vlasti postupně objasňovat a poznávat prostředky uměleckého vyjádření v literatuře 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná pojem biografie, autobiografie, pověst, romance, drama, populárně naučný text. na základě přečtených textů vyloží význam Karla IV. pro český stát. uvede díla o Karlu IV. 	Téma: Otec vlasti <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím a rozbořením různých žánrů (básnických i prozaických) představit významnou osobnost českých dějin 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> formuluje pojem exil.. rozlišuje historický román a literaturu faktu. 	Téma: Učitel národů <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím a rozbořením různých prozaických žánrů představit další významnou osobnost našich dějin a literatury 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> popíše atmosféru v době vzniku a prvních let existence ND. vyloží biografii, memoáry, stylizovanou kroniku, historickou povídku. uceleně reprodukuje přečtený text. správně rozliší základní hudebně dramatické žánry. 	<p>Téma: Národ sobě</p> <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím různých žánrů představit osobnosti spojené s ND a dobové okolnosti vzniku ND 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> vyloží pojem pověst, pranostika, rčení, hádanka, lidová píseň. recituje z paměti text přiměřené délky. 	<p>Téma: Kdysi dávno</p> <ul style="list-style-type: none"> přiblížit lidovou kulturu a zvyky ve vztahu k ročním obdobím 	6.	
<p>Za dobrodružstvím</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná žánr dobrodružné prózy a její jednotlivé typy (western, indiánky, cestopisy). najde principy kompozičních prostředků (stupňování napětí, líčení prostředí, charakteristika). 	<p>Téma: V nebezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení a rozbor textů s tematikou ohrožení vlastního života nebo základních lidských hodnot 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší a vnímá odborný a estetický přístup ke stejnému tématu. rozpozná personifikaci, metaforu, metonymii. výrazně čte. reprodukuje hlavní myšlenku přečteného textu. 	<p>Téma: V přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> texty s přírodní tematikou, specifčnost umělecké a odborné literatury ve vztahu ke stejné látce 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Nevšední příběhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam rodiny, důležitých mezilidských vztahů (kamarádství, přátelství, láska). • rozlišuje ich formu a er formu. • prohlubuje znalosti o charakteristice postavy. • rozvíjí komunikační schopnosti. 	<p>Téma: Ve škole, doma, mezi kamarády</p> <ul style="list-style-type: none"> • texty o vztahu dětí a dospělých, příběhy s dětskými hrdiny, svět školy 	6.	
	<p>Téma: Ve fantazii</p> <ul style="list-style-type: none"> • texty s fantastickými tématy v různých literárních žánrech (povídka, cestopis, magická próza, antická báje) 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova Nauka o významu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje věcné významy slov. • vysvětluje rčení v mluveném projevu a vhodně je využívá komunikaci. • správně volí slova v běžné mluvě, ve slohových i literárních útvarech. • samostatně pracuje se SSČ, kde vyhledává slova jednoznačná. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovo, věcný význam • sousloví, rčení • slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma, homonyma • slova citově zbarvená • odborné názvy 	7.	
<p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s PČP. • rozlišuje příklady z textu, dokládá způsoby obohacování slovní zásoby. • rozlišuje slova základová, odvozená. • určí slovotvorný základ. • rozpozná různé způsoby tvoření slov. • vyhledává slova odvozená. • užívá složenin a rozlišuje zkratky. • rozlišuje přenesená pojmenování (zejména ve frazémeh). 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a způsoby jejího obohacování • slovotvorba • způsoby tvoření slov – odvozování (od podstatných jmen, přídavných jmen, sloves), skládání, zkracování 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy a jejich gramatické kategorie. • tvoří spisovné tvary slov. 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování předchozího učiva • podstatná jména • přídavná jména • zájmena (skloňování zájmena jenž) 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje druhy slov konkrétní komunikační situaci. • ovládá morfologický pravopis. • převádí slovesa do činného a trpného rodu. • rozlišuje trvání, opakovanost děje. • tvoří příslovce s opačným významem. • využívá příslovečných spřežek. • zesiluje a zeslabuje význam příslovcí. • rozlišuje a v textu vyhledává neohebná slova. • pracuje s PČP. 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky • slovesa (obtížnější slovesné tvary, slovesný rod, vid - orientačně) • příslovce (příslovečné spřežky, stupňování příslovcí) • předložky, spojky • částice, citoslovce 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně aplikuje předchozí znalosti syntaktického pravopisu (pravopis koncovek příčestí). • procvičuje a prohlubuje znalost psaní velkých písmen. • orientuje se v psaní obtížnějších názvů. 	<ul style="list-style-type: none"> • shoda podmětu s přísudkem • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • 	7.	
<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává druhy vět podle postoje mluvčího a pojmenuje jejich charakteristické znaky. • vyhledá a určí základní větné členy. • určí druh podmětu i přísudku a slovní druh, jimiž jsou vyjádřeny. • vyhledává rozvíjející větné členy. 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy vět podle postoje mluvčího • věty dvojčlenné a jednočlenné • základní větné členy: podmět a přísudek • rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk, přístavek • druhy vedlejších vět 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá grafiku větných členů. • nahrazuje větné členy větami vedlejšími. • vhodně používá spojovací výrazy. • rozpozná a určuje druhy vedlejších vět. 	<ul style="list-style-type: none"> • větné členy • 	7.	
Pravopis, opakování , souhrnná cvičení <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy pravopisu lexikálního, slovtvorného morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i souvětí. • správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá. 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování pravopisu (i,í/y,ý), vyjmenovaná slova, koncovky podstatných a přídavných jmen • procvičování pravopisu koncovek příčestí 	7.	7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá Projekt: „Projdeme se po Evropě“
Komunikační a slohová výchova Popis <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje popis statický a dynamický. • zpracuje osnovu popisu. • užívá jazykových prostředků popisu vzhledem k záměru. • vhodně užívá odborné názvy v popisu pracovního postupu. 	<ul style="list-style-type: none"> • popis výrobku • popis uměleckého díla • popis pracovního postupu 	7.	
Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, zvláštnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika osoby • charakteristika literární postavy 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 6.-9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>rčení, pořekadel.</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní. 			
<p>Líčení</p> <ul style="list-style-type: none"> volí jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu. využívá znalostí z literární teorie (personifikace, metafora, metonymie). procvičuje psaní subjektivně zabarveného popisu. 	<ul style="list-style-type: none"> líčení krajiny 	7.	
<p>Výtah</p> <ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. samostatně zpracovává výtah z odborného textu. vyhledává klíčová slova. shrnuje hlavní myšlenky. vybírá vhodné jazykové prostředky. <p>Žádost</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje obvyklé formy žádosti. zformuluje žádost písemnou i ústní. 	<ul style="list-style-type: none"> výtah z odborného textu administrativní styl, žádost 	7. 7.	
<p>Životopis</p>	<ul style="list-style-type: none"> sestaví životopis svůj, rodinného příslušníka nebo známé osobnosti 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk		Období: 6.-9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> doplňuje znalosti, rozšiřuje si slovní zásobu. dovede sestavit osnovu vypravování. respektuje časovou posloupnost. vystihne hlavní myšlenku jednotlivých odstavců i celého textu. reprodukuje ukázky z knih, scény z filmu nebo hry. dorozumívá se kultivovaně a výstižně. odlišuje spisovný a nespisovný jazyk. tvořivě pracuje s textem. 	<ul style="list-style-type: none"> zásady výstavby textu osnova přímá a nepřímá řeč prožitkové čtení správné členění souvislé řeči (pauzy) intonace 	7.	
Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> rozpozná na příkladech jednotlivé vrstvy národního jazyka. je schopen výrazného čtení i recitace. 	Téma: Proti proudu času <ul style="list-style-type: none"> tematika českého jazyka v žánrově odlišných textech české klasické i moderní literatury 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> na základě přečtených textů objasní význam sv. Václava pro český stát. charakterizuje roli patrona českých zemí v různých historických obdobích. 	Téma: Svatý Václav <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím a rozbořením různých žánrů (básnických i prozaických) představit další významnou osobnost českých dějin 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk		Období: 6.-9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> na základě přečtených textů uvede základní události Husova života. vyloží jeho hlavní myšlenky. objasní roli kazatele v českých národních dějinách. objasní pojem historický román. rozlišuje historický pramen a druhotnou literaturu. 	<p>Téma: Jan Hus</p> <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím a rozbořem různých prozaických žánrů představena osobnost Jana Husa 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> vyloží pojem biografická literatura faktu, memoáry, sportovní reportáž. posoudí úsilí sportovců. chápe pravidla pro čestné a sportovní zápolení. 	<p>Téma: Odysea</p> <ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím různých literárních žánrů představit osobnosti spojené nejen se sportem (Emil a Dana Zátopkovi, Jarmila Kratochvílová, James Joyce) 	7.	
<p>Bylo, nebylo</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem ústní lidová slovesnost. správně charakterizuje mýtus, báji. správně reprodukuje obsah textů starověké mytologie (bible, antika, Egypt, Čína). chápe význam Starého zákona i antických mýtů pro vývoj naší kultury a vzdělanosti. rozlišuje převyprávění, 	<p>Téma: Odkud kam</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení s různými výklady vzniku světa přiblížení různých kultur 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk		Období: 6.-9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> parafrázi, apokryf. • definuje pojem verš. • popíše znaky úvahové lyriky, intimní milostné lyriky. • vyloží symbol potopy, Davida, Prométhea. 			
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi klasickou pohádkou a moderní autorskou pohádkou. • rozpozná základní znaky dramatu. • je schopen výrazného přednesu i dramaturgie daného textu. • chápe podstatu parodie • vysvětlí symboliku pohádkových čísel i některých postav (draka, krále). • chápe specificky českou poetiku čerta v naší pohádce. 	<p>Téma: Byl jednou jeden</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení známých i méně známých pohádkových příběhů a pověstí české i světové literatury • dramaturgie pohádkového textu • vysvětlení frazeologismů 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje literárně teoretické pojmy bajka, alegorie, pointa. • charakterizuje satiru, humor a nadsázku. • vysvětlí podstatu didaktické literatury. • vyloží symbol vlka, beránka, lišky, medvěda. 	<p>Téma: Zvířecí paralela</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení textů o vztahu lidí a zvířat 	7	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk		Období: 6.-9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem cestopis. na základě četby popíše zvyklosti v jednotlivých zemích 	Téma: V cizí zemi <ul style="list-style-type: none"> čtení cestopisných příběhů 	7.	
Co nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> vyloží podstatu jazykové komiky. vnímá uměleckou originalitu vypravěče. objasní pojmy apostrofa, metafora, personifikace, alegorie. 	Téma: O zvířatech a lidech <ul style="list-style-type: none"> čtení příběhů lidí a zvířat interpretace různých literárních forem 	7.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> odliší spisovnou a obecnou češtinu. charakterizuje rozdíl mezi úvahovou a přírodní lyrikou. odlišuje různé vyprávěcí postupy . 	Téma: O sobě navzájem <ul style="list-style-type: none"> texty ukazující různé pohledy na školní život a dospívání 	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> vyloží princip jazykové hry. 	Téma: Nevšední nápady <ul style="list-style-type: none"> experimentální texty jazyková komika přednes vhodných literárních textů 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje povídku a beletrizovanou literaturu faktu. 	Téma: O našich předcích <ul style="list-style-type: none"> texty o starých řemeslech a zvycích 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje pověst, sci-fi povídku, sci-fi dobrodružný román, sci-fi drama zná původ slova robot. 	<ul style="list-style-type: none"> Téma: My v budoucnu Texty s tematikou robotů a vynálezů 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova Obohacování slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • jmenuje jednotlivé způsoby tvoření slov v češtině. • objasní motivovanost při slovotvorbě. • používá terminologii slovotvorby. • rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. • rozpozná přeneseného pojmenování (frazémy). • vhodně používá a vyslovuje cizí slova a dokáže je nahradit českými protějšky. 	<ul style="list-style-type: none"> • tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) • přenášení slovního významu • spojování slov v sousloví • přejímání slov z cizích jazyků 	8.	<p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>
<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodně používá a vyslovuje cizí vlastní jména. • skloňuje cizí jména. • cíleně používá PČP, SSČ. • rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá. • vytváří vidové dvojice. 	<ul style="list-style-type: none"> • skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen • nesklonná cizí jména • užití vlastních jmen v textu • slovesný vid 	8.	
<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyloží složitější pravidla vyplývající z tvarosloví. • rozlišuje složitější případy psaní předpon s/z a předložek s,z. • zdůvodní psaní souhláskových skupin bje/bě, pě, vje/vě, mně/mě. 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen podle vzorů • shoda podmětu s přísudkem • psaní předpon s/z, přeložek s,z • psaní skupin bje/bě, pě, vje/vě, mně/mě 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> oživí dříve získané poznatky ze skladby. spolehlivě rozezná větu jednoduchou a souvětí. určuje druhy vedlejších vět. <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> odůvodní různé významové poměry mezi hlavními větami. sestaví graf souvětí. tvořivě pracuje s textem. smysluplně používá znalostí syntaxe v gramatice. graficky znázorní několikanásobné větné členy a významové poměry mezi nimi. užívá vhodné spojovací výrazy (spojky, vztažná zájmena, příslovce). správně odůvodní psaní interpunkce před a, i, ani, nebo graf složitějšího souvětí. 	<ul style="list-style-type: none"> věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent, základní a rozvíjející větné členy (opakování z předcházejícího ročníku) věta jednoduchá a souvětí <ul style="list-style-type: none"> druhy vedlejších vět významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami souvětí souřadné a podřadné spojovací výrazy v souvětí interpunkce v souvětí jazykové rozbory složitější souvětí 	8.	
<p>Obecné výklady o českém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> odliší hovorová slova ve spisovné češtině. zdůvodní užití obecné češtiny, slangu, argotu, nářečí. seznámí se s jmény předních českých lingvistů. 	<ul style="list-style-type: none"> slovanské jazyky útvary českého jazyka a jazyková kultura 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zvýšení vlastní jazykové kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> • 		
Komunikační a slohová výchova Výtah <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s odborným textem. • zpracuje osnovu, jednoduché výpisky. • zpracuje souvislý výtah. • správně cituje. • využívá základů studijního čtení. • formuluje hlavní myšlenky textu. 	<ul style="list-style-type: none"> • výtah z učební látky jiného předmětu 	8.	
Charakteristika literární postavy <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a správně chápe důležité charakterové vlastnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • vnější a vnitřní charakteristika • přímá a nepřímá charakteristika 	8.	
Výtah <ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace s ohledem na jejich účel. • formuluje myšlenky a názory v logickém sledu. • vytváří výstižný a souvislý ústní i písemný projev. 	<ul style="list-style-type: none"> • výklad mluvený a psaný • jazykové prostředky výkladu • osnova výkladu 	8.	
Líčení <ul style="list-style-type: none"> • vhodně popíše své pocity, své estetické vnímání světa. • tvořivě píše na základě svých dispozic i osobního zájmu. • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecký popis • kompozice líčení • jazykové prostředky líčení 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Úvaha <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje vlastní postoje ke sdělovanému obsahu tvořivě píše. čerpá poučení z myšlenek a postojů jiných lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> druhy úvahy (odborná, publicistická, umělecká, esej) citáty 	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme svět a Evropu
Literární výchova Můj domov a svět <ul style="list-style-type: none"> odliší biografickou literaturu faktu a biografický román. správně vyloží pojmy hudebně-dramatických žánrů (opera, libreto, árie, dějství). 	Téma: Významné osobnosti v naší zemi, regionu <ul style="list-style-type: none"> texty o osobnosti světového významu majících vazbu k našemu kulturnímu prostředí na žánrově různých textech odkázat k české kulturní tradici 	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> správně charakterizuje cestopis. uvědomuje si prolínání prvků popisu s vyprávěním, charakteristikou osobnosti. uvědomuje si odlišné kulturní normy v exotických zemích. 	Téma: Cesty a návraty <ul style="list-style-type: none"> cestopisné texty Zikmunda a Hanzelky 	8.	Multikulturní výchova Lidské vztahy
O bozích a lidech <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s obsahem i formou antických hrdinských eposů (žánr velké epiky). správně pojmenuje znaky báje a pověsti (střední epika). samostatně reprodukuje obsah přečtených textů 	Téma: O bozích a lidech <ul style="list-style-type: none"> dobově a žánrově různé texty s tematikou řecké a římské mytologie úryvky z antických dramát starověká poezie epigram 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> odliší řeckou komedii a tragédii informativně se seznámí s principem časoměrného verše ve starořímské lyrice informativně se seznámí s pojmem vizuální poezie 			Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika
Ve službách... <ul style="list-style-type: none"> srovná středověký hrdinský a rytířský epos, pověst. charakterizuje středověkou kroniku. správně užívá pojem rytířský román. odliší skutečnou trubadúrskou poezii od jejích parodií. 	Téma: Ve službách ... <ul style="list-style-type: none"> texty s rytířskou tematikou, obrazy rytířského stylu života kronika stoleté války kurtoazní poezie 	8.	
Vyšla hvězda nad Betlémem <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s dějinami křesťanství. umí pojmenovat části Bible. zná základní biblické příběhy a podobenství a umí je reprodukovat i vysvětlit. 	Téma: Vyšla hvězda nad Betlémem <ul style="list-style-type: none"> Biblický příběh Ježíšova života v různých literárních zpracováních texty Nového zákona a křesťanská tradice v literatuře 	8.	
Sen, láska a smrt <ul style="list-style-type: none"> vyloží hlavní znaky ústní lidové slovesnosti rozlišuje lyriku, epiku a jejich jednotlivé žánry v rámci ústní lidové slovesnosti objasní pojem balada, rozliší baladu autorskou 	Téma: Sen, láska a smrt <ul style="list-style-type: none"> balady lidové i autorské lidová slovesnost a její ohlasy setkání s básnickou povídkou, romantickou povídkou, s románem dobově různých textech 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>a lidovou.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si klíčovou roli češtiny v době národního obrození. • uvědomuje si dobové pojetí národa, svobody, zaujímá k daným skutečnostem vlastní stanovisko. • poznává fantastické literární obrazy romantické poetiky. 	<ul style="list-style-type: none"> • spojených tematikou romantizmu 		<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p>
<p>Šoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí a správně charakterizuje pojmy: povídka, epigram, deník • popíše ukázkou publicistického žánru: komiks 	<p>Téma: Šoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • texty s náměty holocaustu, nacismu, rasismu, totalitarismu, židovství, antisemitismu 	8.	
<p>Čtu, čteš, čteme</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě textů popíše vztahy mezi lidmi, mezi mužem a ženou, rodinné vztahy. • pokouší se srozumitelně a jazykově přiměřeně popsat své pocity. • zamýšlí se nad hledáním smyslu života. • rozliší dobrodružnou literaturu od fantasy a sci-fi literatury. • vysvětlí podstatu jazykové komiky. 	<p>Téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dospívání, matky a ženy • Humoristická literatura • Hrdinové fantasy literatury a mýtů • Dobrodružná literatura a sci-fi • Vzpomínková próza 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova Slovní zásoba a význam slova <ul style="list-style-type: none"> • prakticky užívá novou terminologii. • správně vyslovuje cizí vlastní jména a běžná slova z aktuálních kontaktních jazyků (angličtina, němčina, ruština, slovenština). • pěstuje kultivovaný projev. • rozšiřuje svou aktivní slovní zásobu výstižně se vyjadřuje. • vyloží podstatu synonymie, antonymie, homonymie. • uvádí synonymní české ekvivalenty k cizím slovům a obráceně. • užívá Slovník cizích slov. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovo a sousloví, věcný význam slov • rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby • synonyma, homonyma, antonyma • odborné názvy, slova domácí, mezinárodní 	9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Komunikace (rozvoj komunikačních schopností)
Nauka o tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> • zná zásady tvoření slov. • správně pojmenovává stavební části slova (morfémy). • popíše způsob utvoření nového slova. 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba slova • odvozování, skládání, zkracování 	9.	
Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy (i složitější případy) a vědomě jich používá ve vhodných komunikačních situacích. • určí druh přídavných jmen. • správně adjektiva stupňuje a určuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • slova ohebná a neohebná • podstatná jména • přídavná jména • zájmena • číslovky • slovesa • přechodník přítomný i minulý • slovesné třídy • příslovce 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>významy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje druhy zájmen i číslovky. • správně skloňuje zájmena i číslovky. • určuje mluvnické kategorie sloves. • správně tvoří všechny slovesné tvary slovesa být. • pasivně pozná a aktivně tvoří přechodníky přítomné a minulé • tvoří spisovné tvary a správně je třídí do jednotlivých slovesných tříd. • rozeznává druhy příslovcí a správně je stupňuje. • rozlišuje vlastní a nevlastní předložky. • rozlišuje spojky souřadící a podřadící. 	<ul style="list-style-type: none"> • spojky 		
<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje druhy vět podle postoje mluvčího. • postihne logickou strukturu věty. • porozumí prostředkům nejazykové komunikace. • formuluje jednoduchá i složitá sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba věty v souvětí • věty podle postoje mluvčího • věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty • valenční syntax • mluvnický zápor • skladební dvojice – 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> • informativně ovládá základní pojmy valenční syntaxe. • rozlišuje mluvnický a slovní zápor. 	<ul style="list-style-type: none"> shoda, řízenost, přimykání • sponová slovesa • přívlastek volný a těsný • doplněk 		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozezná jednotlivé druhy vět. objasní motivované odchylky od větné stavby. správně a přesně se vyjadřuje. ovládá pravidla psaní uvozovek. pozná východisko a jádro výpovědi. 	<ul style="list-style-type: none"> významové poměry mezi souřadně spojenými vedlejšími větami a větnými členy složité souvětí řeč přímá a nepřímá samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná pořádek slov v české větě 		
Pravopis <ul style="list-style-type: none"> aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu. ovládá zásady pro psaní velkých písmen u vlastních jmen, názvů, na začátku větných celků, k vyjádření úcty. 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební vlastní jména 	9.	
Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s jazykovými příručkami SMČ. zná soustavu českých hlásek. čte výrazně, plynule s porozuměním . dbá na správný slovní přízvuk i větnou melodii. 	<ul style="list-style-type: none"> hlásky a hláskové skupiny větný přízvuk a větná melodie 	9.	
Komunikační a slohová výchova Výklad <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy studijního čtení. formuluje hlavní myšlenky textu. uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel. 	<ul style="list-style-type: none"> projev mluvený a psaný, řeč, jazyk opakování: slovanské jazyky vývoj jazyka útvary českého jazyka jazykověda a její disciplíny jazyková kultura 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Popis <ul style="list-style-type: none"> • systematicky pracuje o odborným textem. • správně užívá termínů. • stručně, přehledně a jasně popíše jednotlivé činnosti. • kultivovaně a otevřeně formuluje své pocity, dojmy a postoje. • tvoří vlastní texty na základě znalostí z literární teorie. 	<ul style="list-style-type: none"> • kompozice, jazyk výkladu 	9.	
Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří výstižnou charakteristiku. • vystihne povahu, schopnosti, zájmy. 	<ul style="list-style-type: none"> • popis pracovního postupu • popis uměleckého díla • subjektivně zabarvený popis 	9	
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> • srozumitelně reprodukuje děj scény z knihy, z filmu. • ústně i písemně formuluje dojmy z četby, filmu, divadla. 	<ul style="list-style-type: none"> • přímá a nepřímá charakteristika • osnova charakteristiky 	9	
Úvaha <ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních zkušeností se zamýšlí nad problémem a dospívá k určitému záměru. 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukováný děj • postupná dějová linie • retrospektiva 	9	
Proslov <ul style="list-style-type: none"> • zvládá intonaci, tempo řeči, společenské chování řečníka. 	<ul style="list-style-type: none"> • úvaha v uměleckých a ve vědeckých dílech, v publicistice • společné rysy úvahy a výkladu 		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Diskuse <ul style="list-style-type: none"> vystoupí v diskusi. uvědomuje si pravidla diskuse. efektivně spolupracuje s ostatními při řešení daného úkolu. 	<ul style="list-style-type: none"> řečnický slohový útvar 	9.	
Fejeton <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký fejeton na aktuální téma. 	<ul style="list-style-type: none"> řízení diskuse 	9.	
Funkční styly <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje funkční styly a jejich znaky. 	<ul style="list-style-type: none"> publicistické útvary na aktuální téma historie vzniku fejetonu cíl fejetonu 	9.	
Za literárními památkami <ul style="list-style-type: none"> správně používá literárněteoretickou terminologii: novela, balada, sonet, esej. uvědomuje si proměny renesanční postavy a syžetu. charakterizuje kompozici renesančního dramatu. uvědomuje si hodnotu sociálního cítění. objasní renesanční pojetí milostného vztahu. uvědomí si a zafixuje hlavní údaje o nejznámějších renesančních spisovatelích. 	<ul style="list-style-type: none"> styl prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký a řečnický 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> při interpretaci správně používá pojem: alegorie, symbol, alegorický román. vysvětlí symbol labyrintu, města, poutníka. pamětně si zafixuje důležité informace o J. A. Komenském 	<p>Téma: Z renesanční literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> texty renesančních autorů i odkazy literatury moderní k renesanci 	9.	
<p>Literární klasicismus</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává literární styl vysoký a nízký. rozpoznává ve vztahu k původnímu textu parafrázi, parodii. definuje pověst. vysvětlí symbol ďábla, duše. výrazně čte, v rámci svých možností ovládá vstup do role postavy, je schopen drammatizace. 	<p>Téma: Od renesance k baroku</p> <ul style="list-style-type: none"> J. A. Komenský: Labyrint světa a ráj srdce 		
<p>Krása je v pravdě</p> <ul style="list-style-type: none"> dovede reprodukovat obsah textů a kriticky je zhodnotit. uvědomuje si sociálně-kritickou funkci realistických děl. 	<p>Téma: Z literárního klasicismu</p> <ul style="list-style-type: none"> dobově různé texty s faustovskou tematikou 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si nadčasovost sdělení o hodnotách lidského života. 			
Moderna <ul style="list-style-type: none"> chápe pojmy kontrast a negativní estetika. svými slovy vysvětlí rozpor mezi individuem a měšťáckou společností. rozumí pojmu: cynismus, sebeironie, černý humor. pochopí snahu moderny distancovat se od přežitých estetický a poetických norem. 	Téma: Realismus v literatuře <ul style="list-style-type: none"> texty představitelů světového i českého literárního realismu 	9.	
Avantgarda <ul style="list-style-type: none"> rozpozná a charakterizuje literární styl literárních směrů 19. a 20. století: impresionismu, naturalismu, symbolismu, dekadence, futurismu, dadaismu, surrealismu, poetismu, vitalismu, civilismu, proletářské poezie. dokáže jmenovat hlavní představitele těchto směrů (v české i světové literatuře). rozpozná základní druhy básnického pojmenování. pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu. tvoří vlastní text jako parafrázi textu původního. 	Téma: Nová krása <ul style="list-style-type: none"> prokletí básníci, realisté, anarchisté – texty našich i světových spisovatelů 	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - Kreativita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Neklidné 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o navozených otázkách. • Naslouchá. argumentům druhých a rozvíjí konstruktivní dialog. • vyhledává doplňující informace z dalších zdrojů (knihovna, internet). <p>Čtu, čteš, čteme</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s magickou literaturou, s parodií na pohádku. • rozvíjí obrazotvornost a jazykové schopnosti u textů založených na jazykové komice. • prostřednictvím textů s milostnou tematikou rozvíjí svoji citovost a kultivuje sexualitu. 	<ul style="list-style-type: none"> • impresionismus • naturalismus • symbolismus a dekadence • futurismus a dadaismus • poetismus a surrealismus 	9.	

5.2 Matematika a její aplikace

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu:

- Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika se uskutečňuje v prvním ročníku 4 krát týdně, v druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku 5 vyučovacích hodin týdně. Matematické vzdělávání v 1. období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími prostředky se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Vzdělávací oblast je tvořena čtyřmi tematickými okruhy: číslo proměnná, závislosti a vztahy, geometrie v rovině a v prostoru, slovní úlohy.

Matematika v 2. vzdělávacím období i nadále činností formou výuky umožňuje, aby si žáci matematické pojmy osvojovali správně a s co nejmenší námahou. Proces abstrakce usnadňují žákům pomůcky, kterými si znázorňují, stejně jako v minulých letech, nové a dosud neosvojené početní situace. Žáci jsou soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice tak v geometrii.

Na 2.stupni se matematika vyučuje v šestém ročníku 5 hodin v týdnu, v sedmém, osmém a devátém ročníku 4 hodiny týdně. Výuka je realizována v celých třídách, je vedena převážně frontální metodou. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, na 1. stupni na počtářské soutěže a didaktické hry, s důrazem na činnostní charakter učení. Důraz je kladen na to, aby žáci porozuměli základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. V předmětu Matematika žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, získávají matematickou gramotnost.

Žáky učíme využívat prostředky výpočetní techniky, kalkulátory, což umožní přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Cílem předmětu je, aby žáci řešili reálné situace v oboru celých a racionálních čísel, řešili reálné situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, uměli vyjádřit racionální číslo více způsoby a vzájemně je převádět, zaokrouhlovali a prováděli odhady, řešili úlohy na procenta, charakterizovali a určovali základní rovinné a prostorové útvary, vypočítali obvod, obsah, povrch a objem, prováděli jednoduché konstrukční úlohy s náčrtem a rozbohem, analyzovali a vytvářeli jednoduché tabulky, diagramy a přehledy, při výpočtech uměli využívat kalkulátor, pracovali s plánem a mapou, určili hodnotu výrazu, upravovali a zjednodušovali výrazy, matematizovali jednoduché reálné situace s využitím proměnné a funkčních vztahů, pomocí lineárních rovnic a soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých řešili slovní úlohy z praxe.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K neefektivnějším patří práce s učebnicí, sbírkami příkladů, řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech. Věnujeme pozornost tomu, aby se žáci naučili číst v grafech a tabulkách, aby je uměli vytvářet, zde využíváme výpočetní techniky jako prostředku pro hromadné zpracování dat. Žáci využívají prostředky

výpočetní techniky i na procvičování příkladů pomocí výukových programů jako zdroj příkladů v elektronické, snadno dostupné podobě.

Matematika má úzkou vazbu s předměty fyzika, chemie, zeměpis, přírodopis, informatika. Průřezová témata, která jsou naplňována prostřednictvím předmětu Matematika jsou osobnostního a sociálního charakteru, napomáhají rozvíjení pozornosti, soustředění, tvořivosti, cvičení paměti, sebekontroly, sebeovládání, řešení problémů a získávání rozhodovacích dovedností.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech,
- vést žáky ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- vést žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Vést žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> manipulace s předměty počítání prvků 	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 	1. - 2.	
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10) 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9) 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. 	<ul style="list-style-type: none"> určování časupřevádění jednotek času 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života. 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů 	1. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník) 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> tělesa - krychle, kvádr, koule 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. 	<ul style="list-style-type: none"> bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. 	<ul style="list-style-type: none"> modelování geometrických útvarů podle zadání 	1. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:. Matematika	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. 	<ul style="list-style-type: none"> principy asociativnosti a komutativnosti 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání čísel do 100000 velká násobilka písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem dělení dvojciferným číslem 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. řeší slovní úlohy se zlomky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi zlomky (sčítání zlomků se stejným jmenovatelem) 	4.-5.	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty 	4.-5.	
<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. 	<ul style="list-style-type: none"> diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	4.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s geometrickými útvary 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. 	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí rovnoběžky a kolmice. 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • jednotky obsahu 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. 	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy 	4.-5. .	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Opakování z 5. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla. • provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně. • provádí odhady a kontrolu výpočtů. • Zaokrouhluje. • rozlišuje druhy čar. • používá technické písmo k popisu geom. útvarů. • užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka. • rýsuje lineární útvary. • převádí jednotky délky, hmotnosti, času. • vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku. • narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso. 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla +, -, *, / • zlomky • rovinná geometrie, obrazce • prostorové útvary 	6.	
<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje desetinná čísla. • zobrazí des. číslo na číselné ose. • porovnává a zaokrouhluje des. Čísla. • provádí početní operace. • vypočítá aritmetický průměr. • převádí jednotky. • zná jednotky obsahu, umí je převádět. • vypočítá obsah čtverce a obdélníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření oboru desetinných čísel • +, - desetinných čísel • dělení přirozeným číslem • převody jednotek délky, hmotnosti, objemu • porovnávání des. čísel 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců. 			
Úhel <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a změří daný úhel. graficky přenesení úhel a sestrojí jeho osu. rozdělí a pojmenuje druhy úhlů. provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách.) pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností. graficky sčítá a odčítá úhly. 	<ul style="list-style-type: none"> úhel, osa úhlu, velikost úhlu úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vedlejší a vrcholový, +, - úhlů a jejich velikostí 	6.	
Osová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné. sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti. určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce. 	<ul style="list-style-type: none"> shodnost geom. útvarů; osová soum. osa souměrnosti, obrazce osově souměrné zrcadlení 	6.	
Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> rozezná prvočíslo a 	<ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel, znaky děl. 2, 3, 5, 10, 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>číslo složené.</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele. • určí čísla soudělná a nesoudělná. • určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel. • řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a dělitele 2 - 3 přirozených čísel. • užívá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, deseti. 	<p>prvočísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozklad na prvočinitele, společný dělitel, společný násobek • čísla soudělná a nesoudělná • krácení zlomků 		<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice</p>
<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> • třídí a popíše trojúhelníky. • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku. • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku • určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku. • jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní a vnější úhel trojúhelníka Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku Výšky trojúhelníka, těžnice trojúhelníka a těžiště • střední příčky trojúhelníka Souměrné trojúhelníky 	6.	
<p>Tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, 	<ul style="list-style-type: none"> • Objem a povrch kvádrů, krychle • stěnová a tělesová 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>krychle).</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném, rovnoběžném promítání. • vypočítá povrch krychle, kvádrů. • užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí. • vypočítá objem krychle, kvádrů. • řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle. 	<p>úhlopříčka krychle nebo kvádrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání • pravouhlé promítání kvádrů a krychle na dvě k sobě kolmé průmětny 		
<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede daný zlomek na základní tvar. • vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla. • porovnává dva zlomky. • zobrazí daný zlomek na číselné ose. • určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků. • sčítá a odčítá dva až tři zlomky. • násobí a dělí dva zlomky. • upraví smíšené číslo na zlomek. • určí převrácené číslo k danému zlomku. • upraví složený zlomek. • převede zlomek na desetinné číslo a naopak. 	<ul style="list-style-type: none"> • krácení, rozšiřování, rovnost zlomků • zlomky na číselné ose • matematické operace se zlomky • smíšená čísla • složené zlomky 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • užívá zlomky při řešení praktických situací, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost. • řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky, provede rozbor matematického problému. • zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky • řeší jednoduché rovnice v oboru racionálních čísel, provede kontrolu výsledku. 			
Shodnost, konstrukce trojúhelníků <ul style="list-style-type: none"> • určí shodné útvary. • užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu. • sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu. • sestrojí obraz útvaru v osově a ve středové souměrnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • věty o shodnosti trojúhelníků • konstrukce trojúhelníků 	7.	
Celá čísla <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla. • zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose. • objasní pojem opačné číslo. • určí absolutní hodnotu a 	<ul style="list-style-type: none"> • čísla kladná a záporná • navzájem opačná čísla • absolutní hodnota • uspořádání celých čísel; +, -, *, /. celých čísel 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>chápe její geometrický význam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s celými čísly. • zapíše záporné a kladné číslo a zobrazit je na číselné ose. • určí opačné číslo k danému číslu. 			
<p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazí dané racionální číslo na číselné ose. • porovnává dvě racionální čísla. • určuje absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy. 	<ul style="list-style-type: none"> • záporná des. čísla, záporné zlomky • racionální čísla +,-,*,/, rac. čísel 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá celá čísla. • sčítá a odčítá dvě racionální čísla . • vynásobí a vydělí celá čísla. • vynásobí a vydělí dvě racionální čísla. • užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi. • řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel. 		7.	
<p>Středová souměrnost, další shodná zobrazení</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce. • užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> • středová souměrnost; středově souměrné útvary • posunutí, otáčení (rozšiřující učivo) 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poměr <ul style="list-style-type: none"> • porovnává dvě veličiny poměrem, objasní pojmy poměr a postupný poměr. • zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. • rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru. • daný poměr zjednoduší krácením. • řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. • využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map. • zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti. • určí zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní . • zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic. • přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic. • narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti. • řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr, převrácený poměr, postupný poměr • měřítko plánů a mapy • přímá a nepřímá úměrnost 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky. 			

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a znát jejich vlastnosti. • sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech. • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku. • sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech. • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku. • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, různoběžník 	7.	
<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí kolik procent je daná část z celku, vypočítá jedno procento z daného základu. • určí jak velkou část celku tvoří daný počet procent. • určí celek z dané části a příslušného počtu procent. • řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku. • řeší jednoduché příklady na výpočet úroků. • vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. • určí hledanou jistinu z daného úroku. 	<ul style="list-style-type: none"> • procento, základ, procentová část, počet procent • procenta v úlohách z praxe • úrok 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Hranoly <ul style="list-style-type: none"> • sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou. • vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou. 	<ul style="list-style-type: none"> • hranoly a jejich síť • povrch a objem hranolu 	7.	
Druhá mocnina a odmocnina <ul style="list-style-type: none"> • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. 	<ul style="list-style-type: none"> • druhá mocnina racionálních čísel • vlastnosti druhé mocniny • určování druhé mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek • druhá odmocnina • vlastnosti druhé odmocniny • určování druhé odmocniny na kalkulačce a pomocí tabulek 	8.	
Pythagorova věta <ul style="list-style-type: none"> • užívá Pythagorovu větu při výpočtech v pravouhlém trojúhelníku a při řešení úloh z praxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta • užití Pythagorovy věty v úlohách • věta obrácená k větě Pythagorově a její užití • Pythagorejské trojúhelníky 	8.	
Mocniny s přirozeným mocnitelem <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří součin stejných činitelů pomocí mocniny s přirozeným mocnitelem. • sčítá, odčítá mocniny se stejným základem a stejným přirozeným 	<ul style="list-style-type: none"> • třetí mocnina racionálních čísel • určování třetí mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek • třetí odmocnina • mocniny s přirozeným mocnitelem Sčítání a odčítání mocnin s 	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>mocnitelem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • násobí a dělí mocniny se stejným základem a přirozeným mocnitelem. • umocní mocninu, součin a zlomek. • zapíše dané přirozené číslo pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 < a < 10$, (n je libovolné celé číslo). 	<p>přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> • násobení a dělení mocnin • umocňování mocnin • zpis čísel v desítkové soustavě 		
<p>Kruh a kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky. • sestrojí tečnu kružnice v libovolném bodě kružnice. • použije Thaletovu větu, sestrojí tečnu ke kružnici z libovolného bodu ležícího vně kružnice. • určí vzájemnou polohu dvou kružnic, užívá pojem středná. • vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice, poloměr kružnice (kruhu) z dané délky. • kružnice (obvodu nebo obsahu kruhu). • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, poloměru kružnice. 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha přímky a kružnice • vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta • obvod kruhu, délka kružnice • obsah kruhu • část kružnice, části kruhu 	8.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita</p>
<p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje hodnotu daného číselného výrazu. • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými. 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné výrazy • výrazy s proměnnými • sčítání a odčítání výrazů • násobení a dělení mnohočlenů jednočlenem 		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • dosadí za proměnné číselné hodnoty do výrazu a určí jeho číselnou hodnotu, zjednodušuje celistvé výrazy. • sčítá a odčítá celistvé výrazy. • násobí celistvý výraz jednočlenem a dvojčlenem. • upraví výraz vytýkáním před závorku a pomocí vzorců $(a \pm b)^2$; $a^2 - b^2$ (v jednoduchých případech). 	<ul style="list-style-type: none"> • násobení mnohočlenu mnohočlenem • vzorce pro úpravu výrazů 	8.	
<p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá povrch a objem válce. • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce. 	<ul style="list-style-type: none"> • válec, síť válce • povrch a objem válce 	8.	
<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice s jednou neznámou. • užívá ekvivalentní úpravy lineárních rovnic. • určí, kdy má lineární rovnice právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení. <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků. • řeší jednodušší konstrukční úlohy, 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnost • rovnice • ekvivalentní úpravy rovnic • rovnice se zlomky • počet řešení rovnice • slovní úlohy • vyjádření neznámé ze vzorce • množiny všech bodů dané vlastnosti • jednoduché konstrukce • konstrukční úlohy 	8.	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
provede rozbor, zapíše postup konstrukce pomocí matematických symbolů.			
Statistika <ul style="list-style-type: none"> • určí četnost jednotlivých jevů, aritmetický průměr a odchylky od aritmetického průměru. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy ze statistiky • rozdělení četností • grafy • aritmetický průměr, modus • medián 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché statistické šetření, zaznamená jeho výsledky formou tabulky nebo sloupcového nebo výsečového grafu. • čte a sestrojí jednoduché statistické diagramy. 			
Lomené výrazy <ul style="list-style-type: none"> • určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl. • rozšiřuje a krátí lomené výrazy. • sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy. • násobí a dělí dva lomené výrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> • lomený výraz a jeho definiční obor • krácení a rozšiřování lomených výrazů • sčítání a odčítání lomených výrazů • násobení lomených výrazů • dělení lomených výrazů • složené lomené výrazy 	9.	
Řešení lineárních rovnic <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení lineárních rovnic úloh o pohybu, společné práci a směsích. 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy o pohybu • slovní úlohy o směsích • slovní úlohy o společné práci 	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Podobnost geometrických útvarů, stejnolehlost <ul style="list-style-type: none"> určí podobné obrazce v rovině a určí příslušný koeficient podobnosti. určí rozměry podobného obrazce k danému. užívá věty uu, sss, sus pro určení podobnosti trojúhelníků. rozdělí úsečku dané délky v daném poměru, změní délku úsečky v daném poměru. 	<ul style="list-style-type: none"> podobné útvary věty o podobnosti trojúhelníků stejnolehlost 	9.	9. ročník Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita Projekt: „Zakládám svou firmu“
Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <ul style="list-style-type: none"> řeší soustavy dvou lineárních rovnic metodou dosazovací, sčítací a graficky. určí, kdy soustava dvou lineárních rovnic má právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení. formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice se dvěma neznámými soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metoda dosazovací (substituční) Metoda sčítací (adiční) slovní úlohy užití soustav rovnic při řešení složitějších slovních úloh 	9.	
Funkce <ul style="list-style-type: none"> rozezná funkční vztah od jiných vztahů. určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. sestojí graf lineární funkce, z daného grafu lineární funkce určí její rovnici. užívá graf lineární funkce při grafickém řešení soustavy dvou lineárních rovnic. 	<ul style="list-style-type: none"> pojem funkce graf funkce rostoucí a klesající funkce lineární funkce grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých funkce nepřímé úměrnosti kvadratická funkce 	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí graf kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti <li style="margin-left: 20px;">$y = \frac{k}{x}$. 	<ul style="list-style-type: none"> • 		
<p>Goniometrické funkce ostrého úhlu</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje hodnoty funkce sinus, kosinus a tangens. • sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus, tangens. • užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh v rovině. 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi stranami a úhly pravouhlého trojúhelníka • grafy goniometrických funkcí • užití goniometrických funkcí k výpočtům 	9.	
<p>Základy finanční matematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí zjistit vztahy mezi měnami a převádět je, provádí jednoduché úrokování • vypočítá daň z úroku • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí na jednoduché úrokování 	<ul style="list-style-type: none"> • převody měn • jednoduché a složené úrokování • využití matematiky v rodinném hospodaření 	9.	
<p>Povrchy a objemy těles</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá a převádí jednotky objemu. • používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka. • vypočítá povrch a objem kvádra, krychle, hranolu (v jednoduchých případech), válce, jehlanu (v jednoduchých případech), kužele, koule. • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelné mnohoúhelníky a pravidelné hranoly • povrch a objem jehlanu • kužel • koule • komolý jehlan a komolý kužel 	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
objemu a povrchu těles. • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.			

5.3 Informační a komunikační technologie

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu:

- Informatika.

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován v 5. a 6. ročníku 1 hodinu v týdnu. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života, napomoci při uplatnění na trhu práce.

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- naučit žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosáhnout větší věrohodnosti vyhledávaných informací,
- vést žáky k tvořivému využívání SW a HW prostředků při prezentaci výsledků své práce,
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici ,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Vést žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW,
- vést žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence pracovní

- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup,
- vést žáky k šetrné práci s výpočetní technikou.

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 5. – 6. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie. 	<ul style="list-style-type: none"> ovládání počítače, popis součástí, tisk a ukládání dokumentů na lokální disk, orientace na klávesnici 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla práce s počítačem, virové nebezpečí, legálnost software 	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. 	<ul style="list-style-type: none"> souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů, práce se sítí, ukládání na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů, kopírování a mazání souborů a složek 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. 	<ul style="list-style-type: none"> ovládání internetového prohlížeče, domény, nejznámější vyhledávací české portály 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. 	<ul style="list-style-type: none"> zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s textem v textovém editoru a zvládá základní úpravy 	<ul style="list-style-type: none"> základní ovládání textového editoru 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s obrázkem v grafickém editoru. 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba úprava a vkládání rastrových obrázků, základy práce s digitální fotografií. 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Ovládá a aktivně využívá výukové programy. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s výukovými programy 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> Tvoří jednoduché tabulky a zvládá 	<ul style="list-style-type: none"> základní ovládání tabulkového editoru 	6.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 5. – 6. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
základní úpravy			
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá vytvořit základní grafy. • Ovládá používání funkcí. 	<ul style="list-style-type: none"> • grafy a jednoduché funkce 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • Umí použít hypertextové odkazy, vytvořit jednoduchou webovou prezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do tvorby internetových stránek. 	6.	6. ročník Mediální výchova Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení Projekt: „Mezinárodní den dětí“
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přenosná zařízení pro uložení dat. 	<ul style="list-style-type: none"> • distribuce dat 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyhledat informace dle zadání. 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání na internetu 	6.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět:: Informatika	Období: 6.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie. 	<ul style="list-style-type: none"> ovládání počítače, popis součástí, tisk a ukládání dokumentů na lokální disk, orientace na klávesnici 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla práce s počítačem, ohrožení počítače, legálnost software, souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů, práce se sítí, kopírování a mazání souborů a složek 	6.	
Při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	<ul style="list-style-type: none"> ovládání internetového prohlížeče, ovládá domény, nejznámější vyhledávací české portály 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení. 	<ul style="list-style-type: none"> zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s textem v textovém editoru a zvládá základní úpravy 	<ul style="list-style-type: none"> základní ovládání textového editoru 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s obrázkem v grafickém editoru. 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba úprava a vkládání rastrových obrázků, základy práce s digitální fotografií 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> Tvoří tabulky a zvládá základní úpravy, umí vytvořit základní grafy, ovládá používání funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> základní ovládání tabulkového editoru, grafy a jednoduché funkce 	6.	

Pozn.: Tato část je určena pouze pro žáky, kteří absolvují docházku na I. stupni podle osnov „Základní školy“ (nemají v 5. ročníku předmět Informatika).

5.4 Člověk a jeho svět

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka (1. – 3. ročník)
- Vlastivěda (4. – 5. ročník)
- Přírodověda (4. – 5. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací oblast Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně.

Předmět **Prvouka** se vyučuje v prvním, druhém a třetím ročníku 2 hodiny v týdnu. Výuka Prvouky se v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky environmentální výchovy. Žáky učíme k citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti.

Vyučovací předmět **Vlastivěda** zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické, probíhá ve čtvrtém a pátém ročníku 2 hodiny v týdnu. Cílem je, aby žáci postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice a o Evropě a seznámili se významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech.

Výuka **Přírodovědy** ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Ve čtvrtém ročníku probíhá 1 hodinu týdně, v pátém ročníku se uskutečňuje 2 krát týdně. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, rozhovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci poznávají přírodu, její zákonitosti, dochází k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve které jsou všechny hlavní děje v rovnováze.

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),

- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí,
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech,
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s plánem své obce osobní bezpečí, nebezpečné situace 	2. - 3.	<p>2.ročník Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí „Jarní setkání“</p>
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). 	<ul style="list-style-type: none"> název obce a jejích částí význačné orientační body, historická a památná místa v obci 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. 	<ul style="list-style-type: none"> rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím. 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů 	1. - 2.	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce různá povolání volný čas a jeho využití 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům. vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	1. - 3.	<p>1. ročník Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Poznávání lidí Osobnostní rozvoj Kreativita „Poznej sám sebe“ 2. ročník Osobnostní a sociální výchov</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
			Mezilidské vztahy „Co už všechno víme o koni“
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. 	Lidé a čas <ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost a budoucnost 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. 	<ul style="list-style-type: none"> kultura a historie naší obce, města 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. 	<ul style="list-style-type: none"> proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti. 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	Rozmanitost přírody <ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období 	1. - 3.	1. ročník Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí „Zima“ 3.ročník Enviromentální výchova Ekosystémy „Vyznáte se v lese“
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy 	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> podmínky života na Zemi 		
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin. 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské tělo, péče o zdraví, správná životospráva 	1. - 3.	<p>2. ročník Osobnostní a sociální výchova- morální rozvoj Řešení problémů, hodnoty, postoje, prakt. etika „Ve zdravém těle zdravý duch“</p>
<ul style="list-style-type: none"> oddržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc pravidla chování ve školním řádu 	3.	<p>3. ročník Výchova demokratického občana Občan, občanská spol. a stát, „Vím, co smím a mám“</p>
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla silničního provozu. 	<ul style="list-style-type: none"> znalost pravidel silničního provozu 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> správné a bezpečné chování při mimořádných událostech. 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace v místě a prostoru 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s kompasem a mapou, určování světové strany v přírodě 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy 	4.-5.	5. ročník Multikulturní výchova Kulturní diferenciaci, etnický původ „Navštívil nás Malý princ“
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. 	<ul style="list-style-type: none"> ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje 	4.- 5.	5. ročník Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět „Poznáváme Evropu“
	<ul style="list-style-type: none"> Evropa - státy a města 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> předávání osobních zkušeností z cest 	5.	4. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (tolerance, bezpečnost) „Koho potkáme na letišti?“

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
			5. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (Objevujeme Evropu a svět) „Cestovní kancelář – putujeme po ČR“
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. 	<ul style="list-style-type: none"> ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, pravidla slušného chování 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu, komunikace 	4.-5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. 	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva a práva dítěte 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> základní formy vlastnictví peníze a jejich používání 	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). 	<ul style="list-style-type: none"> základní globální problémy 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. 	Lidé a čas <ul style="list-style-type: none"> čas, časová osa 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. 	<ul style="list-style-type: none"> obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. 	<ul style="list-style-type: none"> Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. 	<ul style="list-style-type: none"> vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. 	<ul style="list-style-type: none"> historický přehled - znalost významných dní v roce 	4.- 5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda, vztahy voda, vzduch nerosty, horniny, půda 	4.	4. ročník Environmentální výchova Základní podmínky života „Putování za vodou“
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. 	<ul style="list-style-type: none"> Země, vesmír 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> fauna a flóra v jednotlivých biotopech fauna a flóra v jednotlivých podnebných pásích, přizpůsobivost organismů 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. 	<ul style="list-style-type: none"> dělení organismů, práce s atlasy a klíči 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a příroda - ekologie 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. 	<ul style="list-style-type: none"> pokusy- postup práce, výstupy 	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví, lidské tělo - orgány 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka- etapy vývoje 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. 	<ul style="list-style-type: none"> denní režim - plánování, uspořádání času 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. 	<ul style="list-style-type: none"> chování v krizových situacích 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. 	<ul style="list-style-type: none"> drogy - prevence, návykové látky 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. 	<ul style="list-style-type: none"> zdravotní osvěta 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> poskytnutí první pomoci, prevence úrazů 	4.- 5.	
<ul style="list-style-type: none"> Popíše jednoduché mechanické stroje, jejich využití v praxi Zhodnotí konkrétní činnosti člověka (výhody a nevýhody) při využívání energetických zdrojů z hlediska vlivu 	<ul style="list-style-type: none"> klín, páka, kladka elektřina 	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	<ul style="list-style-type: none"> • sexuální výchova	5.	

5.5 Člověk a společnost

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Občanská výchova

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Dějepis je začleněn do výuky 2. stupně základní školy. Probíhá vždy ve 2 hodinách týdně ve všech ročnících na 2. stupni. Přímou navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na prvním stupni.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu dějepis se žáci snaží seznámit s dějinným vývojem lidstva, pronikají do historických událostí, které zásadně ovlivnily (případně změnily) vývoj lidské společnosti. Dějepis rozvíjí klíčové kompetence, které žákovi umožňují blíže poznávat historické události a rozumět jim.

Na naší škole je dějepis časově dotován v každém ročníku 2 hodinami týdně. Ve výuce Dějepisu si žáci rozvíjí historické vědomí, přičemž velký důraz klade na empatii, která pomáhá lépe pronikat do historických jevů, procesů. Největší pozornost je věnována poznávání českých dějin, které ale nejsou vytrhovány z kontextu významných kapitol dějin evropských a světových. Je podporováno myšlení v širších rovinách, kdy žáci vyhledávají, porovnávají, rozebírají historické jevy a děje na pozadí různých historických událostí. Pomocí odpovědí na kladené otázky se snaží najít vlastní cestu k porozumění historických souvislostí. Žáci jsou směřováni k tomu, aby vždy rozuměli „příběhu“, s kterým jsou seznamováni. Dějepis prohlubuje sounáležitost k evropské kultuře, k hodnotám kulturního prostředí. do výuky některá průřezová témata.

Podle možností je do výuky zařazován historie regionu, na které žáci lépe pochopí obecně historické problémy a skutečnosti.

Vzhledem k širokému pojetí historie přesahuje dějepis i do jiných vzdělávacích oblastí (předmětů). Proto je možné rozvíjet mezipředmětové vztahy, začleňovat do výuky některá průřezová témata.

Výuku Dějepisu realizujeme v učebně dějepisu. Podle potřeby se využívá audiovizuální technika (projektor s promítacím plátnem, počítač, DVD, video). Žáci pracují se školními dějepisnými atlasy, využívají nástěnné tabule, mapy, dostupné knihy apod. Vyučování je realizováno formou frontální výuky. Často je zařazována práce ve skupinách, práce nad krátkodobými projekty. Žáci se učí prezentovat vlastní poznatky různým způsobem, řeší

problémové úkoly, sbírají a třídí informace a vypracovávají referáty nebo projekty. Zařazujeme i historicky zaměřené výlety, exkurze, besedy.

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu,
- vyhledávat a třídít informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Úvod do historie</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše z čeho lze čerpat dějepisné poznatky. • doloží na příkladech využití historických poznatků současnosti. • objasní pojem archeologie. • rozliší prameny hmotné a písemné. • charakterizuje instituce, kde jsou prameny shromažďovány. • rozliší historickou a zeměpisnou mapu. • nakreslí časovou přímkou, chronologicky do ní zaneše časové údaje. 	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny, historický čas a prostor, archeologie 	6.	
<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • časově ohraničí období pravěku – charakterizuje období prisvojovacího a výrobního hospodářství. • uvede charakteristické znaky pro doby – kamennou, bronzovou, železnou. • popíše rozdíly mezi jednotlivými typy předchůdců člověka, popíše (podle obrázků) jejich způsob života, chronologicky je zařadí. 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku • vývoj člověka – lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj náboženských představ • faktory, které ovlivňují vývoj společnosti (poloho, podnebí...) • doba kamenná, bronzová a železná 	6.	

- orientuje se na mapě – dokáže vyhledat

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vliv klimatických změn na způsob života lidí. vysvětlí příčiny vzniku zemědělství. na mapě označí oblast „úrodného půlměsíce“. vysvětlí pojem společenská dělba práce (vznik řemesel). zdůvodní význam matriarchátu. zhodnotí život keltské společnosti na našem území. zakreslí do mapy Čech nejznámější keltská oppida. seznámí se s historií osídlení v karlovarském regionu. 			
<p>Nejstarší starověké civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí přírodní podmínky na Předním východě, SV Afriky, a v Asii rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací zjistí společné znaky staroorientálních civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> nejstarší starověké civilizace – Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie a jejich kulturní odkaz přírodní podmínky, život v Mezopotámii, Egyptě, Číně a Indii, vznik státních útvarů starověká kultura a vzdělanost 	6.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme svět a Evropu</p>

- najde na mapě světa vyspělé oblasti, označí nejstarší státní útvary
- vysvětlí princip

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí přínos jednotlivých starých civilizací pro lidskou společnost • rozliší kultury středomoří • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • zpracuje vlastní prezentaci na vybranou staroorientální památku • prezentuje své poznatky před třídou 			Multikulturní výchova Kulturní diference
Starověk – Řecko, Řím <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s nejstaršími antickými díly • vysvětlí pojmy z antiky • zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu • vyjmenuje, jaký přínos měla antická věda, kultura, vzdělanost sport a umění pro lidstvo • popíše všední život ve starověkém Řecku a Římě • vysvětlí vznik a úlohu křesťanství • porovná kulturu městských států Sparty a Athén • porovná principy athénské a současné demokracie • vysvětlí pojem demokracie a uvede příklady • popíše nejdůležitější válečné konflikty 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky • mykénské období • homérské období • archaické období – Sparta a Athény • klasické Řecko • nadvláda Makedonie • kultura a vzdělanost • přírodní podmínky a osídlení • Etruskové. Počátky Říma • doba královská • raná římská republika • ovládnutí západního středomoří • krize a zánik republiky • Řím za principátu • Řím císařský • kultura, umění a věda v antickém Římě 	6.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí „velikost“ Alexandra Makedonského • popíše historické mezníky Říma vedoucí k vytvoření Imperium Romanum • porovná život barbarů (Germánů) na sever od „limes Romanu“ • zmapuje problémy říše římské vedoucí k jejímu rozdělení • zaznamená na časovou přímku události z přelomu letopočtu 		6.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Raný středověk v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní stěhování národů a pád Říma. • vyhledává na mapě nově vznikající státy. • určí charakteristické rysy těchto státních útvarů. • uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů. • zhodnotí vyspělost arabské říše, její přínos civilizaci a vliv na tehdejší Evropu. • vysvětlí význam Karla Velikého. • sestaví časovou posloupnost vzniku prvních států v Evropě. • objasní úlohu náboženské víry ve středověku. • charakterizuje úlohu panovnických dynastií. 	<ul style="list-style-type: none"> • časové rozdělení středověku • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj (Francká, Byzantská říše) • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • základy křesťanství 	7.	<p>7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět, Evropa nás baví Projekt: „Projdeme se po Evropě“</p>
<p>Raný středověk na našem území</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nutnost sjednocování slovanských kmenů na obranu před nájezdy kočovníků. • vysvětlí důvod vzniku prvního kmenového svazu na našem území. • uvědomí si výlučnost kultury Velké Moravy, její přínos pro rozvoj společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • první státní útvary na našem území v 9.-10. století, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • feudalismus • vývoj středověké společnosti- funkce jednotlivých vrstev • románský sloh 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>pro tehdejší proces christianizace na našem území.</p> <ul style="list-style-type: none"> • připomene si staré české pověsti spojené se vznikem státu. • popíše vývoj českého státu v době knížecí. • rozpozná znaky románského slohu – uvede příklady kultury v Čechách. <p>Život ve středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si úlohu křesťanství v raném středověku. • na příkladech doloží vliv církve, víry na život člověka. • vymezí pozitivní a negativní dopady křížových výprav na tehdejší společnost, uvědomí si jejich význam. • rozliší vliv světské a církevní moci. • vyhledává údaje o životě ve středověku. • porovná život bohatých a chudých. • stanoví úlohu a význam měst ve vrcholném středověku. • vysvětlí změny způsobu života ve městech. • pomocí mapy doloží rozvoj českého státu za vlády posledních Přemyslovců. 	<ul style="list-style-type: none"> • křesťanství – papežství – císařství • křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • proměna středověké krajiny • středověká města – městská práva • český stát za posledních Přemyslovců 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vrcholný a pozdní středověk <ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam vlády Karla IV. – uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát. • na konkrétních příkladech charakterizuje gotickou kulturu. • vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitském hnutí. • zhodnotí význam Husovy osobnosti. • za pomoci mapy dokáže určit nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky. • popíše způsob vedení husitských válek, úlohu velitelů a zhodnotí výsledek husitských válek. • pochopí význam Jiřího z Poděbrad pro dnešek. • popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellovců. • vysvětlí proč probíhala stoletá válka. • rozliší období raného, vrcholného a pozdního středověku. • porovná rozlohu našich zemí v jednotlivých etapách středověku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lucemburkové na českém trůně • gotický sloh • na prahu husitské revoluce • husitské války • Jiří z Poděbrad • český stát za vlády Jagellovců • Evropa v pozdním středověku • stoletá válka 	7.	
Raný novověk <ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu humanismu. • porovná způsob života 	<ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus • reformace a její šíření Evropou, Rakousku, v 		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>středověkého a renesančního člověka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury . • orientuje se v pojmech renesance a humanismus. • pozná renesanční, výtvarné, sochařské či literární dílo. • uvede renesanční památky na našem území příp. regionu. • objasní důvody zámořských objevů. • vyhledá informace o daných mořeplavcích. • shrne důsledky zámořských objevů. • na mapě najde objevné cesty mořeplavců. • charakterizuje změny v hospodaření v 16. století – vysvětlí pojem manufaktura. • sestaví přehled reformátorů, zemí, kde působili a nově vzniklých reformovaných církví. • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus. • objasní pojem stavů , popíše událost nazývanou stavovským povstáním. • seznámí se s rozpory, které vedly ke třicetileté 	<p>Čechách</p> <ul style="list-style-type: none"> • hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století • objevné cesty • zámořské objevy a počátky Ameriky, • dobývání světa a důsledky objevů • počátky absolutismu v Anglii, Francii a v Rusku • české země po nástupu Habsburků • třicetiletá válka (příčiny, záminka, výsledek) 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
válce, uvede nejdůležitější mezníky průběhu konfliktu. <ul style="list-style-type: none"> • shrne důsledky třicetileté války. • vyhledává informace o J.A.Komenském, zhodnotí jeho přínos pro společnost.			

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Dějepis	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>19. století ve světě a u nás</p> <ul style="list-style-type: none"> zamyslí se nad nezdarem Napoleonových plánů – uvede konkrétní důvody. objasní vliv Napoleona na vývoj Evropy. stanoví předpoklady národního obrození, vysvětlí snahy buditelů při obrozování české řeči a kultury. porovná nerovnoměrný společenský i hospodářský vývoj vybraných států. porovná formování politických hnutí u nás a v ostatních evropských zemích. uvede snahy o řešení sociálních rozdílů ve společnosti, postavení dělnictva. objasní snahy národů na sebeurčení. objasní rakousko-uherské vyrovnání. vysvětlí význam procesu sjednocování Itálie a Německa pro jejich další vývoj. vyjmenuje hlavní znaky mezi severem a jihem USA. popíše příčiny, průběh a výsledky občanské války v USA. vysvětlí rozdílné tempo industrializace a prohloubení nerovnoměrného vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> napoleonské války a jejich vliv na Evropu národní obrození u nás revoluční rok 1848 v Evropě a u nás utváření novodobého českého národa revoluce jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů občanská válka v USA sjednocení Německa a Itálie habsburská monarchie v 2.polovině 19. století vznik Rakouska-Uherska industrializace Rakouska, českých zemí generace ND, umění 2.poloviny 19. století v Evropě imperialismus a kolonialismus vzestup USA industrializace a její důsledky pro společnost konflikty mezi velmocemi 1.světová válka – příčiny, záminka, průběh, výsledek 	8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Dějepis	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>jednotlivých částí Rakouska-Uherska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost. • pomocí atlasu, odborné literatury objasní kulturní vývoj Evropy. • charakterizuje romantismus, kritický realismus, impresionismus. • dokáže vyvodit podstatu imperialismu. • orientuje se na mapě světa a ukáže jednotlivá koloniální panství. • charakterizuje důsledky průmyslové revoluce pro společnost. • vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války. • vysvětlí příčiny vzniku válečných ohnisek. 		8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Meziválečné období</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem versailleský mírový systém. • vyhledá v atlase nástupnické státy Rakouska-Uherska. • objasní význam Washingtonské a Martinské deklarace pro vznik ČSR. • vyhledá v učebnici, atlase národnostní složení obyvatelstva ČSR. • zná hlavní pilíře demokratického systému v ČSR. • zdůvodní, proč ČSR, Rumunsko a Jugoslávie vytvořily Malou dohodu. 	<ul style="list-style-type: none"> • poválečné uspořádání Evropy • mírová konference ve Francii • vznik Československé republiky • charakterizuje rysy československé demokracie • poválečná krize – fašismus, komunismus • světová hospodářská krize • nástup nacismu v Německu – fašismus, nacismus • ohrožení demokracie totalitou • fašistická agrese (Itálie, Japonsko, Německo) • občanská válka ve Španělsku 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> • zná podstatu totalitního režimu (druhy). • vysvětlí vzájemnou souvislost hospodářské krize s fašismem a 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana demokracie a republiky 		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá na mapě státy, kde došlo k útoku na parlamentní demokracie. vyhledá na mapě ohniska válečných konfliktů. vyjádří svůj názor na porážku demokracie. pokusí se vysvětlit, proč naši spojenci podepsali Mnichovskou dohodu. srovná cíle a taktiku fašistických stran v ČSR. pokusí se vysvětlit úspěch fašismu a nacismu u sudetských Němců. 			<p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>Druhá světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hlavní válečné operace Německa v severní a západní Evropě. objasní německo – sovětský pakt o neútočení. zdůvodní zlom ve vývoji války v Evropě. na základě vlastní četby (shlédnutí filmu) 	<ul style="list-style-type: none"> vypuknutí 2. světové války tažení – letecká bitva o Anglii napadení Sovětského svazu vstup USA do války vznik Protektorátu Čechy a Morava život v Protektorátu protifašistický odboj – formy odboje 		
<p>vypráví o některých významných válečných událostech.</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj názor na otázku Mnichova – měli jsme se bránit? 	<ul style="list-style-type: none"> Heydrichiáda českoslovenští vojáci na frontách 2.světové války 2.světová válka a v literatuře 		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>nejstatečnějších vojáků, kteří se vyznamenali v bojích o Anglii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje mezinárodní ohlas atentátu na Hendricha. • zjistí, kudy vedla demarkační linie. • jakou roli sehrály jednotky generála Vlasova v Pražském povstání. • na základě filmu, literatury a atlasu popíše otevření II.fronty. • vysvětlí, proč došlo ke kapitulaci Německa v Remeši a Berlíně. 			
<p>Evropa a svět po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy. • popíše situaci po válce na našem území (příklady ze života). • objasní postup komunismu. • pokusí se o orientaci v problematice odsunu německého obyvatelstva. • charakterizuje převrat v Československu v roce 1948. • vysvětlí nastolení totalitní moci v Československu. • popíše rozdělení světa na západ a východ. • vysvětlí s kým probíhaly politické procesy v ČSR (kdo 	<ul style="list-style-type: none"> • důsledky 2. světové války • řešení německé otázky • Poválečné Československo do voleb 1946 • prohra československé demokracie • upevnění sovětského bloku • komunistické Československo • poúnorový exil a život doma • změny v Evropě na přelomu 50.a 60. let • pád mýtu o socialismu v Československu • československo 1968 • léta normalizace • mezinárodní vývoj od 60. let 	9.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 9. ročník	
Žák: Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>tvořil pouťorovou emigraci).</p> <ul style="list-style-type: none"> • připomene obory kulturní činnosti, které se prosadily v 60. letech v Československu. • rozpozná pravou příčinu vstupu vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR. • popíše situaci v prvních letech normalizace u nás. • seznámí se s národně-osvobozenickým bojem Afriky a Asie. • zjistí v atlase válečné konflikty ve světě v 2. polovině 20. století. 	<ul style="list-style-type: none"> • konec nesvobody - rozklad sovětského bloku 		

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Předmět Občanská výchova se uskutečňuje na 2. stupni vždy 1 vyučovací hodinu týdně. V předmětu Občanská výchova dochází postupně k formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Vede je k orientaci ve významných oblastech společenského života a utváří vztahy žáků ke skutečnosti. Předmět formuje vnitřní postoje žáků k důležitým oblastem lidského života a posiluje vědomí odpovědnost za vlastní život. Žáci se učí sebepoznání a sebehodnocení.

Kompetence k učení

- Vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií a současností,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,

- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede několik příkladů, jak je život lidí pevně spojen s přírodními cykly. • vysvětlí členění času podle křesťanského kalendáře. • vysvětlí, proč některé země používají zcela odlišný kalendář (uvede příklad). • objasní význam pojmů: denní rytmus, režim dne; uvede příklady dobře a špatně zvolených denních rytmů a režimů. • sestaví pro sebe a členy rodiny. vyvážený režim dne • uvede příklady vhodně a nevhodně využitého volného času. • sestaví tabulku s výčtem nevhodných aktivit (které by nechtěl vykonávat) a uvede důvody proč jsou nevhodné. • stanoví své vlastní klíčové oblasti plánování a v nich své životní cíle; určí priority. • vymezí podmínky a navrhne způsoby (cesty, dílčí úkoly) dosažení jednotlivých životních cílů. • sestrojí svůj týdenní rozvrh činností. • předvede ukázkou svého 	<p>Rok v jeho proměnách a slavnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyklus dne, týdne a roku. • Denní rytmus. • Národní zvyky, obyčeje a státní svátky. • Režim dne, zásady zdravé životosprávy. • Volný čas, zájmová činnost. • Život ve škole, režim a tradice školy. • Všeobecné vzdělání, umění učit se. 	<p>6.</p>	<p>6. ročník Multikulturní výchova Kulturní diference, multikulturalita, etnický původ Projekt: „Mezinárodní den dětí“</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>ročního, měsíčního, týdenního a denního plánu činností a aktivit.</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje alespoň pět zlodějů času. sestaví se spolužáky ve skupině desatero zásad pro efektivní využívání času. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech uvede, jak lze upevňovat pozitivní vztahy mezi členy rodiny. Vysvětlí role členů rodiny. Vyhodnotí na základě svých zkušeností a znalostí možný vliv rodiny na její členy. Posoudí vliv různých forem výchovného působení rodiny na dítě. vysvětlí rozdíly mezi pravěkou a současnou rodinou. Na konkrétní příkladech popíše základní funkce rodiny. Nakreslí náčrt uspořádání bytu Sestaví rodinný rozpočet. Popíše rozdíly mezi komunikací s rodinnými příslušníky, sousedy a cizími lidmi. Definuje náhradní rodinnou péči a vyjmenuje její jednotlivé formy. 	<p>Život ve společnosti, místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> Moje rodina, uspořádání bytu. Rodina, rodinné vztahy. Rodina a její funkce. Manželství a rodičovství. Když rodina chybí. Hospodaření domácnosti. Domov, sousedé, hosté a cizí lidé. Lidská setkání. 	<p>6.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi národem a státem, objasní pojem vlast, uvede nejvýznamnější události a osobnosti českých dějin a nejznámější národní zvyky a obyčeje, vyjmenuje státní symboly, objasní jejich podobu, vznik, účel a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> Pověsti o počátcích národa. Naši slavní předkové, co nás proslavilo. Co nás vzájemně spojuje. Vlastenectví, národní hrdost. Národní bohatství, tradice a zvyky. Památná místa naší země. Stověžatá Praha. Významná místa naší země. Naši prezidenti. Národnostní menšiny. 	6.	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí a na příkladech doloží význam spolupráce lidí v regionu a řešení konfliktních situací, vyjmenuje významná místa a rodáky regionu, na příkladech popíše zvyky a tradice regionu. 	<p>Náš region</p> <ul style="list-style-type: none"> Významná místa a památky regionu. Významní rodáci a události regionu. Regionální zvyklosti, tradice a zvláštnosti. 	6.	<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, • vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situaci ohrožení, • objasní potřebu tolerance ve společnosti, • rozpoznává netolerantní chování lidí, • objasní význam právních vztahů a důležitost dodržování právních i etických norem . 	<p>Úvod do lidských práv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnost a nerovnost. • Lidská práva. • Práva dětí. • Právo a povinnost. • Moje právo – tvoje právo. • Projekt: Mezinárodní den dětí. 	6.	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi národem a státem, • objasní pojem vlast, • objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit vztahy s druhými lidmi, • umí rozlišit jednotlivé typy sociálních skupin, • uvede příklady formálních a neformálních skupin, • umí rozeznat a definovat různé formy sociální komunikace, • uvede významy slova: 	<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina, národ, vlast. • Člověk a jeho začleňování do společnosti. • Sociální skupiny, komunikace, asertivita. • Společenské vztahy a společenské role. 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>komunikace, uvede různé způsoby a prostředky komunikace,</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem: asertivní jednání; uvede některé zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat, umí kriticky hodnotit sebe i druhé lidi. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví, uvede příklady ze svého okolí, rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví; uvede příklady jejich (právní) ochrany, sestaví svůj osobní měsíční rozpočet, umí rozlišit majetkovou nerovnost mezi lidmi a popsat dopad této nerovnosti na život člověka. 	<p>Majetek a bohatství</p> <ul style="list-style-type: none"> Peníze a majetek v životě člověka Majetek a vlastnictví Ochrana majetku. Rodinný, osobní a obecní rozpočet. Majetková nerovnost a životní úroveň. 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny, ve které člověk žije, ze svého nejbližšího okolí uvede konkrétní příklady správného a nesprávného využívání krajiny a jejího přírodního bohatství, uvede příklady ze svého 	<p>Přírodní bohatství a jeho ochrana</p> <ul style="list-style-type: none"> Poznej svoji krajinu. Chraň svoji krajinu. Zachraňme Zemi. 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>nejbližšího okolí,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede nejvýznamnější ekologické problémy světa a možné cesty jak je řešit. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje rozdíl mezi kulturou a uměním, • umí vyjmenovat různé kulturní instituce a kriticky zhodnotit jejich nabídku, • umí kriticky zhodnotit mediální informace, • umí vyjádřit svůj postoj k působení propagandy a reklamy, • respektuje zvláštnosti různých kultur. 	<p>Kultura a její rozvíjení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura. • Umění. • Kulturní instituce a kulturní průmysl. • Kulturní bohatství národa, památky a tradice. • Prolínání, rozmanitost a rovnocennost různých kultur. • Projekt: Projdeme se po Evropě. 	7.	<p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p> <p>7. ročník Výchova v evropských a globálních souvislostech – Evropa nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané Projekt: „ Projdeme se po Evropě</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky, • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci, • umí vyložit smysl a principy voleb v demokratických státech, • objasní účel a způsoby používání státních symbolů. 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik státu a právních norem. • Historické typy, znaky a formy států. • Volby. • Státní moc ČR. • Státní symboly a jejich užívání. 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní význam základních lidských práv, • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, • umí rozpoznat mravní jednání člověka, uvede příklady dobra a zla, • umí vysvětlit podstatu svobody člověka jako možnost volby. 	<p>Člověk a lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva v dokumentech • Rovnost a nerovnost v oblasti lidských práv. • Svoboda a autorita. • Právo, morálka a mravnost. • Současné problémy v oblasti lidských práv. 	7.	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem osobnosti, • umí vyjmenovat a charakterizovat vývojové etapy života člověka, • uvede tělesné, duševní a společenské rozdíly mezi dítětem a dospělým člověkem, • ve skupině se spolužáky sestaví soupis častých problémů charakteristických pro období dospívání a uvede možné způsoby, jak jim předcházet a jak je vhodně řešit. • objasní co nejrealističtěji poznání a hodnocení vlastní osobnosti, • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, • vhodně koriguje své 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobnost a její vývoj. • Dospívání. • Podobnost a odlišnost lidí. • Osobní vlastnosti. • Charakter. osobní a neosobní vztahy. 	8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
chování.			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kriticky hodnotí chování své i ostatních lidí, • popíše, jak lze usměrňovat a korigovat charakterové a volní vlastnosti, • uspořádá lidské potřeby Maslowovy hierarchie ve správném pořadí, • překonává osobní nedostatky, • pěstuje zdravou sebedůvěru, • vytvoří „deštník sebedůvěry“ , • objasní význam vůle pro dosahování vytčených cílů, • uvede základní projevy lidského života z hlediska psychologie, • vysvětlí pojmy: afekt, citový cynismus; uvede příklady ze života, uvede několik příkladů tzv. vyšších citů. 	<p>Psychické procesy a stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chování a jeho projevy. • Rozdíly v prožívání • Myšlení a jednání člověka. • Dovednosti a schopnosti. • Paměť, soustředění, umění učit se. • Citový život člověka. 	8.	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí rozpoznat různé druhy komunikace, • umí vysvětlit význam pojmů verbální a nonverbální komunikace, • pokusí se pomocí nonverbální komunikace vyjádřit své emoce, • na příkladech konfliktů mezi lidmi uvede 	<p>Člověk v sociálních vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezilidská komunikace. • Konflikty v mezilidských vztazích a jejich řešení. • Gender jako sociální konstrukt. • Vztahy mezi muži a ženami. 	8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>příklady jejich řešení,</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu rovného postavení mužů a žen, umí vysvětlit, co znamená generová rovnost ve škole. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí vyjmenovat právní předpoklady pro uzavření manželství v ČR, uvede příklady vztahů, které řeší zákon o rodině, uvede příklady konfliktů v rodině a navrhne jejich řešení, umí vyjmenovat a definovat jednotlivé složky lidského zdraví, uvede příklady významu slov „vnitřní a vnější svoboda“, prokáže na konkrétních příkladech přímou souvislost mezi tělesnou, duševní a sociální složkou zdraví, podílí se na uspořádání výstavy na téma Náhradní život. 	<p>Člověk a rodinný život</p> <ul style="list-style-type: none"> Manželství Zákon o rodině a jeho uplatnění v životě lidí. Konflikty v rodině a jejich řešení. Zdravý způsob života. Náhražky smyslu života. 	8.	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede, co je podstatou každého řádu, uvede základní rozdíl mezi společenským řádem demokratickým a totalitním, 	<p>Člověk a občanský život</p> <ul style="list-style-type: none"> Člověk a řád Lidská práva v zrcadle dějin. Všeobecná deklarace lidských práv. 	8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní lidská práva- objasní pojmy: individualismus a kolektivismus ve společenském uspořádání, rasismus, antisemitismus, xenofobie, anarchie, terorismus, • vyhledá v denním tisku příklady porušování lidských práv ve světě, články informující o projevech terorismu, rasismu, antisemitismu a xenofobie, • objasní pojmy: egoismus , intolerance; uvede příklady. 	<ul style="list-style-type: none"> • Problémy v oblasti lidských práv. • Právní ochrana člověka. • Egoismus a intolerance. • Sociální politika státu, • Péče státu o občanská práva, sociální zabezpečení. 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, kdy člověk nabývá plně způsobilost k právním úkonům, • uvede, jaké druhy smluv může ve svém věku uzavřít, • vyhledá příslušnou právní normu, podle které může posoudit protiprávní jednání, o kterém se dočetl v denním tisku, • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů, • rozpozná protiprávní jednání. 	<p>Člověk a právní život</p> <ul style="list-style-type: none"> • Právo a jeho úloha v životě společnosti. • Právní kultura a právní vědomí. • Vztah práva a spravedlnosti.právní stát, • Právní normy • Právní řád a úloha státu při jeho formování. 	8.	<p>8. ročník Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě, Poznej sám sebe, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Projekt: „Já člověk“</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, konkrétní příklady spolupráce ve svém okolí (mezi 	<p>Smysl společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce a její podmínky • Mýtus a náboženství 	9.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>příbuznými, obyvateli obce, ve škole, v zájmových kroužcích),</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, jaké jsou základní podmínky každé spolupráce a na příkladech doloží důsledky porušení těchto podmínek, • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi; uvede své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení, • vyjmenuje základní světová monoteistická náboženství, uvede jejich charakteristiky, • vyjmenuje alespoň tři důvody, pro které nemůže být v ČR uzavřeno manželství, • uvede, jak jsou právně ošetřeny vztahy mezi manžely a mezi rodiči a dětmi, • uvede, jaký servis zabezpečuje poradna pro rodinu a kde se nejbližší taková poradna nachází. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina a péče státu o ni. • Společenské normy a jejich dodržování. 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v Listině základních práv a svobod, jakými formami se mohou občané sdružovat, • uvede názvy a zkratky všech našich 	<p>Občanská společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Já jako občan obce. • Jsem občanem státu. • Jsem občanem evropské unie. • Občanství. • Samospráva, svoboda sdružování, 	<p>9.</p>	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>"parlamentních" politických stran,</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu Ústavy České republiky, • vysvětlí pojmy: azyl, politický azyl, státní občanství, • uvede, jaká práva jsou v demokratické zemi zaručena spoluobčanům národnostních a etnických menšin, • vyjmenuje nástroje, prostředky či instituce, které zabezpečují přítomnost skutečné demokracie ve státě, • vysvětlí pojmy: politický pluralismus, totalitní režim, sociální dialog, diskriminace, normalizace, masmédiá, nezávislý tisk, • v denním tisku vyhledá příklady trestných činů hrubě narušujících občanské soužití (násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci) ; v trestním zákoníku vyhledá dané zákony. 	<p>protispolečenské jevy.</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy, • objasní rizika porušování právních ustanovení, rozlišuje přestupek a trestný čin, 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Právní odvětví ČR. • Soustava soudů ČR. • Orgány právní ochrany občanů. • Přestupky a správní řízení. • Občanské soudní řízení. • Postihy a prevence trestné činnosti. 	<p>9.</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>uvede jejich příklady.</p>			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí funkce peněz, vysvětlí, jakou funkci plní banky, chápe význam, daní, vyjmenuje složky státního rozpočtu, rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané, rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti, umí vyložit podstatu fungování trhu, vyjmenuje nejčastější právní formy podnikání, vytvoří podnikatelský záměr. 	<p>Občan v ekonomických vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> Dělba práce, lidské potřeby a druhy statků. Tržní hospodářství. Peníze a hodnota. Národní hospodářství, jeho odvětví a sektory. Postavení českého hospodářství ve světové ekonomice. Státní rozpočet. Právní subjekty podnikání, podnikání z hlediska forem a vlastnictví. Zisk, investice a výrobní náklady. Státní rozpočet a daňová soustava. Peněžní ústavy. 	9.	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> napíše vlastní úvahu o tom, proč je správný výběr povolání tak důležitý, vybere náhodně alespoň dvacet inzerátů 	<p>Člověk a pracovní život</p> <ul style="list-style-type: none"> Společenské uplatnění, zodpovědná volba povolání. Profesní způsobilost. Pracovní příležitosti, pracovní úřady a jejich 	9.	<p>9. ročník Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občan a občanská společnost</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>nabízejících zaměstnání a vyhodnotí z nich, jaké vzdělání, znalosti, schopnosti a dovednosti jsou dnes nejčastěji zaměstnavateli požadovány,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, • vyjmenuje podmínky vzniku a způsoby vzniku a zániku pracovního poměru, • vysvětlí význam a funkce pracovních úřadů, • vypracuje podnikatelský záměr. 	<p>význam, problematika nezaměstnanosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracovní právo a Zákoník práce. • Pracovní poměr. • Projekt: Zakládám svou firmu. 		Projekt: „Zakládám svou firmu“
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá z dostupných pramenů (literatura, internet), co za organizaci je OSN, uvede proč vznikla, jaké funkce plní, kde sídlí a kdo je jejím členem, • popíše vliv začlenění a postavení ČR v EU, • popíše význam mezinárodní spolupráce, • uvede některé globální problémy současnosti a způsoby jejich řešení. 	<p>Mezinárodní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropská integrace. • Mezinárodní spolupráce a její výhody. • Globalizace, její projevy, klady a zápory. • Významné globální problémy a způsoby jejich řešení. 	9.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše referát, ve kterém se pokusí vystihnout smysl života některé velké postavy našich nebo světových dějin , • uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života, • vysvětlí význam motivace pro život člověka a vyjmenuje některé motivační kotvy, • vysvětlí význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. 	<p>Životní perspektivy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Životní cíle, plány a perspektivy. • Adaptace na životní změny. • Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji. 	<p>9.</p>	

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Je určena pro 2. stupeň základní školy. Dotýká se v souvislostech i oblastí dalších, žáci poznávají složitosti světa kolem sebe, je jim nabízena možnost chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Přibližují se tak reálnému světu za branou školy.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

Kompetence k učení

- Osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů,
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje,
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy,
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Chápat význam kontroly dosažených výsledků,
- uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení,
- hledat vlastní postup při řešení problémů,
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle,
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.

Kompetence komunikativní

- Rozumět různým typům grafů a umět je sestavit,
- sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu,
- spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině,
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.

Kompetence sociální a personální

- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.

Kompetence občanské

- Uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně,
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích,
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní

- Naučit se bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce,
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je na 2. stupni základní školy realizován jako samostatný předmět a navazuje na některé kapitoly přírodovědy na 1. stupni ZŠ. Fyzika je vyučována na 2. stupni ZŠ s tímto rozložením: v šestém ročníku probíhá 1 vyučovací hodinu týdně, v sedmém, osmém a devátém ročníku po dvou hodinách týdně.

Úkolem vyučovacího předmětu Fyzika je seznámit žáky se základními fyzikálními jevy a zákony a s jejich využitím a aplikaci v praxi.

Žáci se s fyzikálními zákony seznamují v teoretické části studia, kterou si mohou ověřovat praktickou činností v laboratorních pracích a při pokusech v hodinách. Žáci se učí používat jednoduší zařízení při praktických činnostech. V teoretické části se žáci učí chápat souvislosti jednotlivých fyzikálních jevů. Učí se vypočítávat fyzikální veličiny, pracují s měřicími přístroji, jednoduchými zařízeními a pomůckami.

Kompetence k učení

- V předmětu fyzika využíváme strategie, které umožní vybírat vhodná řešení, vztahy a symboly k analýze problémů. Vedeme žáky k pochopení souvislostí mezi jednotlivými jevy, k řešení problémů pomocí vlastní praktické činnosti.

Kompetence k řešení problémů

- K řešení problémů používáme praktickou činnost – nákresy, sestavení a použití jednoduchých zařízení, využití různých postupů k vyřešení problému, možnost řešení a oprav chyb.

Kompetence komunikativní

- Využíváme strategie, které umožní žákům formulovat postupy řešení problémů. Pomáhají k formulování myšlenek v logickém sledu na základě teoretických znalostí. Žáci jsou vedeni k diskusi a obhajobě svých postupů a řešení úkolů.

Kompetence sociální a personální

- K rozvíjení této kompetence využíváme strategie posilující důvěru ve vlastní schopnosti se spolužáky při řešení daných problémů, při skupinové práci. Vybízíme žáky k vytrvalosti při řešení problémů a motivujeme je, aby se nedali odradit případnými nezdary. Vedeme žáky k hodnocení své práce podle individuálních schopností. Snažíme se vytvořit hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení. Vyzdvihujeme nadprůměrné výkony vedoucí k většímu zájmu o fyziku.

Kompetence občanské

- Rozvíjet uvědomění práva se učit a povinnosti připravovat se na vyučování. Vyžadujeme vzájemnou toleranci při hodnocení práce druhých. Umožňujeme prezentaci výsledků práce žáků. Při zadávání úkolu respektujeme individuální zvláštnosti.

Kompetence pracovní

- Využíváme strategie, které mají umožnit žákům další studium odborných prací. Důsledně vedeme žáky k bezpečnému a šetrnému zacházení s pomůckami a zařízeními tak, aby nedošlo k jejich poškození nebo nedošlo k úrazu. Vytváříme příležitosti k samostatné práci, používáme pochval a všech forem kladné motivace, hodnocení provádíme důsledně a přesně. Úkoly zadáváme tak, aby žáky motivovaly k dalšímu získávání nových poznatků z fyziky.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Stavba látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje pojmy těleso a látka • Rozpoznává skupenství látek • Dokáže charakterizovat základní vlastnosti látek • Porozumí podstatě vzájemného působení těles • Porozumí pojům gravitační síla a gravitační pole • Porozumí částicové stavbě látek různého skupenství <p>Elektrické a magnetické vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí podstatě elektronování a magnetizace látek • Dokáže zobrazit elektrické a magnetické pole v okolí zelektrovaného a zmagnetizovaného tělesa • Porozumí funkci kompasu, umí určovat pomocí kompasu světové strany <p>Fyzikální veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí pojmu fyzikální veličina • Naučí se měřit a zjišťovat délku, objem, hmotnost, čas a teplotu těles • Seznámí se s měřidly a zařízeními k zjišťování výše 	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesa a • Látky • Vlastnosti látek • Síla <ul style="list-style-type: none"> • Gravitační síla. Gravitační pole <ul style="list-style-type: none"> • Atomy a molekuly <ul style="list-style-type: none"> • Elektronování těles • Elektrické pole • Model atomu • Magnety • Magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> • Měření fyzikálních veličin • délka • objem • hmotnost • čas • hustota 	6.	<p>Environmentální výchova Základní podmínky života (pochopení základních fyzikálních veličin a jejich využití v každodenním životě, spojení fyzikálních jevů s denní praxí)</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvedených veličin • Porozumí podstatě určování hustoty látky • Porozumí vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení úkolů • Porozumí souvislosti mezi změnami teploty a objemem těles 	<ul style="list-style-type: none"> • teplota 		Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí (užití fyzikálních zákonů pro usnadnění lidské práce, spojení fyziky a techniky – klady a zápory)
Pohyb těles <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje druhy pohybu • Řeší úlohy o rovnoměrném pohybu – vypočte rychlost, dráhu a čas • Vyjádří rychlost v dané jednotce i jinou jednotkou rychlosti • Nakreslí graf závislosti dráhy na čase a z grafu určí rychlost • Změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho rychlost Síla, skládání sil <ul style="list-style-type: none"> • Změří velikost síly siloměrem • Znázorní sílu graficky • Určí výslednici působících sil • Rozhodne, zda jsou síly v rovnováze • Experimentem určí polohu těžiště • Rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní Posuvné účinky síly, Pohybové zákony <ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní klidový nebo pohybový stav těles na 	<ul style="list-style-type: none"> • klid a pohyb těles • rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • rychlost a dráha rovnoměrného pohybu • průměrná rychlost <ul style="list-style-type: none"> • gravitační síla a hmotnost tělesa • znázornění síly • skládání sil • rovnováha sil • těžiště tělesa • rovnovážná • poloha tělesa <ul style="list-style-type: none"> • pohybové zákony I. Newtona 	7.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, vliv dopravy na životní prostředí)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>základě pohybových zákonů</p> <p>Otáčivé účinky sil</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí podmínky rovnováhy na páce a kladkách • Uvede příklady využití pák a kladek v praxi <p>Deformační účinky sil</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí pojmům tlak a tlaková síla • Určí výpočtem tlak a tlakovou sílu <p>Tření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokusně změří třecí sílu a určí co ovlivňuje její velikost 	<ul style="list-style-type: none"> • páky a kladky • tlaková síla • tlak • tření 		
<p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá poznatků o tlaku v kapalinách a plynech při řešení konkrétních úkolů • Předpoví z analýzy sil působících na těleso v tekutině chování tělese v ní 	<ul style="list-style-type: none"> • Pascalův zákon • hydrostatický a atmosférický tlak • Archimédův zákon 	7.	
<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší zdroj světla a osvětlené těleso • Využívá zákony o šíření světla, odrazu světla při řešení problémů a úloh • Popíše vlastnosti obrazů vytvořených zrcadly a čočkami • Uvede příklady využití zrcadel a čoček 	<ul style="list-style-type: none"> • zdroje světla • šíření světla • odraz světla • lom světla • optické vlastnosti oka • optické přístroje 	7.	
<p>Práce, výkon, energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí práci, výkon a mechanickou energii podle příslušných 	<ul style="list-style-type: none"> • práce • výkon • mechanická energie 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> Využívá poznatků o vzájemné přeměně energií při řešení konkrétních problémů a úloh <p>Vnitřní energie. Teplo. Změny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> Zdůvodní podstatu přeměny mechanické energie na teplo Určí v jednoduchých případech teplo odevzdané a přijaté Vypočítá teplo přijaté a odevzdané tělesem při změně jeho teploty Popíše způsoby přenosu tepla popíše změny skupenství Vyhledá v tabulkách hodnoty měrné tepelné kapacity látek Vysvětlí funkci pístových spalovacích motorů <p>Počasí kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> Porozumí základním meteorologickým pojmům Umí popsat složení atmosféry Země 	<ul style="list-style-type: none"> účinnost vnitřní energie tělesa teplo tepelná výměna změny skupenství látky tepelné motory základy meteorologie 	8.	<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí, vliv lidské činnosti na životní prostředí - tání ledovců)</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (vliv získání energií na životní prostředí)</p>
<p>Elektrické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> Porozumí pojmům – elektrický náboj, kapacita vodiče, elektrické napětí, elektrický proud, elektrický odpor Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jeho 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj kapacita vodiče elektrické napětí elektrický proud Ohmův zákon druhy elektrických obvodů 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí správně použít zdroje elektrického napětí • Sestaví elektrický obvod podle schématu • Rozliší sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů • Umí zapojit do elektrického obvodu ampérmetr a voltmetr • Porozumí funkci reostatu a potenciometru • Využije Ohmova zákona k řešení praktických problémů • Porozumí pojům elektrická práce a výkon elektrického proudu 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrická práce a výkon 		
<p>Kmitavý pohyb. Vlnění. Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí základním veličinám kmitavého pohybu • Používá vztahy pro periodu a frekvenci kmitavého pohybu při praktických příkladech • Rozpozná hlavní zdroje zvuku • Vysvětlí princip jednoduchých hudebních nástrojů • Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • kmitavý pohyb • vlnění • vznik, šíření a rychlost zvuku • odraz zvuku • frekvence zvuku • intenzita zvuku 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Elektromagnetické jevy. Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní jak cívka nebo vodič působí na magnetku • Využívá poznatky o působení elektrického proudu na magnet a magnetického pole na vodič protékající elektrickým proudem • Uvede příklady využití elektromagnetu • Vysvětlí princip elektrického zvonku • Vysvětlí princip funkce jednoduchého elektromotoru • Porozumí podstatě elektromagnetické indukce • Vysvětlí princip vzniku střídavého napětí • Sestaví jednoduchý transformátor a vysvětlí jeho funkci • Popíše složení rozvodné elektrické sítě <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • popíše elektrolýzu roztoku • vysvětlí princip pokovování korozivních kovů ušlechtilými kovy • uvede příklady elektrických výbojů v plynech • zná ochranu před 	<ul style="list-style-type: none"> • magnetické pole přímého vodiče a cívky s proudem • elektromagnet a jeho užití • působení magnetického pole na vodič protékající elektrickým proudem <ul style="list-style-type: none"> • elektromotor • elektromagnetická indukce • střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> • transformátor • rozvodná elektrická síť <ul style="list-style-type: none"> • vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>bleskem</p> <p>Vedení elektrického proudu v polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v polovodičích • Umí zapojit do obvodu polovodičovou diodu a vysvětlit její funkci • Umí vysvětlit funkci tranzistoru <p>Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí bezpečně používat elektrické spotřebiče v domácnosti • Ví, jak se chránit před úrazem elektrickým proudem • Zná první pomoc při úrazu elektrickým proudem <p>Elektromagnetické záření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatu elektromagnetického záření • Rozlišuje hlavní druhy elektromagnetického záření s ohledem na jeho využití v praxi • Umí popsat způsoby šíření elektromagnetického záření <p>Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu atomu • Uvede příklady radioaktivních látek • Vysvětlí škodlivost radioaktivního záření pro člověka • Vysvětlí podstatu jaderných reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> • polovodiče typu N a P • polovodičová dioda • tranzistor • elektrické spotřebiče • ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc při úrazu elektrickým proudem • elektromagnetické záření, zdroje záření • šíření záření • atomové jádro • radioaktivita • jaderné reakce • jaderný reaktor • ochrana před zářením 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní schéma jaderné elektrárny • Zaujme stanovisko k využití jaderné energie 			
Země a vesmír <ul style="list-style-type: none"> • Objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • Umí popsat složení Sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • naše galaxie 	9.	

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP – vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Přírodopis, Chemie, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně, formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, prací ve skupinách a demonstračními pokusy).

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zčásti Matematika a její aplikace a zasahuje i do oblasti Člověk a zdraví.. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví.

Kompetence k učení

- Učit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- vést žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- umožnit žákům samostatně či ve skupinách pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládá žákům problémové úlohy a situace související s učivem chemie,
- rozvíjí schopnost žáků hledat různé způsoby řešení problémů,
- dává žákům možnost prakticky ověřit správnost řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- učí žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- učí žáky správně používat chemické symboly a značky.

Kompetence sociální a personální

- Vede žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- učí žáky kriticky hodnotit svou práci i práci skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- vede žáky k odpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život zdraví člověka,
- vede žáky k důslednému dodržování stanovených pravidel pro práci ve škole, v učebně chemie a manipulaci s chemickými látkami,
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Vede žáky k účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany zdraví člověka a ochrany životního prostředí,
- různými formami seznamuje žáky s různými profesemi z oblasti chemické výroby.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Úvod do chemie <ul style="list-style-type: none"> • uvede čím se zabývá chemie. • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. • uvede příklady chemického děje. • rozliší fyzikální tělesa a látky. • vysvětlí na příkladech význam chemie. • uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazech. 	<ul style="list-style-type: none"> • vymezení chemie • chemické děje • chemické a fyzikální děje • látky a tělesa • chemická výroba • zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně), první pomoc při úrazu 	8.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
Vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek. • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností. • popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty fyzikálních veličin. 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, hustota, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, teplota tání a varu • změny skupenství • 	8.	
Směsi <ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé druhy směsí. • použije správně (v souvislostech), pojmy: složky roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a 	<ul style="list-style-type: none"> • různorodé a stejnorodé směsi • roztoky, složení roztoků • hmotnostní zlomek • usazování, filtrace, destilace, krystalizace • voda – destilovaná, pitná, odpadní • výroba pitné vody, • vzduch – složení, vlastnosti 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>nenasyčený roztok.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění. • vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky). • navrhne postupy a provede oddělení složek běžných směsí, uvede příklady oddělování složek v praxi. • rozliší druhy a význam vod podle užití a znečištění. • zhodnotí význam vody pro život na Zemi. • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách. • popíše složení vzduchu a vysvětlí význam jednotlivých složek. • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti. • navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. 	<ul style="list-style-type: none"> • čistota vody a ovzduší 		<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá správně a v souvislostech základní pojmy. 	<ul style="list-style-type: none"> • atomové jádro, protony, neutrony • elektronový obal, elektrony, valenční elektrony • protonové a hmotnostní číslo 171 • atomy, molekuly, ionty 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
číslo.	<ul style="list-style-type: none"> chemická vazba elektronegativita 		
Chemické prvky a chemické sloučeniny <ul style="list-style-type: none"> používá značky a názvy vybraných prvků. vyhledá v PSP názvy prvků k daným protonovým číslům a naopak. vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP. rozliší periody a skupiny v PSP. používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina ve správných souvislostech. rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny. vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP. rozliší pojmy kovy, nekovy, polokovy a uvede příklady vlastností a využití vybraných prvků. odvodí složení chemické látky ze vzorce. 	<ul style="list-style-type: none"> názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků periodická soustava prvků (PSP) skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků 	8.	
Chemické reakce a rovnice <ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce. provede jednoduché chemické reakce ve 	<ul style="list-style-type: none"> zákon zachování hmotnosti chemické rovnice 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>školní laboratoři (pracovně).</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při vyčíslování jednoduchých chemických rovnic. • zapíše chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. 	<ul style="list-style-type: none"> • slučování, rozklad, neutralizace 		
<p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech, oxidech, hydroxidech, kyselinách • zapíše z názvů vzorce halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy. • popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí. • popíše bezpečné ředění 	<ul style="list-style-type: none"> • oxidační číslo • vybrané halogenidy (NaCl), oxidy (CO, CO₂, SO₂, N₂O, NO₂, CaO), hydroxidy (NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂), kyseliny (HCl, H₂SO₄, HNO₃) • skleníkový efekt • pH, indikátory pH • kyselá dešť • podstata neutralizace 	8.	<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj Sebezpoznání a sebepojetí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet. provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. 			
Opakování <ul style="list-style-type: none"> všechny rozpracované očekávané výstupy 8. ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek, bezpečnost při experimentální činnosti, směsi, oddělování složek směsí, voda, vzduch, částicové složení látek, chemické prvky a sloučeniny, chemické reakce a rovnice halogenidy, oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli, neutralizace 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Redoxní reakce <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy redukce a oxidace. určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. popíše princip výroby železa a oceli. vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost. vysvětlí podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití. 	<ul style="list-style-type: none"> oxidace a redukce výroba železa a oceli galvanický článek elektrolýza koroze 	9.	
Chemické reakce a energie <ul style="list-style-type: none"> vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m a chemických rovnic. rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické. uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání. posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí. rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv. používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a 	<ul style="list-style-type: none"> látkové množství molární hmotnost faktory ovlivňující rychlost reakcí exotermické a endotermické reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv fosilní paliva (ropa, uhlí, zemní plyn) průmyslově vyráběná paliva hasící přístroje 	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>plynové kahany při školních experimentech.</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami. uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení. 			
<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší anorganické a organické sloučeniny. rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. vyhledá a uvede příklady produktů zpracování ropy a zemního plynu. vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem. zhodnotí pohonné látky z hlediska péče o životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> alkany, alkeny, alkyny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, acetylen, benzen, naftalen) průmyslové zpracování ropy 	9.	
<p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků. rozliší a uvede zástupce nejjednodušších derivátů uhlovodíků, jejich vzorce, vlastnosti a použití. rozliší esterifikaci mezi 	<ul style="list-style-type: none"> halogenové deriváty alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ostatními typy chemických reakcí a uvede její výchozí látky a produkt.			
Přírodní látky <ul style="list-style-type: none"> rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka. uvede výchozí látky a produkty dýchání a fotosyntézy. uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi. 	<ul style="list-style-type: none"> sacharidy tuky bílkoviny vitamíny fotosyntéza 	9.	
Plasty a syntetická vlákna <ul style="list-style-type: none"> rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití. posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání. 	<ul style="list-style-type: none"> polyethylen, polystyren, polyvinylchlorid, teflon polyamidová a polyesterová vlákna 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka. • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje. • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. • vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady. • zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky. • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami. • uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim. • uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument. 	<ul style="list-style-type: none"> • chemické výroby • otravné látky • pesticidy • léčiva • drogy • detergenty • biotechnologie enzymy 	<p>9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> všechny rozpracované očekávané výstupy 9. ročníku <p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> určí oxidační čísla atomů prvků v solích zapíše z názvů vzorce solí a naopak ze vzorců jejich názvy. popíše vlastnosti a použití vybraných solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí připraví jednoduchým způsobem sůl. uvede příklady uplatnění solí v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> redoxní reakce, chemické výpočty, uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, přírodní látky, plasty, syntetická vlákna, chemie a společnost oxidační číslo vybrané soli vznik solí průmyslová hnojiva vápenná malta, sádra keramika 	9.	

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP – vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.- 9. ročníku po dvou hodinách týdně ve všech ročnících. Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinové práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, přírodovědné vycházky s pozorováním a krátkodobé projekty).

Předmět Přírodopis je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zčásti zasahuje i do oblasti Člověk a zdraví. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a angažovaný přístup k ochraně přírodního prostředí.

Kompetence k učení

- Žák se učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů a jevů,
- učí se vyhledávání, třídění a propojování informací,
- žák se učí správnému používání odborné terminologie.

Kompetence k řešení problémů

- Žák se učí prakticky objevovat a formulovat problémy a hledat různé varianty jejich řešení,
- učí se ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných situací.

Kompetence komunikativní

- Žák se učí přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- učí se stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- umožňuje žákům prezentaci jejich práce, obhajovat své názory a účinně se zapojovat do diskuse.

Kompetence sociální a personální

- Žák se učí osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- žák se učí kriticky hodnotit svou práci i práci skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Žák se učí pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých,
- žák se učí správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích,
- žák se učí preventivně předcházet nemocem a úrazům a poskytovat účinnou první pomoc.

Kompetence pracovní

- Žák se učí provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,
- žák se učí k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s preparáty a přírodninami,
- v rámci možností školy se učí žák využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku,
- různými formami se žák seznamuje s různými profesemi z oblastí přírodních věd a odvětví založených na biotechnologiích.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky • porovná stavbu jednotlivých typů buněk • pozoruje buňku mikroskopem, provede její jednoduchý nákres • objasní buněčné rozmnožování • porovná jednotlivé typy výživy buňky • vysvětlí pojmy fotosyntéza a dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní stavba prokaryotické (bakterie, sinice) a eukaryotické buňky (rostliny, houby, živočichové) • fotosyntéza a dýchání • pohlavní a nepohlavní rozmnožování jednobuněčných organismů • jednobuněčné a mnohobuněčné organismy – rozdíly • vznik a vývoj života na Zemi • podmínky života na Zemi • zásady třídění organismů • význam virů, bakterií a sinic 	6.	Environmentální výchova Základní podmínky života
Biologie hub a nižších rostlin <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla jednobuněčných a mnohobuněčných hub. • pozná základní zástupce hub (kvasinky, plísně, jedlé a jedovaté houby). • objasní funkci dvou organismů z jejichž těl jsou tvořeny lišejníky a objasní význam lišejníků v přírodě. • popíše stavbu těla jednobuněčných a mnohobuněčných řas. • uvede základní příklady řas a vysvětlí jejich význam ekosystémech. 	<ul style="list-style-type: none"> • kvasinky, plísně, „vyšší“ houby • houby – stavba těla, rozmnožování, význam v ekosystémech • lišejníky - stavba těla, význam v ekosystémech • řasy – jednobuněčné, mnohobuněčné, stavba těla, rozmnožování, výskyt a význam 	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Biologie živočichů 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní skupiny bezobratlých živočichů. uvede význam jednotlivých orgánových soustav a popíše rozdíly mezi orgánovými soustavami jednotlivých skupin. popíše rozdíly mezi životními pochody jednotlivých skupin bezobratlých. charakterizuje a pozná základní zástupce jednotlivých skupin bezobratlých. popíše na konkrétních příkladech význam bezobratlých pro člověka a vliv člověka na bezobratlé živočichy. 	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla, rozmnožování, ekologie jednotlivých skupin a zástupců bezobratlých živočichů význam pro člověka – prvoci (bičíkovci, kořenonožci, obrvení) žahavci (polypovi, korálnatci, medúzovci) ploštěnci (ploštěnky, motolice, tasemnice) hlísti, měkkýši (plži, mlži, hlavonožci) kroužkovci (bezopaskovci, opaskovci) členovci (trilobiti, klepítkatci, koryši, vzdušnicovci) 	6.	
<p>Biologie živočichů 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní skupiny strunatců (obratlovců). uvede význam jednotlivých orgánových soustav a popíše rozdíly mezi orgánovými soustavami jednotlivých skupin. popíše rozdíly mezi životními pochody jednotlivých skupin strunatců (obratlovců). charakterizuje a pozná 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba těla, rozmnožování, ekologie jednotlivých skupin a zástupců strunatců, význam pro člověka strunatci pláštěnci – sumky, salpy kopinatci obratlovci kruhoústí – sliznatky, mihule paryby – chiméry, rejnoci, žraloci ryby – lalokoploutvé ryby, dvojdyšní, 	7.	<p>Environmentální výchova Ekosystémy</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
živočichů pro člověka.	krokodýli, dinosauři, šupinatí <ul style="list-style-type: none"> ptáci 		
Biologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a funkci jednotlivých částí vyšších rostlin. objasní původ suchozemských rostlin a podmínky jejich vzniku. uvede různé příklady stavby kořene, stonku, listu, květu, plodu a semene. objasní rozdíl mezi rostlinami výtrusnými a semennými, uvede příklady výtrusných rostlin. objasní rozdíl mezi rostlinami nahosemennými a krytosemennými, uvede příklady nahosemenných rostlin. objasní rozdíly mezi dvouděložnými a jednoděložnými rostlinami a uvede příklady významných zástupců. uvede hlavní zástupce kulturních rostlin a popíše jejich význam. 	<ul style="list-style-type: none"> Vyšší rostliny – přechod rostlin na souš, vývoj suchozemských rostlin stavba těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, květenství, plod, semeno výtrusné rostliny – mechy, plavuně, přesličky, kapradiny nahosemenné rostliny – cykasy, jinany, jehličnany krytosemenné rostliny - dvouděložné a jednoděložné rostliny 	7.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Biologie živočichů 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik a vývoj savců. • charakterizuje jednotlivé řády savců a jejich zástupce. • charakterizuje význam jednotlivých zástupců savců pro ekosystémy a pro člověka. • na vybraných zástupcích popíše vliv člověka na živočichy. 	<ul style="list-style-type: none"> • savci – vznik a vývoj savců • rozdělení savců – vejcorodí, živorodí • živorodí – vačnatci, placentálové • placentálové – hmyzožravci, letouni, primáti, šelmy, hlodavci, zajícovci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci • rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost • projevy chování živočichů 	8.	<p>Environmentální výchova Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> objasní biologickou a společenskou podstatu člověka. vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy. na modelových příkladech popíše základy první pomoci. zhodnotí význam zdraví a hygieny a potřebu ochrany zdraví, uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře, zhodnotí nebezpečí drog. popíše rozmnožování a nitroděložní vývoj člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady, postupy při léčení běžných nemocí; závažná onemocnění a život ohrožující stavy životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka 	8.	Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj Sebezpoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. 	<ul style="list-style-type: none"> vznik vesmíru a sluneční soustavy, složení sluneční soustavy zemská kůra, plášť, jádro, pohyby zemské kůry litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra 	9.	8. ročník Environmentální výchova Základní podmínky života Projekt: „Já člověk“
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. aplikuje praktické metody poznávání přírody. 	<ul style="list-style-type: none"> vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění nerostů a hornin, praktický význam a využití vybraných zástupců, určování jejich vzorků principy krystalografie 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> sopečná činnost, zemětřesení, poruchy zemské kůry, horotvorné děje zvětrávání, eroze, sedimentace, geologická činnost vody, větru, ledovce půdní činitelé, půdní druhy a typy horninotvorný cyklus 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt 		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 6.-9.ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>znaků.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi. 	<p>typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty • podnebí a počasí ve vztahu k životu • předchůdci člověka • různé názory na vznik a vývoj života • Charles Darwin 	9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (globální problémy a evropská integrace)</p> <p>Environmentální výchova Ekosystémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; rovnováha v ekosystému • populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému, cykly biogenních prvků • potravní řetězce, rovnováha v ekosystému • ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	9. 9.	

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis se vyučuje v 6. – 9. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Získávají a rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací a respektují přírodní hodnoty, lidské výtvořiny a ochranu životního prostředí. Vedou žáky k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Žáci se učí aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

Kompetence k učení

- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti,
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení.
- vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají informace,
- používají odborné terminologie,
- nalézají souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi,
- využívají vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů .

Kompetence komunikativní

- Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- Učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- Naučí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy,
- pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání.

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace.
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

- Žáci se seznamují s pravidly bezpečného chování v terénu,
- jsou vedeni k efektivní práci.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Země a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy. charakterizuje polohu, povrch, pohyby. Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce- aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso. orientuje se na hvězdné obloze. rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie. 	<ul style="list-style-type: none"> postavení Země ve vesmíru 	6.	
<p>Pohyb a tvar Země</p> <ul style="list-style-type: none"> používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země. orientuje se v přírodě podle Slunce. hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi. 	<ul style="list-style-type: none"> tvar a pohyby planety Země 	6.	

- vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi.			Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
Glóbus <ul style="list-style-type: none"> používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu. 	<ul style="list-style-type: none"> glóbus měřítka glóbu 	6.	
Mapy a orientace na mapě <ul style="list-style-type: none"> používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek. seznámí se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách. prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky. vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících. 	<ul style="list-style-type: none"> různé druhy plánů a map, jejich měřítko obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám přepočet vzdáleností práce s atlasem 	6.	
Zeměpisná síť <ul style="list-style-type: none"> používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic. určuje na glóbusu i na mapě absolutní 	<ul style="list-style-type: none"> poledníky rovnoběžky zeměpisné souřadnice zeměpisná síť určování absolutní (matematické) geografické polohy 		Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>(matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi.</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi. pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi. dokáže stanovit místní čas. rozumí pojům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez. 	<ul style="list-style-type: none"> určování časových pásem 		
<p>Zemský povrch</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem krajinná sféra . orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry. rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry. objasní stavbu zemského tělesa, dna 	<ul style="list-style-type: none"> krajinná sféra Země a její složky pevninské a oceánské tvary zemského povrchu význam jednotlivých přírodních složek na Zemi 	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>a exogenních činitelů a lidských činností.</p> <ul style="list-style-type: none"> • s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře. • vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je. • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště. • seznámí se s rozložením vody na Zemi. • porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže. • popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem matečná hornina, humus, eroze půdy. • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě. • objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vymezí geografická šířková pásma na Zemi. 			<p>Environmentální výchova Ekosystémy</p> <p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Členitost Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle 	<ul style="list-style-type: none"> • absolutní (matematická) a relativní geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní 	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů. • popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů. • charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů- seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů. 	<p>poměry oceánů, světadílů</p>		<p>6. ročník Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova Kulturní diference, multikulturalita, etnický původ Projekt: „Mezinárodní den dětí“</p>
<p>Zeměpis světadílů- polární oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti, uvede význam Arktidy a Antarktidy. • seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí. • posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpis světadílů – polární oblasti 	6.	
<p>Zeměpis světadílů Afrika Austrálie a Oceánie-</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí- provede regionalizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, 	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>v jednotlivých světadílech.</p> <ul style="list-style-type: none"> vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů. vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí. 	<p>přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství</p>		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Asie, Evropa, Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů . vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města. vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry. seznámí se s mezinárodními organizacemi. vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech. dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí. 	<ul style="list-style-type: none"> Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa Amerika- fyzickogeografická sféra Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, char. států Amerika – charakteristika států Asie – fyzickogeogr. socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy Evropa - fyzickogeogr. socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy 	7.	<p>7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá Projekt: „Projedeme se po Evropě“</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	<ul style="list-style-type: none"> opakování	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Poloha a povrch České republiky – absolutní a relativní poloha</p> <ul style="list-style-type: none"> určí absolutní geografickou polohu České republiky . vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií. porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států. popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo. zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost. 	<ul style="list-style-type: none"> absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky 	8.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané</p>
<p>Obyvatelstvo ČR - demografie</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice. 	<ul style="list-style-type: none"> rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky 	8.	

- vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>pohybu a struktury obyvatelstva České republiky se sousedními státy.</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje. 			
<p>Hospodářství ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice. hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod. zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky. 	<ul style="list-style-type: none"> rozmístění hospodářských činností České republiky 	8.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice. charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost. 	<ul style="list-style-type: none"> regiony České republiky 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Místní region</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci. • popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy. • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu a jejich možné perspektivy. • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> • místní region České republiky 	8.	<p>Multikulturní výchova Etnický původ</p>
<p>Závěrečné opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo. 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku. • rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech. • orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele. • popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací. • určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství. • porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství • vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států. • uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje. 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa 	9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Státy světa <ul style="list-style-type: none"> orientuje se na politické mapě světa. uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy. rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti. státního zřízení a formy vlády, správního členění. uvádí příklady různé míry demokracie ve světě. lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení. 	<ul style="list-style-type: none"> státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení 	9.	Multikulturní výchova Multikulturalita
Globální problémy světa <ul style="list-style-type: none"> vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> Globální problémy současného světa 		
Krajina - životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady. posuzuje působení přírodních 	<ul style="list-style-type: none"> krajina – prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí 		Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady. • zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni, provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů. • porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj. 			<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Mapy - topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informace. 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky 	9.	
	<p>pochodové osy</p>		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Opakování <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	<ul style="list-style-type: none"> • opakování geografického učiva na základní škole		

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je do výuky zařazena na obou stupních ZŠ. Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti (příprava, zrání, inspirace, vypracování, sebereflexe, korekce). Jde o cestu k objevování projevů autonomie, tělesné i duševní pohody, vnímání prožitku.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně vždy 1 vyučovací hodinu v týdnu. Hlavními složkami tohoto předmětu jsou zpěv, poslech hudby a znalosti z hudební kultury.

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova se utváří estetické vztahy žáků k hudbě a umění, formují se mezilidské vztahy. Posiluje se aktivita a tvořivost žáků, navozuje se optimistický vztah ke skutečnosti.

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti, aby s nimi dovedli zacházet,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,
- předvést dětem na příkladech z dramatické a hudební a výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

- Objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. 	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Umění jako prostředek komunikace
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. 	<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v jednoduchém zápisu skladby. 	<ul style="list-style-type: none"> notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrt'ová, osminová, půlová a celá; pomlka 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty) 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače. 	<ul style="list-style-type: none"> hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá 	1. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus-realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas-prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje-reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. 	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry provádí elementární hudební improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- 	4. - 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Umění jako prostředek komunikace</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vokálně instrumentální aktivity. • Intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů, durová a mollová tónina. • Vysvětlí pojmy lidová a umělá píseň, lidový dvojhlas, vícehlas - kánony. • Umí vyhledat určené takty a rytmy, posuvky, hudební značky. • Zpěv lidových písní, rytmické vyjádření textu písně. • Uplatňuje pravidla hlasové hygieny. • Hudební improvizace, dynamika a její proměny. 	6.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: „Mezinárodní den dětí“
<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a melodické zákonitosti. • Reprodukce známých písní, rytmický doprovod, vlastní rytmické motivy/rytmické hádanky, ozvěny. • Předehry, mezihry a dohry. • Rytmická hra „na tělo“. 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby. • Analytická práce písní, jednoduchá písňová forma. • Lidové zvyky, nářečí. 	6.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé hry – text básně, ukolébavka. 		
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> Taneční kroky, pantomim. Pochod, polka, valčík, Mazurka. Hra na dirigenta a orchestr, umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt. Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně. Dramatizace písní. Předvede podle svých představ pantomimu. 	6.	Multikulturní výchova Kulturní diference, etnický původ
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období porovnává ji z hlediska její slohové příslušnosti s dalšími skladbami. 	<ul style="list-style-type: none"> Analýza významných prvků skladby. Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, zařadit do skupin. Rozliší skladbu vokální a instrumentální. Dokáže vysvětlit rozdíl mezi symfonickou a komorní hudbou. Seznámí se s vybranými skladbami. Autor, jeho život, doba vzniku skladby /medailonky ze života skladatelů/. Spojení hudby s jinými druhy umění – Národní divadlo /založení, otevření, výzdoba/. Lidové tradice v hudbě, zvyky, tance. Jiné druhy hudebních divadel, balet, muzikál, opereta. 	6.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Otázka módnosti a modernosti. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. 		6.	
Oblast:	Předmět: Hudební výchova		Období: 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné. • Hlasová hygiena - zásady hlavně v době mutace. • Lidové a umělé písně - výběr písní různých období • Typ písní vokálních a instrumentálních. • Lidové písně lyrické, epické a lyrickoepické. • Písně slovanských národů. • Vánoční písně a zvyky. • Dynamika, melodie, rytmus. • Hudební zeměpis – lidové písně a zvyky /Chodsko, Valašsko, Haná, Horácko, Slovácko.../. 	7.	<p>7. ročník</p> <p>Multikulturní výchova -Kulturní diference</p> <p>Projekt: „Projdeme se po Evropě“</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v jednoduchém notovém zápisu – legato, staccato, značka pro nádech, dynamika, tempo. • Dvojtaktí, trojtaktí. • Forma písně. 	7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> Hra „na textaře“ /Kolik je na světě/. 		
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje. 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché doprovody. Opakování hudební nauky notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby. 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti. Předvede jednoduchou pohybovou vazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> Taneční kroky, pantomima. Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. Opakování - polka, mazurka. Kramářská píseň - hra, předvedení, kresba. Moderní tance. 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> Analýza významných prvků skladby. Při poslechu využívá získané zkušenosti - rozpozná hudební nástroje, umí je zařadit. Zařadí některé ze známých skladeb do období. Umí stručně charakterizovat nejstarší slohová období /renesance ... klasicismus v českých zemích/. 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> Zařadí na základě individuálních schopností získaných 	<ul style="list-style-type: none"> K jednotlivým obdobím zařadí skladatele, pohovoří o jejich životě 	7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	a díle <ul style="list-style-type: none"> • Programní hudba - symfonická báseň /zvukomalba, gradace, kontrast/. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. 	<ul style="list-style-type: none"> • Písně spojené s tancem - kabaret, muzikál. • Spojení lidové písně s prvky klasické hudby. 	7.	

Oblast:	Předmět: Hudební výchova	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. 	<ul style="list-style-type: none"> Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné. Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně. Respektuje dynamiku písně. Zpěv lidových a umělých písní. Zná pojem akord. Rozliší durovou a mollovou stupnici. Reprodukuje tóny, převádí melodie do zpěvné polohy. MPH vznik hudby, funkce hudby. Osvobozené divadlo V+W+J. Divadla malých forem. Zrození jazzu - porovná jazz s ostatními, vysvětlí pojem spirituál a blues, vypráví o jeho vzniku a životě černochů. 	8.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Estetika mezilidských vztahů
<ul style="list-style-type: none"> Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> Rock - vysvětlí pojem, objasní jeho vznik a hlavní rysy, rockové skupiny. Beatles. Folklor a folk. 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních 	<ul style="list-style-type: none"> Notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu. Notový zápis jako opora 	8.	

Oblast:	Předmět: Hudební výchova	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<p>hudebních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. 	<p>při realizaci písně.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opakování hudební nauky. Taneční kroky, pantomima. Pohybový doprovod znějící hudby. Taktování, improvizace. Reakce na změny tempové, dynamické, harmonické. 		
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební divadla a film - opereta, muzikál, rocková opera. Analýza významných prvků skladby. 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora. Slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí. Seznámí se s vybranými skladbami. 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. 	<ul style="list-style-type: none"> Módnost a modernost, epigonství, inspirace, zvukomalba. Funkce hudby vzhledem k životu jedince, společnosti, tradicím a 	8.	

Oblast:	Předmět: Hudební výchova	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
	zvykům.		

Oblast:	Předmět: Hudební výchova	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. 	<ul style="list-style-type: none"> Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné. Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, technika vokálního projevu falset. Notový zápis jako opora při realizaci písně. Opakování - tón a zvuk, tónová soustava, vlastnosti tónů, hodnoty not, hudební značky, dynamika, tempo. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> Převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy, reprodukce tónů. Reprodukce motivů, témat, písní, improvizace. Proč a jak vzniká skladba, význam lidových tradic. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje. 	<ul style="list-style-type: none"> Notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu. Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků 	<ul style="list-style-type: none"> Taneční kroky, pantomima. Pohybové vyjádření vybraných skladeb, 	9.	

Oblast:	Předmět: Hudební výchova	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	taktování.		
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. 	<ul style="list-style-type: none"> Poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí. Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti. Výtvarné zpracování učebnic hudební výchovy. Analýza významných prvků skladby. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. 	<ul style="list-style-type: none"> Hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora. Slovní charakterizování hudebního díla. Nástroje - zařazení, dělení. Postihování hudebně výrazových prostředků. Při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. 		9.	

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje v prvním ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. – 9. ročníku 2 hodiny v týdnu. Cílem předmětu Výtvarná výchova je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat. Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné citění, představivost, fantazii, myšlení, prožitky.

Kompetence k učení

- Zprostředkovat pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
- vést žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,
- předvést dětem na příkladech z výtvarné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění,
- seznamovat žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- Vést žáky k osvojování výtvarných technik.

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty). porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. 	<ul style="list-style-type: none"> různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti. uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. 		1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. 		3.	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. 	<ul style="list-style-type: none"> vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. manipulace s objekty kompoziční zákonitosti 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	2. - 3.	

blast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření. • porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. • typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama. 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství. • v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita

blast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	4. - 5.	

blast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	4. - 5.	<p>5.ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá „ Itálie, Kolumbie a Nigérie“</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6 – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. • uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, • linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace. 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly, • reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky obrazných vyjádření, • kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama 	6. - 7.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: „Mezinárodní den dětí“

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6 – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> -rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, manipulace s objekty, pohyby těl 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření, hračky, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba 	6. - 7.	7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Projekt: „Projdeme se po Evropě“
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k obrazným vyjádřením 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny 	6. - 7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 8. - 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání 	8. - 9.	8. ročník Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj – Kreativita Projekt „Já člověk“
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků, • lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace. 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly 	8. - 9.	9. ročník Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení ,Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj – Kreativita Projekt: Zakládám svou firmu“
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky obrazných vyjádření 	8. - 9.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 8. - 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyjádření.			
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření, skulptura, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k obrazným vyjádřením 	8. - 9.	

5.8 Člověk a zdraví

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Tělesná výchova (1. – 9. ročník)
- Výchova ke zdraví (2. stupeň)

5.8.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 2 vyučovací hodiny v týdnu. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit týmu...) a zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Hodnocení provádíme s ohledem na jejich individuální možnosti a předpoklady pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách tělesné výchovy se zaměřujeme na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, s tím spojené hygienické zásady a dodržování bezpečnosti.

V rámci tělesné výchovy žáci absolvují základní plavecký výcvik na I. stupni (v průběhu 3. a 4. ročníku). V průběhu základní školní docházky (přednostně v 7. ročníku) je do výuky zařazován kurz zimních sportů (lyžování, snowboarding, bruslení) v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek.

Při realizaci tohoto předmětu zařazujeme návštěvy sportovních a tělovýchovných akcí, účasti na sportovních soutěžích v rámci školy a též mezi školami, přednášky na téma zdravý životní styl, besedy s významnými sportovci apod.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v oblasti Člověk a zdraví směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům – tělocvičné názvosloví,
- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti sportu jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích,
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.,
- podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

- Při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých,
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play,
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Sebezpoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastika - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed)- přeskok (návík odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách atletika: - vytrvalostní běh 5 - 10 minut - rychlý běh 20 - 50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • sportovní hry (kopaná, vybíjená) 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1 – 3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. • zaujímá správné základní cvičební polohy. 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.)správné držení těla • základní plavecký výcvik 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní TV • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. 	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) základní plavecký výcvik 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování. 			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní techniku speciálních cvičení. koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele. 			
<ul style="list-style-type: none"> upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. 			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her. 	<ul style="list-style-type: none"> organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. 	<p>pohybových činností (her, závodů, soutěží)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. 	<ul style="list-style-type: none"> hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity). bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> 		
<ul style="list-style-type: none"> jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. 	<ul style="list-style-type: none"> zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) 	4. - 5.	<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4 – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. 	<ul style="list-style-type: none"> měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace. 	<ul style="list-style-type: none"> zdroje informací o pohybových činnostech 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebezpečí
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. 	<ul style="list-style-type: none"> drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni. • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. 			
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, • zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením 	6. - 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) - orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> sportovní hry vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost 	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> košíková - správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblinková abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) 		
	<ul style="list-style-type: none"> doplňkové sport. hry - minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo průpravná cvičení 		
	<ul style="list-style-type: none"> lyžování + snowboarding, v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz 	7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry • přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč 		
	<ul style="list-style-type: none"> • košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb 		
	<ul style="list-style-type: none"> • odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem 		
	<ul style="list-style-type: none"> • doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení 		
	<ul style="list-style-type: none"> • atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, • hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • skok do výšky (flopem) 		
	<ul style="list-style-type: none"> • rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) 		

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> gymnastika - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou, přeskok kozy v základní výšce 	6.-7.	
	<ul style="list-style-type: none"> akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen, výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny 		
	<ul style="list-style-type: none"> kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy 		
	<ul style="list-style-type: none"> hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad 		
	<ul style="list-style-type: none"> šplh na laně a tyči 		
	<ul style="list-style-type: none"> moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí 		

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrceň), pády (vpřed, vzad, stranou) 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládnání těla a jeho částí podle daného rytmu), soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> sebehodnocení v dané pohybové činnosti zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu 	<ul style="list-style-type: none"> Historie olymp. her MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) 	6. - 7.	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 6 – 7.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
přírody při sportu			pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace, kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výškypráce se stopkami, pásmem 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou (výsledkovou listinou) doplňování příslušných dat čtení potřebných dat zjišťování potřebných dat 	6. - 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8 – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost, testování 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu 	<ul style="list-style-type: none"> drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8 – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	podmínek, vhodná úprava pohyb. Aktivit		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, • zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna) 		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) - orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry • košíková - útok, obrana - osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče 	8.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8 – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> odbíjená - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, nácvik útoků a obrany, herní varianty 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> sportovní hry odbíjená - příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balonu přes nahrávače, nácvik smeče, obrana (bloky), hra v poli 	9.	
	<ul style="list-style-type: none"> košíková - postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti 	9.	
	<ul style="list-style-type: none"> atletika - atletická abeceda, (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> skok do dálky z místa 		
	<ul style="list-style-type: none"> skok do výšky (flopem) 		
	<ul style="list-style-type: none"> rychlé starty (ze stoje, sedu, lehu) 		
	<ul style="list-style-type: none"> rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, hody granátem a kriketovým míčem skok do dálky 		

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8 – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> gymnastika - kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na ruce se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes švédskou bednu do duchen, přeskok vyšší švéd. bedny z trampolíny, nácvik salta 		
	<ul style="list-style-type: none"> kruhy - kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, houpání v sedě, rotace kolem své osy 		
	<ul style="list-style-type: none"> hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk 		
	<ul style="list-style-type: none"> šplh na laně a tyči 		
	<ul style="list-style-type: none"> moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí, krátká sestava na hudbu 		
	<ul style="list-style-type: none"> estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním), aerobic, taebo (aerobic kombinovaný s kickboxovými prvky) společenské tance 	8. - 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8 – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> Úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zřepředu, obrana proti škrceńí), pády (vzad, vpřed, stranou) 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> Bruslení – jízda vpřed, vzad, zastavení, přešlqpování vpřed, vzad 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. 	<ul style="list-style-type: none"> sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. 	<ul style="list-style-type: none"> Historie olymp. her MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) 	8. - 9.	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí 	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	8. - 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8 – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
k úspěchu družstva a dodržuje ji.			
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí přebírá roli rozhodčího 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. 	<ul style="list-style-type: none"> statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo)evidují a vyhodnocují zjištěná data 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. 	<ul style="list-style-type: none"> organizace prostoru a pohyb. činností, postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou (výsledkovou listinou)grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace 	8.- 9.	

5.8.2 Výchova ke zdraví

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na preventivní ochranu zdraví, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky. Vede žáky odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům, získávat orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňovat odpovědné sexuální chování. Upevňuje u žáků návyky poskytovat základní první pomoc

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k efektivnímu učení,
- vyhledávat a třídit informace, využívat je v procesu učení,
- vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- plánují, organizují a řídí vlastní učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímají nejružnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují
- způsob řešení problémů,
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů,
- kriticky myslí,
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni,
- osvojí si kultivovaný ústní projev,
- účinně se zapojují do diskuze,
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají.
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy,
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace,
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví,

Kompetence pracovní

- Žáci si zdokonalují grafický projev,
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce,
- mohou využít ICT pro hledání informací,
- využívají znalostí v běžné praxi.

ovládají základní postupy první pomoci.Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v situacích osobního bezpečí • dovede posoudit chování lidí z hlediska odpovědnosti za své vlastní zdraví i zdraví druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • bezpečně do školy • bezpečnost silničního provozu • bezpečné prostředí ve škole • ochrana zdraví při různých činnostech • první pomoc při krvácení a zlomenině 	6. – 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití • mezi vrstevníky • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším • společenství, v rodině, komunitě • vysvětlí role členů komunity - • rodiny, třídy, spolku • uvede příklady pozitivního a negativního rodinného prostředí 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití Rodina a širší sociální prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • vztahy a pravidla soužití (rodina, postavení a role muže a ženy, • komunikace, vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte) • škola, vrstevnická skupina • modelové situace zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností 	6. - 7	<p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti vztah mezi tělesným a duševním zdravím • zodpovídá si sám za sebe • uplatňuje osvojené 	<p>Rozvoj osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • duševní a tělesné zdraví • vztah k sobě samému • vyrovnání se s problémem prevence, konflikt, únik, nedorozumění, problém 	6. - 7	

ovládají základní postupy první pomoci.Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<p>dovednosti komunikační obrany proti manipulaci, šikaně, agresi</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se odpovědně v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí a při mimořádných událostech • v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečí • Rizika ohrožující zdraví – prevence • způsoby chování v krizových situacích (šikana, deviantní osoby) • způsoby chování při pobytu v různých prostředích • dětská krizová centra, linky důvěry • zdokonalování nácviku komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami • beseda s policistou • ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy, terorismus) • adekvátní poskytnutí první pomoci při mimořádných událostí 		
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému a pravidlům zdravého životního stylu • podílí se dobrovolně na programech podpory zdraví v rámci školy 	<p>Zdravý způsob života</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne • osobní hygiena, intimní hygiena chlapců a dívek • odívání – různé příležitosti a činnosti • režim dne – vedení záznamu o čase stráveném u televize, videa, počítače a jeho srovnání s časem věnovaným pohybu 	6. - 7.	

ovládají základní postupy první pomoci.Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<p>Zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> • vliv výživy na zdravotní stav lidí • výživová hodnota potravy • způsoby zpracování jednotlivých druhů potravin ve vztahu ke zdravé výživě a ekologii • prevence úrazů při zpracovávání potravy a první pomoc při popálení a opaření • sestavování jídelníčku • pitný režim • hodnocení jídelníčku v rodině a ve školní jídelně z hlediska zdravé výživy • recept na přípravu jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání • reaguje optimálně na fyziologické změny v období dospívání, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • dává do souvislostí zdravotní rizika, spojená se zneužíváním návykových látek • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<p>Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • proměny člověka v období dospívání • vztahy mezi chlapci a děvčaty • sexuální zneužívání – pedofilie <p>Prevence zneužívání návykových látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní cíle a hodnoty • alkoholismus • kouření • modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání drog a návykových látek • centra odborné pomoci 	6. – 7.	

ovládají základní postupy první pomoci.Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 8. – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v situacích osobního bezpečí 	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně do školy • bezpečnost silničního provozu • ochrana zdraví při různých činnostech • základní poskytování první pomoci při krvácení a zlomeninách 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi lidmi • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v rodině 	Rodina <ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti členů rodiny, • kdo si hraje, nezlobí • rodina a domov, komunikace v rodině rodina a bydlení, zařízení bytu a stolování • ekonomika domácnosti • jak sestavit rodinný rozpočet 	8. - 9.	8. ročník Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, Multikulturní výchova Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace Projekt: „Já člověk“
<ul style="list-style-type: none"> • chová se odpovědně k sobě samému a pravidlům zdravého životního stylu podílí se dobrovolně na programech podpory zdraví v rámci školy 	Klíče ke zdraví <ul style="list-style-type: none"> • člověk ve zdraví a nemoci, infekční choroby • postižení mezi námi 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • řídí se zdravými stravovacími návyky 	Zdravá výživa <ul style="list-style-type: none"> • zdravá výživa • látky tvořící naše tělo • alternativní výživa a poruchy výživy • abeceda zdravé výživy 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Psychohygiena

ovládají základní postupy první pomoci.Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. – 7. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	Zneužívání návykových látek <ul style="list-style-type: none"> • drogy – zrádný přítel, zloděj tvého „Já“ • nejčastěji užívané drogy • drogy a jejich účinky • doping • záludnosti drog, vznik závislosti • drogy a legislativa, • drogy aneb ztráty a nálezy 		Výchova demokratického člověka Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> • prohlubuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti násilí, manipulaci, šikaně, agresi • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí a při mimořádných událostech • v rámci svého věku poskytne adekvátní první pomoc 	Osobní bezpečí <ul style="list-style-type: none"> • nebezpečné situace, skupina vrstevníků a násilí • každý chce dosáhnout úspěchu • bezpečné sportování a bezpečnost silničního provozu • násilí v sexualitě • ochrana obyvatel za mimořádných událostí • nacvičujeme první pomoc 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti vztah mezi tělesným a duševním zdravím • projevuje odpovědný vztah k sobě i druhým 	Sexuální výchova <ul style="list-style-type: none"> • lidský život v proměnách času • odlišnosti mají svůj význam • stáváme se mužem a ženou, • rozmnožování 	8. – 9.	

5.9 Člověk a svět práce

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu:

- Praktické činnosti (1. – 8. ročník)
- Svět práce (9. ročník)

5.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka probíhá od 1. do 6. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Z důvodů upevňování pracovních kompetencí a s ohledem na volbu budoucího povolání jsme zařadili do předmětu 2 vyučovací hodiny týdně v 7. a 8. ročníku. Praktické činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Obsahem vzdělávacího oboru je práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů, práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti a využití digitálních technologií. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí. Získává základní vědomosti o materiálech, se kterými pracuje, o nástrojích, které k práci používá, i o dalších nástrojích vhodných k opracovávání daného materiálu. Seznamuje s mnohými pracovními postupy, předlohami, návody, náčrtu, učí se podle nich pracovat.

Žáci mají možnost poznávat různé materiály, opracovávat je, vyrábět určené předměty a připravovat pomůcky pro individuální činnosti potřebné při výuce jiných předmětů. Žáci se učí vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. Učí se chápat pracovní činnost jako příležitost k sebeuplatnění. Mají možnost si uvědomit, že výroba musí mít určitý podnikatelský záměr.

V Člověku a světě práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- aplikace řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,

- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků .

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 1.-3.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s drobným materiálem práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu a předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s drobným materiálem jednoduché pracovní postupy organizace práce 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. 	<ul style="list-style-type: none"> konstrukční činnost sestavování modelů montáž a demontáž 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. 	<ul style="list-style-type: none"> pěstitelské práce práce s tabulkou 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> pečuje o nenáročné rostliny. 	<ul style="list-style-type: none"> pěstitelské práce péče o nenáročné rostliny 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů příprava jednoduché tabule 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. - 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. 	<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu 	4. – 5.	4. ročník Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Poznávání lidí Osobnostní rozvoj Kreativita „Jak získat peníze na charitu?“
<ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. 	<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámení s lidovými tradicemi 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. 	<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů 	4. – 5.	5.ročník Osobnostní a sociální výchova, Osobnostní rozvoj Kreativita Sociální rozvoj Komunikace „Děti dětem“
<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. 	<p>práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> bezpečnost a uspořádání práce 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. 	<p>konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicí, použití logiky 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. 	<p>konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> využití návodu při postupech práce 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. 	<p>konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pracovní hygiena, první pomoc při zranění 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a 	<p>pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s rostlinami (pokusy, pozorování) 	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. - 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pozorování.			
<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. 	<p>pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> péče o rostliny 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. 	<p>pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> využití nářadí při práci s rostlinami 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ošetřování drobných zranění při práci na pozemku 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně. 	<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> připraví samostatně jednoduchý pokrm. 	<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. 	<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> základy společenského chování, pravidla stolování 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. 	<p>příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, umí poskytnout první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	6., 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů 	6., 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší jednoduché technické úkoly, vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje, nářadí a pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> • znalost nářadí, nástrojů a pomůcek pro efektivní práci s daným materiálem 	6., 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá funkce digitální techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • Hardware 	7. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezdrátové technologie, navigační technologie, 	7. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s mobilními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Úprava a střih, operační systémy 	7. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Ošetřuje digitální techniku 	<ul style="list-style-type: none"> • Periferie a jejich omezení 	7. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základní bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnostní pravidla pro práci s el. spotřebiči, první pomoc při úrazech el. proudem. 	7. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> • vybavení kuchyně 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, poskytuje první pomoc při úraze 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena, úklid 	6. – 8.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit 	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup, skladování potravin 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou i za studena 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotovování základních pokrmů: studená kuchyně – obložené mísy, chlebíčky, zeleninové a ovocné saláty, ovocné a zmrzlinové poháry. • příprava nápojů: ovocné šťávy, mléčné koktejly. • dodržování pitného režimu, výběr a příprava vhodných nápojů. 	6. – 8.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Projekt: „Mezinárodní den dětí“
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady zdravé výživy 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • kulturně stoluje a chová se společensky • dokáže uplatnit principy slavnostního stolování v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní a společenské chování 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • provede základní úklid kuchyně, jídelny a skladovacích prostorů • bezpečně zachází s úklidovým náčiním a prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • úklid kuchyně, jídelny a skladovacích prostorů. • úklidové náčiní a prostředky – bezpečné zacházení. 	6. – 8.	

5.9.2 Svět práce

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Svět práce se vyučuje v devátém ročníku 1 hodinu týdně. Tento předmět si bere za cíl informovat žák o pracovních činnostech jednotlivých profesí, má napomoci v orientaci na trhu práce, pracovních příležitostech v obci (regionu), nabízí možnost poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání. Žák se seznamuje se strukturou v podnicích, ve výuce vytváří modelové situace pohovoru u zaměstnavatele, učí se vyplňovat přihlášku k přijímacímu řízení, vytváří životopis. Na základě sebepoznávání – osobních zájmů, cílů, osobních vlastností a schopností směřuje k volbě profesní orientace. V předmětu Svět práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů ,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatečného množství příležitostí pro vlastní prezentaci žáků .

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák.	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Nástroje , nářadí, pracovní prostředí <ul style="list-style-type: none"> správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu. 	<ul style="list-style-type: none"> elektrické a plynové spotřebiče, elektrická instalace, ekonomika provozu 	9.	9. ročník Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání, sebeorganizace a sebepečení, kreativita Projekt: „Zakládám svou firmu“
Pracovní profese - orientace <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. 	<ul style="list-style-type: none"> profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační zdravotní a osobnostní 	9.	
Drobné finanční operace <ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti 	9.	
Výběr povolání <ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. 	<ul style="list-style-type: none"> sebepoznávání sebehodnocení, cíle a zájmy 	9.	
Člověk a trh práce <ul style="list-style-type: none"> prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. 	<ul style="list-style-type: none"> průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebe prezentace, modelové situace 	9.	
Uplatnění v nových profesích <ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. 	<ul style="list-style-type: none"> informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti 	9.	

5.10 Doplnující vzdělávací obory

Pro doplňující vzdělávací obory jsou vyčleněny vždy 2 vyučovací hodiny týdně od 7. až do 9. ročníku . Z nabídky druhého cizího jazyka, což je Německý jazyk, Anglický jazyk a Francouzský jazyk, dále předmětů Mediální seminář a Sportovní hry, si mohou žáci zvolit předmět, který nejlépe vyhovuje jejich zájmu a budoucímu profesní orientaci.

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících, za uplatňování zásady nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí.

Oblast zahrnuje nabídku vyučovacích předmětů:

- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Francouzský jazyk
- Mediální seminář
- Sportovní hry

5.10.1 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je vybavit žáky základní slovní zásobou v anglickém jazyce, naučit je běžné konverzační fráze tak, aby se byli schopni domluvit v běžných situacích, poskytnout jim nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa a též pro práci s počítačem, internetem,. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Žáci pracují s delšími texty a konverzují spolu v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Ve škole je k dispozici odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Anglický jazyk	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům . 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky do 100 slovní zásoba z tematických celků škola, rodina, jídlo, dny v týdnu, měsíce, názvy zemí a národnosti 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj komunikace
<ul style="list-style-type: none"> čte a rozumí jednoduchým textům obsahující známou slovní zásobu. 	<ul style="list-style-type: none"> četba krátkých textů z učebnice 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpoví na otázku. 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba otázek a odpovědí (kladné, záporné) tázací zájmena (kdo, co, jaký, kde, jak) 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> umí říct základní informace o sobě a rodině, co má a co nemá rád. 	<ul style="list-style-type: none"> slovesa být přítomný čas sloves (prostý) zájmena osobní a přivlastňovací 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty. 	<ul style="list-style-type: none"> členy před podstatnými jmény množné číslo podstatných jmen otázka a zápor u slovesa být a významových sloves 	7.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Anglický jazyk	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák.	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech textů a rozhovorů z učebnice 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> čte a rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuálních opory. v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení krátkých textů z učebnice četba časopisů četba textů ze zeměpisnou tematikou – země a národnosti, práce s mapou 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tématických celků umí popsat svoje záliby, denní program, domov, město 	<ul style="list-style-type: none"> tématické celky: bydlení, město, denní program, sporty, hudba, oblečení 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat obrázek jednoduchými větami. umí popsat svoje oblečení a vzhled. 	<ul style="list-style-type: none"> sloveso mít vazba: there is, there are přítomný čas průběhový 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> umí říct, kolik je hodin. 	<ul style="list-style-type: none"> určování času předložka at 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> umí říct správně datum. 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky řadové předložka on 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> umí se omluvit, požádat o pomoc, vyjádřit přání . 	<ul style="list-style-type: none"> omluva žádost o pomoc přání 	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25
Školní vzdělávací program

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Anglický jazyk	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák.	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. 	<ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa (can, must, mustn't) • budoucí čas sloves • minulý čas sloves – sloveso být, slovesa pravidelná 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • bez problémů vyhledává slova v dvojazyčném slovníku. 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem 	8. – 9.	

5.10.2 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Cílem předmětu Německý jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Žáci pracují s delšími texty a konverzují spolu a německy v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny německého jazyka se realizují též v multimediální učebně, žáci pracují s interaktivní tabulí.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v němčině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit německy s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce,

- umět zformulovat jednoduché myšlenky v němčině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Německý jazyk	Období: 7. - 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Komunikace – slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s rozdíly německé a české abecedy, správně hláskuje. • postupně si osvojuje správnou výslovnost. • umí pozdravit, rozloučit se. • zná barvy, číslice 1-20, dny v týdnu, německá města, osobnosti, německá jména. • zná vhodné jazykolamy a říkadla. 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda • pozdravy, dny v týdnu, barvy, jména, číslovky 1-20, lidé a země 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • umí se představit, poděkovat. • vyplnit jednoduchý formulář. • umí tykat, vykat. • umí říct základní údaje o sobě, své rodině, o svých kamarádech. • vypráví o zájmech. • napíše dopis, odpoví na dopis. 	<ul style="list-style-type: none"> • představování • volný čas • zájmy • škola • žádost, vyplnění jednoduchého formuláře 	7.	

- dokáže pojmenovat většinu předmětů, školních potřeb.
- vyhledá v textu

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Německý jazyk	Období: 7. - 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zvířat.			
	Tvarosloví - skladba <ul style="list-style-type: none"> Časování slabých sloves, pomocných sloves sein, haben Slovosled W-otázek Otázky zjišťovací Přivlastňovací zájmena mein, dein Zápor kein, nicht 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá v textu probíraný gramatický text 	Tvarosloví, skladba <ul style="list-style-type: none"> Časování slovesa haben v Sg.,Pl. Časování dalších pravidelných sloves 	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> Doplní správné koncovky, tvary sloves, předložky, pád podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> Zápor kein ve 4. pádě Plurál některých podstatných jmen Předložky in, um v časových údajích Vazba „ich mochte“ 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Umí správně používat předložky v zeměpisných výrazech 	<ul style="list-style-type: none"> Předložka „do“ u zeměpisných názvů 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Používá v textu přivlastňovací zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> Další přivlastňovací zájmena 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Gramaticky správně obměňuje věty a cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> Předložky s 3. a 4. pádem v Dativu 4. pád podstatných jmen se členem určitým 	8.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Německý jazyk	Období: 7. - 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Umí správně používat předložky 3. a 4. pádu	<ul style="list-style-type: none"> • Předložky se 3. a 4. pádem s přivlastňovacími zájmeny • Zápor kein 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s dvojjazyčným slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> • Časování sloves s odlučitelnými předponami a některých nepravidelných sloves v přítomném čase 	8.	
Komunikace – slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • Čte plynule se správnou výslovností • Třídí získané informace 	Slovní zásoba tematických celků <ul style="list-style-type: none"> • Správná výslovnost 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá jednoduchý německý telefonát • Napíše krátký dopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Telefonování, dopisování, nakupování, zvířata 	8.	

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25
Školní vzdělávací program

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Německý jazyk	Období: 7.- 9. Ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše své nejoblíbenější zvíře • Napíše pozvánku k narozeninám (podle vzoru) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozvánka na oslavu, popis zvířete 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže se orientovat v čase • Snaží se popsat místo, kde se nachází 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytnutí informací o časových údajích • Cestování o prázdninách 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše popíše svůj pokoj, dům • Popíše svůj denní program 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis domu, pokoje, místa, kde se nachází • Denní program 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže mluvit o činnostech žáků ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • Škola, školní činnosti 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • Předvede scénku v obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> • Nákupy 	8.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Německý jazyk	Období: 7.- 9. Ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá v textu probíraný gramatický jev 	Tvarosloví, skladba <ul style="list-style-type: none"> Časování způsobových sloves Další časové údaje 	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> Podmět „man“ Osobní zájmena ve 3. pádě 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Doplní správné koncovky u podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> Plurál většiny podstatných jmen 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří správné tvary sloves 	<ul style="list-style-type: none"> Imperativ pravidelných a nepravidelných sloves Préteritum pomocných sloves 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Umí používat správně předložky se 3. a 4. pádem 	<ul style="list-style-type: none"> Další předložky se 3. pádem 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Gramaticky správně obměňuje věty a cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> Přivlastňovací zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovcí 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Používá intenzivně dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> Další nepravidelná slovesa Perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves 	9.	
Komunikace – slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> Čte plynule se správnou výslovností Třídí a shrnuje získané informace 	Slovní zásoba tematických celků <ul style="list-style-type: none"> Správná a plynulá výslovnost 	9.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Německý jazyk	Období: 7.- 9. Ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Sestaví svůj rozvrh hodin Vypráví o svém obvyklém týdenním programu 	<ul style="list-style-type: none"> Týdenní program Rozvrh hodin Škola Roční období, měsíce Charakteristika počasí 	9.	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj Poznávání lidí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí cizince se školou, kterou navštěvuje 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika místa, kde žijeme, které známe 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Připraví si scénku u lékaře 	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti v daném oboru 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Popíše oděv svého kamaráda 	<ul style="list-style-type: none"> Oblečení- popis, nákupy 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se se zvyky a obyčeji některých německy mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> Svátky, zvyky, obyčeje u nás a v německy mluvících zemích 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Umí používat internet při získávání nových informací 	<ul style="list-style-type: none"> Cestujeme po Evropě 	9.	

5.10.3 Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou ku učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s realitami francouzsky mluvících zemí.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Ve škole je k dispozici odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem.

Ve vyučovacím předmětu Francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Kompetence k učení

- Propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci ve francouzštině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení ve francouzském jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky francouzsky,

- rozumět promluvě i přiměřenému textu v francouzském jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v francouzském jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat ve francouzsky mluvícím prostředí zásady slušného chování.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích ve francouzsky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se francouzsky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat francouzského jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 7. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. Naučí se z paměti pozdravy, krátké otázky a fráze. Používá jednoduchá slovesa, os. zájmena, podstatná jména a číslovky. 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdrav, poděkování, představování. Krátké otázky, použití osobních zájmen a podst. jmen. Číslovky základní 0 – 20. Abeceda. Dny v týdnu. Měsíce v roce. 	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Pracuje s mapou Francie. 	<ul style="list-style-type: none"> Odlíšná výslovnost některých hlásek v FRJ. – města, jména. Práce s mapou Francie. Časování pomocných sloves. Osobní zájmena. Nesamostatná přívl. zájmena. Rod přídavných jmen. Číslovky 20 - 59 Témata: Rodina. Přátelé. Francie. Benelux. 	7.	Multikulturní výchova – Multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník. Nalézá a vybírá vhodnou slovní zásobu k tématu. Vyjádří vlastními slovy odpovědi na krátké otázky. 	<ul style="list-style-type: none"> Tvoření otázek. Zápor. Slovesa 1. třídy. Časování slovesa „faire“. Množné číslo u podst. jmen. Oui/Si. Zvratná slovesa. Číslovky 60 – 100. Hodiny. Určování času. Slovní zásoba k tématům: Sport. Volný čas. Můj den. Denní plán. Týdenní rozvrh. 	7.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 8. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí základním frázím a slovní zásobě, odpoví na jednoduché otázky, stručný obsah básně. Orientuje se v jednoduchém hovoru a textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Le passé composé avec „avoir“. Les participes passés en „é“. Nesamostatná přivlastňovací zájmena. Témata: komunikace po telefonu. Víkendové aktivity. Relax. Volný čas. Anekdoty. 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává v textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď a otázku. Nová slova vyhledá ve slovníku. Používá základní mluvnické jevy. 	<ul style="list-style-type: none"> Blízká budoucnost. Rod názvu zemí. Předložky spojené s názvy států a světadílů. Věta tázací. Témata: Počasí. Názvy zemí. Činnosti během prázdnin. Určení data. Svátky a tradice frankofonních zemí. 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. 	<ul style="list-style-type: none"> Pomocná slovesa. Slovesa „prendre“, s’appeler“. Zápor. Rod u podstatných a přídavných jmen. Tázací otázky tvořené intonací nebo „est-ce que“, „quel, quelle, quels, quelles“. Slovesa „faire“, „savoir“. Zájmena COD (le, la, l’, les). Barvy. Témata: Určování hodin. Presentace osoby. Sport. Přátelé. Charakter. Oblečení. Korespondence. 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Podle svých schopností interpretuje obsah článku a hovoru. Popíše obrázek. Používá známou slovní zásobu, slovník a základní gramatické jevy. Dodržuje slovosled.	<ul style="list-style-type: none"> Blízká budoucnost. Sloveso „aller“. Rozkazovací způsob. Člen určitý, neurčitý, dělivý. „Beaucoup de, peu de...“. Témata: Jídlo. V restauraci. Části těla. Práce v počítačové učebně.	8.

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Francouzský jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává informaci a odpověď na otázku. Použije vhodné odpovědi na otázku s pomocí základní slovní zásoby a gramatických struktur. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s texty a slovní zásobou. Passé composé pomocných sloves. Přičestí minulé. Témata: Významné osobnosti francouzské kultury a vybrané kapitoly z dějin Francie. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník. Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formuláře. 	<ul style="list-style-type: none"> Futur simple. Les comparatifs – (2. stupeň). Les pronoms COI. Plus ....que, moins .... que. Témata: La famille. 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Používá známou slovní zásobu, slovník a základní gramatické jevy. Dodržuje slovosled. Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. 	<ul style="list-style-type: none"> „il faut/ il ne faut pas. Sloveso „devoir“. Negace. Les comparatifs. Vyjádření množství. Témata: Doprava. Příroda. Jednoduchá sdělení: Hovor Telefonické rozhovory Na návštěvě Sport Pomoc doma Nákupy Slovosled ve větě oznamovací, tázací 	9.	

5.10.4 Mediální seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Mediální výchova se vyučuje v 7. – 9. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Cílem předmětu Mediální výchova je zejména to, aby žáci pochopili, jak média fungují a jakým zákonitostem podléhají. Předmět umožňuje žákovi rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich, učí žáka využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času. Mediální výchova vede žáka k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvláště zpravodajských), umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec. Napomáhá vytvářet představu o roli tisku, televizního a rozhlasového vysílání v každodenním životě nejen v regionálním a národním rámci, ale i v celosvětovém rozsahu. Rozvíjí komunikační schopnosti žáka, zejména při veřejném vystupování a též při stylizaci psaného a mluveného textu, osvojuje si základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Využívá v hojné míře informační a komunikační technologie, při spoluvytváření školních médií využívá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií (počítačová grafika, fotografie, video, animace).

V rámci předmětu Mediální výchova se žáci zapojí do mediální komunikace, hlavně formou přípravy vlastního školního časopisu a tvorbou příspěvků na školní webové stránky. Školní média jsou příležitostí k hledání vlastního stylu a k vytváření vlastních témat. Žáci spolupracují v redakčních týmech, jejichž výsledkem je „hmotný“ produkt (sdělení, zpráva, kritika, anketa...). Žáci mají možnost poznat celý proces tvorby mediálního sdělení, podílejí se na něm podle svých schopností a učí se společně s nést odpovědnost za výsledek. Předmětem Mediální výchova se prolíná hned několik klíčových kompetencí najednou.

Kompetence k učení

- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti,
- rozvíjí analytický přístup k mediálním obsahům a kritický odstup od nich,
- učí se využívat potenciál médií jako zdroj informací,
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry,
- vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají informace,
- používají odborné terminologie,

- využívají vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů .

Kompetence komunikativní

- Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- samostatně se zapojují do mediální komunikace,
- rozvíjí komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci mluveného a psaného textu,
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- rozeznává platnost a význam argumentů,
- naučí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují v redakčních týmech na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy,
- využívají vlastních schopností v týmové práci a redakčním kolektivu,
- pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání.

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- přizpůsobují vlastní činnost potřebám a cílům týmu,
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace.
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

- Žáci se seznámí s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci, jejich eliminaci,
- jsou vedeni k efektivní práci,
- pracují podle návodu, předem stanoveného postupu,
- je jim umožněno hledání vlastního postupu,
- jsou vedeni k šetrné práci s výpočetní technikou.

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Mediální seminář	Období: 7. – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá médií jako zdroje informací a naplnění volného času, vytváří si představu o roli médií v každodenním životě regionu, v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti, • seznamuje se s internetovým zpravodajstvím, reklamními prvky, rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritický odstup od nich, • orientuje se v odborném textu, odlišuje podstatné od nepodstatného • vnímá různé typy psaných a mluvených jazykových prostředků, vybírá vhodné tvary pro různé komunikativní styly • rozlišuje mezi bulvární a významnou mediální informací, vyhodnocuje obsah a věrohodnost • rozšiřuje si znalosti o současném dění, vhodně argumentuje, zapojuje se do diskusí, rozlišuje podobu hudby klasické a populární, chápe vliv médií na kulturu. 	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internet - metody a nástroje vyhledávání informací, • základní orientační prvky v textu (výběr slov a záběrů), • rozdíl mezi informativním, zábavním, bulvárních a reklamním sdělením, • podstata mediálního sdělení, objasňování cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu, • hodnota a relevance informací, nástroje ověřování věrohodnosti. 	<p>7. – 9.</p>	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Pozn.</p> <p>Výběr a způsob práce s mediálním sdělením se přizpůsobuje věku a zkušenostem žáků.</p>

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Mediální seminář	Období: 7. – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> • Při vyhledávání na internetu hodnotí, srovnává fakta, rozlišuje podstatné od nepodstatného, data ověřuje pomocí různých věrohodných zdrojů, dbá na správnost a přesnost získaných i vytvářených dat, • zapojuje se do mediální komunikace (školní časopis), chápe význam médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času, • srovnává získané údaje z reklam s praktickými zkušenostmi a teoretickými znalostmi, rozlišuje realitu od fikce, zaujímá vlastní postoj a názor k příslušné problematice. 	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem, • hodnota a relevance informací, nástroje ověřování věrohodnosti, • opakované užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě, • vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (představy a předsudky versus nezaujatý postoj a znalost problematiky), • identifikace společensky významných hodnot v textu. <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vizuálně obrazná vyjádření - reklama, využití fotografie (včetně umělecké), • grafický design dětských časopisů. Komiks, animovaný film. 	7. – 9.	<p>Pozn. Rozvíjení schopnosti analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich záměr - například skladba a výběr témat v časopisech pro dospívající nebo na Internetu.</p>

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Mediální seminář	Období: 7. – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Stavba mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> Aktivně sleduje zpravodajství a sestavuje vlastní, rozlišuje důležité informace od méně podstatných, pracuje aktivně s denním tiskem. 	Zpracování a využití informací <ul style="list-style-type: none"> Stavba a uspořádání zpráv, mediových sdělení, zejména ve zpravodajství, principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost), 	7. – 9.	Tvorba školního časopisu. Tvorba příspěvků na školní web. Zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií. Srovnávání titulních stran různých deníků. Skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající.
Vnímání autora mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> Seznamuje se s osobní i oficiální tvorbou různých autorů či skupin, vnímá stylizační rozdílnost, srovnává kvality daných sdělení, obohacuje svou slovní zásobu a své znalosti studiem internetových děl, rozeznává manipulativní chování v oblasti komunikace, volí vhodná slova, vyjadřuje se přesně, komunikačně správně, vystihuje příslušnou problematiku, v vnímá hudebně zaměřené pořady jako zdroj informací a kvalitní zábavy. 	Uplatňování subjektivity <ul style="list-style-type: none"> Výrazové prostředky a jejich užití v mediovém sdělení, jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje výrazové prostředky pro záměrnou manipulaci, prvky signalizující explicitní (výslovné) či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu. 	7. - 9.	Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Mediální seminář	Období: 7. – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápe význam Internetu v životě jedince, organizací, uvědomuje si celosvětovou provázanost a důležitost tohoto média, zná základní možnosti financování internetového média, • využívá mediálních služeb k získání informací, ověřuje pravdivost informací z masmédií, • rozlišuje nebezpečné vlivy na vlastní názor v medializovaném sdělení. 	<p>Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • Společenský tok informací - vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce, <p>Vyhledávání formací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, • role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování, vliv na politický, kulturní a společenský život 	7. – 9.	<p>Utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Využívání Internetu, multimediálních encyklopedií, vyhledávání informací. Předvolební kampaň, film a televize v životě jedince, rodiny, společnosti).</p>
<p>Tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí při mluveném i psaném projevu vhodné výrazové prostředky, svým projevem zaujme čtenáře a posluchače, • zpracovává vlastní dokumenty, které jsou následně kvalitním zdrojem pro osobní www stránky či školní časopis, • řeší zákonitosti výběru a užití písma, vnímá jeho sdělovací, výrazovou a estetickou funkci, popisuje účinek reklamy na člověka ve vztahu k osobnímu prožitku, • vybírá vhodné výrazové 	<p>Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • Textový editor - tvorba mediálního sdělení pro školní (třídní) časopis a internetové médium, • Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení. <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce v redakci školního časopisu - jednoduchá grafická úprava, ilustrace. 	7. – 9.	<p>Tvorba školního časopisu. Tvorba příspěvků na školní web. Článek, sloupek, fejeton, esej, reportáž, interviu.</p>

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Mediální seminář	Období: 7. – 9. Ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>prostředky a sestavuje věcně správná a komunikačně (společensky i situačně) vhodná sdělení k dané běžné životní situaci,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypracovává aktuální fejetony a úvahy pro školní časopis a píše poezii, • využívá dostupných technologických zařízení PC, učí se s nimi zacházet a seznamuje se s dalšími ICT technologiemi. 			
<p>Práce v realizačním týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí se a realizuje se při práci ve školním časopisu a rozhlase, • přebírá odpovědnost za práci svou i za práci kolektivu, odhaduje a rozděluje si čas do jednotlivých etap. 	<p>Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • Školní časopis - utváření týmu, komunikace spolupráce. <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce v redakci třídního (školního) časopisu - jednoduchá grafická úprava, ilustrace. 	7. – 9.	<p>Tvorba školního časopisu. Tvorba příspěvků na školní web. Stanovení cíle, vytvoření časového harmonogramu, Delegování úkolů a zodpovědnosti. Pravidelnost mediální produkce (uzávěrka).</p>

5.10.5 Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Sportovní hry patří do nabídky volitelných předmětů v 7. - 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Zařazované tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, a to nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit týmu...) a zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí.

V hodinách Sportovních her se zaměřujeme na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, na rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, na upevnění návyků poskytovat základní první pomoc.

Při realizaci tohoto předmětu zařazujeme návštěvy sportovních akcí, účasti na sportovních soutěžích, besedy s významnými sportovci atd.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedou žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům sportovního názvosloví,
- vedou k poznávání vlastní pohybové schopnosti a individuálně je rozvíjí,
- ukazují žákům, že přehled v oblasti sportu jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací,
- hledá vhodnou taktiku v kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- jedná ve smyslu fair-play,
- prezentuje a podporuje myšlenky olympijského hnutí,
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- na základě respektování názorů každého žáka buduje v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví,
- podporuje aktivní sportování,
- dodržuje hygienu při tělesných aktivitách,
- poskytuje první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- seznamuje se škodlivostí používání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně sportovní vybavení,
- vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cestu jejich minimalizace,
- vede k dodržování pravidel fair-play,
- zpracovává a prezentuje sportovní výsledky.

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Sportovní hry	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí její zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Zvládá základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných) • Zná základní smluvená gesta rozhodčích • Uvědomuje si specifika bezpečnosti a hygieny • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herní činnosti jednotlivce <ul style="list-style-type: none"> - Pohyb po hřišti - Driblink hokejový a florbalový - Vedení míčku - Krytí míčku - Střelba - Přihrávky na místě, přihrávky a přejímání míčku v pohybu, přihrávka na hráče v pohybu a přihrávka hráče v pohybu na hráče v pohybu • Herní kombinace útočné <ul style="list-style-type: none"> - Přihraj a běž - Křížení - Zpětná přihrávka - Nabíhání do volného prostoru - Volný úder - Vhazování • Herní kombinace obranné <ul style="list-style-type: none"> - Osobní obrana - Zdvojování • Herní systémy útočné <ul style="list-style-type: none"> - Rychlý protiútok - Postupný útok - Přesilová hra 	7.-9.	<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p> <p>(aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace</p>

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Sportovní hry	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá přípravu a organizaci utkání • Odmítá drogy a jiné látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím 	<ul style="list-style-type: none"> • Herní systémy obranné <ul style="list-style-type: none"> - Aktivní obrana - Územní obrana - Osobní obrana • Ostatní činnosti <ul style="list-style-type: none"> - Trestné střelení - Činnosti brankáře - Hra bez brankáře - Protahovací a kompenzační cvičení 		
	<p>HÁZENÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herní činnosti jednotlivce <ul style="list-style-type: none"> - uvolňování bez míče, s míčem - přihrávka vrchní jednoruč - střelba vrchní jednoruč - obsazování s míčem, bez míče - postoj brankáře, vyrážení a chytání střel - trestný hod • Herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> - útočná kombinace založená na přihrávání - obranná kombinace zajišťování • Herní systémy <ul style="list-style-type: none"> - postupný útok proti osobní obraně 	7.-9.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Sportovní hry	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - osobní obrana - územní obrana • Hra 		
	<p>FOTBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herní činnosti jednotlivce <ul style="list-style-type: none"> - pohyb hráče bez míče - zpracování míče - vedení míče - přihrávka po zemi - přihrávka hlavou - přihrávka na dlouhou vzdálenost - střelba prvním dotykem - pokutový kop - vhazování míče - střelba z místa a po vedení míče - uvolňování, obsazování hráče - odebírání míče - činnost brankáře • Herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> - útočná kombinace založená na přihrávce, „přihraj a běž“ - obranná kombinace založená na zajišťování a přebírání • Herní systémy <ul style="list-style-type: none"> - postupný útok - rychlý protiútok - územní obrana - osobní obrana na vlastní polovině hřiště • Hra 	7.-9.	
	<p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herní činnosti jednotlivce <ul style="list-style-type: none"> - uvolňování bez míče a s míčem - přihrávka jednoruč a 	7.-9.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Sportovní hry	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<p>obouruč</p> <ul style="list-style-type: none"> - střelba jednoruč a obouruč z místa, rozskok, vhazování - střelba ve výskoku - trestný hod - dvojtakt - doskok odražených míčů - obsazování útočníka s míčem, bez míče, prostoru <ul style="list-style-type: none"> • Herní kombinace - útočné - obranné <ul style="list-style-type: none"> • Herní systémy - osobní obrana - zónová obrana <ul style="list-style-type: none"> • Hra 		
	<p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč - podání spodní, vrchní - přihrávka, nahrávka - smeč - jednoblok <ul style="list-style-type: none"> • Herní kombinace - postavení při příjmu podání 	9.	

Oblast: Doplňující vzdělávací obory	Předmět: Sportovní hry	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> - s nahrávačem u sítě • Herní systémy - střední u sítě nahrávačem • Hra - na zmenšeném hřišti (2 na 2, 3 na 3) - hra 6 na 6 		

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Zásady klasifikace

Při hodnocení a provádění klasifikace žáků se pedagogický pracovník opírá o Pravidla hodnocení žáků, která jsou sestavena v souladu s platnými právními předpisy (Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání ze dne 24. 9. 2004, ve znění následujících předpisů, Vyhlášku MŠMT o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ze dne 18. 1. 2005 ve znění následujících předpisů, Zákon č.49/2009 Sb., ve znění následujících předpisů).

Hodnocení žáků

Při celkové klasifikaci přihlížíme k individuálním zvláštnostem každého žáka s uplatněním zásad a pravidel pro sebehodnocení žáků. Podklady pro hodnocení získává pedagog všemi dostupnými prostředky (soustavné sledování výkonu žáka a jeho připravenost na vyučování, různé druhy zkoušek, kontrolní písemné práce, analýza výsledků činnosti žáka aj.) s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem každého žáka a s ohledem na specifika daného předmětu.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, u žáků s vývojovými poruchami učení a chování na žádost zákonného zástupce slovně nebo kombinací obou způsobů.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné
-

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření

(jazykové, společensko–vědní, přírodovědné předměty)

Stupeň 1 (výborný)

Požadované poznatky žák chápe uceleně a přesně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti, samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Ústní a písemný projev je správný a přesný. Žák je schopen samostatně studovat a získávat nové informace.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává zadávané činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat a získávat nové informace.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v získávání požadovaných poznatků podstatné mezery, při vykonávání požadovaných činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby, které dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb, hodnocení jevů provádí podle pokynů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice chybje.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Je málo pohotový, nesamostatný, při řešení úkolů se vyskytují závažné nedostatky. V logice, myšlení se vyskytují velké chyby. Tyto nedostatky a chyby dokáže s pomocí učitele odstranit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si neosvojil požadované poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Neprojevuje samostatnost myšlení, chybí logické uvažování, své vědomosti nedovede uplatnit ani s pomocí učitele, chyby též nedokáže odstranit (ani s pomocí učitele).

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení a praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnosti velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev má menší nedostatky. Tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Ve svém projevu se dopouští chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nejeví aktivní zájem o práci.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projevu jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

V hodinách tělesné výchovy se při úlevách a klasifikaci na základě doporučení lékaře přihlíží ke zdravotnímu stavu žáka.

Slovní hodnocení

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka o slovním hodnocení. Učitel klade důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má žák předpoklady pro lepší výkon. Při klasifikaci nevychází z počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Hodnocení žáka:

klasifikační stupeň 1

- ovládání předepsaného učiva - bezpečně ovládá
- úroveň myšlení - žák je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- vyjadřování myšlenek - výstižně a poměrně přesné
- aplikace vědomostí - spolehlivě a uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně
- píle a zájem o učení - učí se svědomitě a se zájmem

klasifikační stupeň 2

- ovládání předepsaného učiva - ovládá
- úroveň myšlení - uvažuje celkem samostatně
- vyjadřování myšlenek - celkem výstižně vyjadřování
- aplikace vědomostí - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení, malé, nepříliš časté chyby
- píle a zájem o učení - učí se svědomitě

klasifikační stupeň 3

- ovládání předepsaného učiva - v podstatě ovládá
- úroveň myšlení - menší samostatnost v myšlení
- vyjadřování myšlenek - myšlenky vyjadřuje s malými obtížemi
- aplikace vědomostí - za pomoci učitele nachází a odstraňuje své chyby
- píle a zájem o učení - v učení a práci nepotřebuje velké podněty

klasifikační stupeň 4

---

ovládání předepsaného učiva - ovládá částečně, značné mezery ve vědomostech a dovednostech

úroveň myšlení - myšlení nesamostatné
vyjadřování myšlenek - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
aplikace vědomostí - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
píle a zájem o učení - malý zájem o učení, potřebuje stále pobídky a pomoc

klasifikační stupeň 5

ovládání předepsaného učiva - neovládá
úroveň myšlení - na navodné otázky odpovídá nesprávně
vyjadřování myšlenek - nedokáže vyjádřit své myšlenky, nereaguje na otázky
aplikace vědomostí - praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele
píle a zájem - veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

Hodnocení žáků na vysvědčení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se klasifikuje stupni:

- a) 1 - velmi dobré
- b) 2 - uspokojivé
- c) 3 - neuspokojivé

Klasifikaci chování žáka navrhuje po projednání s ostatními vyučujícími třídní učitel a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

Kriteria pro hodnocení:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a školní řád. Má kladný vztah ke spolužákům i pedagogickým pracovníkům školy. Přispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští jen ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka není zcela v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Dopouští se opakovaně méně závažných přestupků nebo se dopustí závažného přestupku (krádeže, záškoláctví, donášení omamných látek do školy nebo jejich požívání, byl-li již žák hodnocen DŘŠ a nenastalo zlepšení, přestupky pokračují). Nepřispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování (vulgární vyjadřování vůči dospělým, fyzické napadení spolužáka, šikanování).

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a školního řádu. Dopouští se závažných přestupků i přes výchovná opatření posílení kázně. Ohrožuje výchovu ostatních žáků, narušuje pracovní podmínky pro vyučování (šikana, projevy sadismu, rasismu, záškoláctví nad 25 neomluvených hodin).

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se klasifikuje na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný
- b) 2 - chvalitebný
- c) 3 - dobrý
- d) 4 - dostatečný
- e) 5 - nedostatečný

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Při hodnocení žáka na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení označuje stupni:

- a) prospěl/a s vyznamenáním
- b) prospěl/a
- c) neprospěl/a

Žák je hodnocen stupněm *prospěl s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Žák je hodnocen stupněm *prospěl*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Žák je hodnocen stupněm *neprospěl*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí stupni:

- a) pracoval úspěšně
- b) pracoval

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Výchovná opatření

Ředitelka školy může na základě rozhodnutí po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit pochvalu žákovi po projednání s ředitelem školy za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

napomenutí třídního učitele

důtku třídního učitele

důtku ředitele školy

Napomenutí třídního učitele

Žák se dopustí méně závažného přestupku (zapomínání domácích úkolů, učebnic a pomůcek na vyučování, pozdní příchody na vyučování, nevhodné chování o přestávkách).

Důtka třídního učitele

Žák se dopouští méně závažných přestupků (zapomínání domácích úkolů, učebnic a pomůcek na vyučování, opakované pozdní příchody na vyučování, nevhodné chování o přestávkách).

Důtka ředitele školy

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se však dopouští opakovaně méně závažných přestupků (poškození školního majetku, lhaní, drobné krádeže, vulgární vyjadřování vůči spolužákům, drzé chování vůči dospělým, neuposlechnutí příkazu učitele).

Třídní učitel oznámí řediteli uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze udělit pouze po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně prokazatelně oznámí udělení výchovného opatření žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení výchovného opatření se zaznamená do dokumentace školy.

Výstupní hodnocení

Na základě § 51 Zákona č. 561/2004 Sb., vydává škola žákům výstupní hodnocení. Jeho hlavním obsahem je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání. Dále obsahuje:

- a) možnosti žáka a jeho nadání
- b) předpoklady pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- c) další významné skutečnosti ve vzdělávání žáka
- d) chování žáka v průběhu povinné školní docházky

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá žákovi škola také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je součástí přijímacího řízení stanovena talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Komisionální přezkoušení při pochybnostech o správnosti hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení, může do třech pracovních dnů ode dne, kdy se o něm prokazatelně dozvěděl, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení. Komisionální přezkoušení žáka se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a Vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Opravné zkoušky

Opravné zkoušky žáka jsou komisionální a řídí se Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a Vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Konají se do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni plnit pouze jednu opravnou zkoušku.

Uvolnění z výuky, nehodnocení

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může ředitelka školy ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu (podle § 50 odst.2 školského zákona).

Nelze – li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy náhradní termín hodnocení, nejpozději však do dvou měsíců po ukončení prvního pololetí. Nelze-li žáka za první pololetí školního roku hodnotit ani v náhradním termínu, žák je za toto období nehodnocen.

Nelze – li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy náhradní termín hodnocení, nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

6.2 Autoevaluace školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

V měsíci květnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu a vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy a jejím zpracováním bude pověřen tým pedagogických pracovníků. Vedoucí tohoto týmu (člen pedagogického sboru) bude jmenován ředitelem školy vždy na období listopad až červen daného školního roku.

Škola i nadále bude využívat ve svém procesu autoevaluace standardizovaných testů Kalibro, Scio aj.

Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů včetně časového rozvržení zpracuje po dohodě s vedením školy vedoucí týmu.

Cíle evaluace musí být stanoveny tak, aby došlo k vyhodnocení činnosti zejména v těchto oblastech:

- Výsledky vzdělávání,
- soulad výuky se školním vzdělávacím programem,
- vzájemná spolupráce pedagogů,
- spokojenost žáků,
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků,
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním žáků,
- klima školy a spokojenost pedagogů,
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu,
- efektivita projektové práce,
- vnímání školy okolím a prezentace školy.

Evaluační plán

- Nástroje vlastního hodnocení
- Struktura vlastního hodnocení
- Personální a časové rozvržení vlastního hodnocení školy za období ...

Kritéria hodnocení

- Efektivnost výuky
- Naplňování klíčových kompetencí
- Zdravé klima školy
- Kvalitní materiální a prostorové podmínky školy
- Soulad vyučování s výstupy
- Integrace žáků s individuálními vzdělávacími potřebami
- Kvalitní image školy
- Kvalifikovaný pedagogický sbor

Nástroje hodnocení

- hospitační a kontrolní činnost vedení školy
- rozhovory s pedagogy a dalšími pracovníky školy,
- rozhovory se žáky a se zákonnými zástupci žáků
- analýza školní dokumentace a žákovských prací
- dotazníková šetření
- SWOT analýza
- prohlídka prostor a vybavení školy
- závěry kontrolní činnosti ČŠI a zřizovatele
- statistické vyhodnocení údajů (Mapa školy)
- srovnávací testy (CERMAT, Scio)
- zápisy z pedagogických rad, třídních schůzek, metodických sdružení
- plnění závazných ukazatelů rozpočtů
- finanční vypořádání dotací, vyúčtování a použití dalších prostředků
- rozbor hospodaření a ukazatele nákladovosti
- výsledky inventarizace majetku

Struktura vlastního hodnocení

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25
Školní vzdělávací program

	Zodpovídá	Termín
1. Základní údaje o škole		
1.1 Základní údaje o škole	ŘŠ	k 30.9.
1.2 Součásti školy	ŘŠ, ZŘŠ	k 30.9.
2. Personální údaje		
2.1 Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví	ŘŠ	průběžně
2.2 Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví	ŘŠ	průběžně
2.3 Členění pedagogických pracovníků podle odborné kvalifikace	ŘŠ	průběžně
2.4 Aprobovanost výuky	ŘŠ	průběžně
2.5 Přehled pracovníků podle aprobovanosti	ŘŠ	průběžně
2.6 Zařazení pracovníků do platových tříd	ŘŠ, MÚ	průběžně
2.7 Trvání pracovního poměru	ŘŠ, MÚ	průběžně
2.8 Celkový údaj o vzniku a skončení pracovního poměru zaměstnanců	ŘŠ, MÚ	průběžně
3. Vzdělávací program školy		
3.1 Vzdělávací program	ŘŠ, ZŘŠ	30.6.
3.2 Učební plán školy	ŘŠ, ZŘŠ	30.6
3.3 Nepovinné předměty a zájmové kroužky	ŘŠ, ZŘŠ	30.6
3.4 Počet dělených hodin	ŘŠ	30.6
4. Počty žáků		
4.1 Počty žáků školy	ŘŠ, TU	30.9.
4.2 Žáci přijatí do 1. ročníku základní školy	ZŘŠ	28.2.
4.3 Žáci přijatí do vyšších ročníků základní školy	TU	30.9.
4.4 Žáci přijatí ke vzdělávání do střední školy	VP	28.2.
4.5 Žáci – cizinci	ŘŠ, TU	30.9.
5. Hodnocení žáků		
5.1 Celkové hodnocení žáků – prospěch	U	čtvrtletně
5.2 Celkové hodnocení žáků – zhoršené chování	U	čtvrtletně
5.3 Hodnocení výsledků vzdělávání	Ped. rada	čtvrtletně
5.4 Výchovná opatření – pochvaly	TU, VP	Čtvrtletně
5.5 Výchovná opatření – napomenutí a důtky	TU, VP	Čtvrtletně
5.6 Komisionální přezkoušení žáků	ŘŠ, U	Pololetně
5.7 Opakování ročníku	ŘŠ, TU	VIII.
5.8 Počet omluvených / neomluvených hodin	TU	I, VI
6. Průběh a výsledky vzdělávání		
6.1 Hospitační činnost	ŘŠ, ZŘŠ	průběžně
6.2 Závěry z hospitační a kontrolní činnosti	ŘŠ, ZŘŠ	I, VI
6.3 Úroveň klíčových kompetencí žáků	U	čtvrtletně
7. Další vzdělávání pedagogických pracovníků		
7.1 Výchozí stav	ZŘŠ	IX.05
7.2 Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů	ŘŠ	Průběžně
7.3 Studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů	ŘŠ	průběžně
7.4 Samostudium	ZŘŠ	průběžně
9. Zájmové vzdělávání: školní družina a školní klub		
9.1 Školní družina	ZŘŠ, VV	Průběžně

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25
Školní vzdělávací program

9.2 Školní klub	ZŘŠ, VV	Průběžně
9.3 Materiálně technické vybavení	ŘŠ, E	VII, XII
10. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaní žáci		
10.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	VP, U	průběžně
10.2 Mimořádně nadaní žáci – třídy s rozšířenou výukou	VP, U	Průběžně
10.3 Mimořádně nadaní žáci – přeřazení do vyššího ročníku	VP, U	Průběžně
10.4 Podmínky pro vzdělávání	VP, ŘŠ	průběžně
11. Akce školy (výjezdy, kurzy, vystoupení, soutěže)		
11.1 Akce školy	ŘŠ, U	Průběžně
11.2 Mimořádné výsledky a úspěchy žáků	ZŘŠ, U	průběžně
12 Prevence sociálně patologických jevů		
12.1 Prevence sociálně patologických jevů	VP	průběžně
12.2 Počet výskytu sociálně patologických jevů, které škola řešila	VP	VI
13. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty		
13.1 Program environmentálního vzdělávání	U	průběžně
14. Prevence rizik a školní úrazy		
14.1 Počet úrazů	ZŘŠ	IX
14.2 Vyhodnocení úrazů	ZŘŠ	IX
14.3 Prevence rizik	ZŘŠ	průběžně
15. Spolupráce školy s rodiči		
15.1 Formy spolupráce	ŘŠ, TU	průběžně
16. Vyřizování stížností, oznámení podnětů		
16.1 Stížnosti proti rozhodnutím ředitele školy podle správního řádu	ŘŠ	průběžně
16.2 Stížnosti proti podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání	ŘŠ	průběžně
16.3 Stížnosti v oblasti pracovněprávních vztazích	ŘŠ	průběžně
17. Ukazatele rozpočtu a přehled dalších jeho prostředků		
17.1 Plnění závazných ukazatelů rozpočtu	ŘŠ, E	VII, I
17.2 Plnění dalších ukazatelů rozpočtu	ŘŠ, E	průběžně
20. Materiálně-technické podmínky vzdělávání		
20. 1 Materiálně-technické podmínky vzdělávání	ŘŠ, ZŘŠ, E	průběžně